

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.10.2011
COM(2011) 627 σχέδιο

2011/0282 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο
Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)**

{SEC(2011) 1153}

{SEC(2011) 1154}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) για την περίοδο 2014-2020 (η πρόταση για το ΠΔΠ)¹ ορίζει το δημοσιονομικό πλαίσιο και τις κύριες κατευθύνσεις της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ). Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή υποβάλλει μια σειρά κανονισμών για τη θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου της ΚΓΠ για την περίοδο 2014-2020, καθώς και εκτίμηση των επιπτώσεων των εναλλακτικών σεναρίων όσον αφορά τις εξελίξεις της πολιτικής.

Οι σημερινές μεταρρυθμιστικές προτάσεις εδράζονται στην ανακοίνωση για την ΚΓΠ με ορίζοντα το 2020², η οποία σκιαγραφεί τις γενικές πολιτικές επιλογές προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι μελλοντικές προκλήσεις της γεωργίας και των αγροτικών περιοχών και να επιτευχθούν οι στόχοι που τέθηκαν για την ΚΓΠ, ήτοι 1) η βιώσιμη παραγωγή τροφίμων· 2) η αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων και η δράση για το κλίμα· και 3) η ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη. Οι προσανατολισμοί της μεταρρύθμισης που περιγράφονται στην ανακοίνωση υποστηρίχθηκαν έκτοτε ευρέως τόσο στον διοργανικό διάλογο³, όσο και στη διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της αξιολόγησης των επιπτώσεων.

Ένα κοινό θέμα που προέκυψε από όλη αυτή τη διαδικασία είναι η ανάγκη προώθησης της αποδοτικής χρήσης των πόρων με σκοπό την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη της γεωργίας και των αγροτικών περιοχών της ΕΕ, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», διατηρώντας τη δομή της ΚΓΠ γύρω από δύο άξονες που χρησιμοποιούν συμπληρωματικά μέσα για την επιδίωξη των ίδιων στόχων. Ο πυλώνας I καλύπτει τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα για την αγορά, παρέχοντας βασική ετήσια εισοδηματική στήριξη στους γεωργούς της ΕΕ και στήριξη σε περίπτωση ειδικών διαταραχών στην αγορά, ενώ ο πυλώνας II καλύπτει την αγροτική ανάπτυξη στην περίπτωση που τα κράτη μέλη καταρτίζουν και συγχρηματοδοτούν πολυετή προγράμματα βάσει ενός κοινού πλαισίου⁴.

Με τις διαδοχικές μεταρρυθμίσεις, η ΚΓΠ έχει ενισχύσει τον προσανατολισμό της γεωργίας στην αγορά, διασφαλίζοντας παράλληλα τη στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών, έχει βελτιώσει την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων και έχει ενισχύσει τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης ως μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών σε ολόκληρη την ΕΕ. Ωστόσο, η ίδια μεταρρυθμιστική διαδικασία έχει εγείρει απαιτήσεις για καλύτερη κατανομή της στήριξης μεταξύ των κρατών μελών και στο

---

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή Περιφερειών: *Προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020»* - COM(2011)500 τελικό, 29.6.2011.

² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: *Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος* - COM(2010)672 τελικό, 18.11.2010.

³ Βλέπε ιδίως το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23^{ης} Ιουνίου 2011, 2011/2015(INI), και τα συμπεράσματα της προεδρίας της 18.3.2011.

⁴ Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο περιλαμβάνει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (άμεσες ενισχύσεις), τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (μέσα της αγοράς), τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (αγροτική ανάπτυξη) και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου (χρηματοδότηση).

εσωτερικό τους, καθώς και εκκλήσεις για καλύτερη στόχευση των μέτρων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προκλήσεων και στην καλύτερη αντιμετώπιση της αυξημένης αστάθειας της αγοράς.

Στο παρελθόν, οι μεταρρυθμίσεις κυρίως αντιμετώπιζαν ενδογενείς προκλήσεις, είτε επρόκειτο για τεράστια πλεονάσματα, είτε για κρίσεις όσον αφορά την επισιτιστική ασφάλεια· ήταν πολύ επωφελείς για την ΕΕ, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Ωστόσο, οι περισσότερες από τις σημερινές προκλήσεις οφείλονται σε παράγοντες εξωγενείς ως προς τη γεωργία και, επομένως, απαιτούν ευρύτερη πολιτική απάντηση.

Η πίεση στο γεωργικό εισόδημα αναμένεται να συνεχιστεί καθώς οι γεωργοί αντιμετωπίζουν περισσότερους κινδύνους, επιβράδυνση της παραγωγικότητας και συμπίεση των περιθωρίων κέρδους λόγω των αυξανόμενων τιμών των εισροών· κατά συνέπεια, χρειάζεται να συνεχιστεί η στήριξη του εισοδήματος και να ενισχυθούν τα μέσα για την καλύτερη διαχείριση των κινδύνων και την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης. Μια ισχυρή γεωργία είναι ζωτικής σημασίας για τη βιομηχανία τροφίμων της ΕΕ και την παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια.

Συγχρόνως, η γεωργία και οι αγροτικές περιοχές καλούνται να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων για το κλίμα και την ενέργεια, καθώς και τη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα που αποτελούν μέρος του θεματολογίου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι γεωργοί, οι οποίοι μαζί με τους δασοκόμους είναι οι κύριοι διαχειριστές γης, χρειάζεται να στηριχθούν θεσπίζοντας και διατηρώντας γεωργικά συστήματα και πρακτικές που είναι ιδιαίτερα ευνοϊκά για την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων, διότι οι τιμές της αγοράς δεν αντικατοπτρίζουν την παροχή τέτοιων δημόσιων αγαθών. Είναι επίσης ουσιαστικό να αξιοποιηθεί βέλτιστα το ποικιλόμορφο δυναμικό των αγροτικών περιοχών και, συνεπώς, να διασφαλιστεί η ανάπτυξη και η συνοχή χωρίς αποκλεισμούς.

Ως εκ τούτου, η μελλοντική ΚΓΠ δεν είναι μια πολιτική που εξυπηρετεί μόνο ένα μικρό, μολονότι ουσιαστικό, τμήμα της οικονομίας της ΕΕ, αλλά επίσης μια πολιτική στρατηγικής σημασίας για την επισιτιστική ασφάλεια, το περιβάλλον και την εδαφική ισορροπία. Εδώ βρίσκεται η προστιθέμενη αξία που επιφέρει η ΕΕ σε μια πραγματικά κοινή πολιτική που προβαίνει στην πλέον αποδοτική χρήση των περιορισμένων δημοσιονομικών πόρων, διατηρώντας μια βιώσιμη γεωργία σε ολόκληρη την ΕΕ, αντιμετωπίζοντας τα σημαντικά διασυνοριακά προβλήματα όπως η αλλαγή του κλίματος και ενισχύοντας την αλληλεγγύη μεταξύ κρατών μελών, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει ευελιξία στην εφαρμογή με σκοπό την κάλυψη των τοπικών αναγκών.

Το πλαίσιο που τέθηκε στην πρόταση για το ΠΔΠ προβλέπει ότι η ΚΓΠ πρέπει να διατηρήσει τη δομή των δύο πυλώνων και ο προϋπολογισμός για κάθε πυλώνα να διατηρηθεί σε ονομαστικούς όρους στο επίπεδο του 2013, με σαφή επικέντρωση στην επίτευξη αποτελεσμάτων για τις κύριες προτεραιότητες της ΕΕ. Οι άμεσες ενισχύσεις πρέπει να προωθήσουν τη βιώσιμη παραγωγή διαθέτοντας το 30 % των οικείων κονδυλίων του προϋπολογισμού σε υποχρεωτικά μέτρα που είναι επωφελή για το κλίμα και το περιβάλλον. Τα επίπεδα ενισχύσεων πρέπει να συγκλίνουν προοδευτικά και οι ενισχύσεις σε μεγάλους δικαιούχους να υπόκεινται σε βαθμιαίο ανώτατο όριο. Η αγροτική ανάπτυξη πρέπει να συμπεριληφθεί σε ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο με άλλα ταμεία κοινής διαχείρισης της ΕΕ, με ενισχυμένη προσέγγιση προσανατολισμένη στα αποτελέσματα, και να υποβάλλεται σε σαφέστερους και βελτιωμένους όρους, καθορισμένους εκ των προτέρων. Τέλος, σχετικά με τα μέτρα για την αγορά, η χρηματοδότηση της ΚΓΠ πρέπει να ενισχυθεί με δύο μέσα εκτός του ΠΔΠ: 1) ένα αποθεματικό έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης·

και 2) την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση.

Σε αυτή τη βάση, τα κύρια στοιχεία του νομοθετικού πλαισίου για την ΚΓΠ κατά την περίοδο 2014-2020 παρατίθενται στους ακόλουθους κανονισμούς:

- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής («κανονισμός για τις άμεσες ενισχύσεις»).
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων (κανονισμός ενιαίας ΚΟΑ) («κανονισμός ενιαίας ΚΟΑ»).
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) («κανονισμός για την αγροτική ανάπτυξη»).
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής («οριζόντιος κανονισμός»).
- Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη λήψη μέτρων σχετικά με την καθιέρωση ορισμένων ενισχύσεων και επιστροφών που σχετίζονται με την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα των γεωργικών προϊόντων.
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων στους γεωργούς για το έτος 2013.
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης και τη στήριξη στους αμπελοκαλλιεργητές.

Ο κανονισμός για την αγροτική ανάπτυξη εδράζεται στην πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή στις 6 Οκτωβρίου 2011 η οποία θεσπίζει κοινούς κανόνες για όλα τα ταμεία που λειτουργούν υπό το κοινό στρατηγικό πλαίσιο⁵. Θα ακολουθήσει κανονισμός με αντικείμενο το καθεστώς για τους απόρους, των οποίων η χρηματοδότηση υπάγεται πλέον σε διαφορετική γραμμή του ΠΔΠ.

Επιπλέον, εκπονούνται επίσης νέοι κανόνες για τη δημοσίευση πληροφοριών για τους δικαιούχους, λαμβανομένων υπόψη των ενστάσεων που διατύπωσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό να εξευρεθεί ο καταλληλότερος τρόπος για να συμβιβαστεί

---

⁵ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας που καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, COM(2011) 615 της 6.10.2011.

το δικαίωμα των δικαιούχων στην προστασία των προσωπικών δεδομένων με την αρχή της διαφάνειας.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Με βάση την αξιολόγηση του σημερινού πλαισίου πολιτικής και την ανάλυση των μελλοντικών προκλήσεων και αναγκών, η εκτίμηση επιπτώσεων αξιολογεί και συγκρίνει τις επιπτώσεις τριών εναλλακτικών σεναρίων. Πρόκειται για το αποτέλεσμα μιας μακράς διαδικασίας που ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2010 υπό την καθοδήγηση μιας διυπηρεσιακής ομάδας που επικεντρώθηκε σε μια εκτενή ποσοτική και ποιοτική ανάλυση, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού ενός σεναρίου αναφοράς με τη μορφή μεσοπρόθεσμων προβλέψεων για τις γεωργικές αγορές και τα εισοδήματα έως το 2020 και τη μοντελοποίηση των επιπτώσεων των διαφόρων πολιτικών σεναρίων στην οικονομική κατάσταση του τομέα.

Τα τρία σενάρια που εκπονήθηκαν στην εκτίμηση των επιπτώσεων είναι τα ακόλουθα: 1) ένα σενάριο προσαρμογής, σύμφωνα με το οποίο διατηρείται το σημερινό πλαίσιο πολιτικής, ενώ αντιμετωπίζονται οι σημαντικότερες ελλείψεις του, όπως η κατανομή των άμεσων ενισχύσεων· 2) ένα σενάριο ενοποίησης, το οποίο συνεπάγεται μείζονες πολιτικές αλλαγές υπό μορφή ενισχυμένης στόχευσης και οικολογικής διάστασης των άμεσων ενισχύσεων, και ενισχυμένης στρατηγικής στόχευσης για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης με καλύτερο συντονισμό με άλλες πολιτικές της ΕΕ, καθώς και επέκταση της νομικής βάσης για ευρύτερο πεδίο συνεργασίας μεταξύ παραγωγών· και 3) ένα σενάριο νέας επικέντρωσης που επαναπροσανατολίζει την πολιτική αποκλειστικά στο περιβάλλον με σταδιακή κατάργηση των άμεσων ενισχύσεων, με βάση την υπόθεση ότι η παραγωγική ικανότητα μπορεί να διατηρηθεί χωρίς στήριξη και ότι οι κοινωνικο-οικονομικές ανάγκες των αγροτικών περιοχών μπορούν να εξυπηρετηθούν από άλλες πολιτικές.

Με φόντο την οικονομική κρίση και την πίεση στα δημόσια οικονομικά, στις οποίες η ΕΕ έχει αντιδράσει με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και την πρόταση για ΠΔΠ, και τα τρία σενάρια προσδίδουν διαφορετικό βάρος σε καθέναν από τους τρεις πολιτικούς στόχους της μελλοντικής ΚΓΠ η οποία αποσκοπεί σε μια πιο ανταγωνιστική και βιώσιμη γεωργία σε δυναμικές αγροτικές περιοχές. Ενόψει της καλύτερης εναρμόνισης με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», ιδίως όσον αφορά την αποδοτικότητα των πόρων, καθίσταται ολοένα και σημαντικότερη η βελτίωση της παραγωγικότητας της γεωργίας μέσω της έρευνας, της μεταφοράς γνώσεων και της προώθησης της συνεργασίας και της καινοτομίας (μεταξύ άλλων μέσω των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας). Δεδομένου ότι η γεωργική πολιτική της ΕΕ δεν λειτουργεί πλέον σε ένα πολιτικό περιβάλλον που στρεβλώνει τις εμπορικές συναλλαγές, η περαιτέρω απελευθέρωση αναμένεται να επιφέρει επιπλέον πιέσεις στον τομέα, ιδίως στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Προγράμματος της Ντόχα (DDA) ή της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών με την κοινή αγορά του νοτίου τμήματος της Λατινικής Αμερικής (Mercosur).

Τα τρία πολιτικά σενάρια εκπονήθηκαν λαμβάνοντας υπόψη τις προτιμήσεις που εκφράστηκαν στη διαβούλευση που διεξήχθη στο πλαίσιο της εκτίμησης επιπτώσεων. Τα ενδιαφερόμενα μέρη κλήθηκαν να υποβάλουν τις εισηγήσεις τους από τις 23.11.2010 έως τις

25.01.2011, και στις 12.1.2011 συνήλθε μια συμβουλευτική επιτροπή. Παρακάτω συνοψίζονται τα κυριότερα σημεία⁶:

- Υπάρχει ευρεία συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων σχετικά με την ανάγκη μιας ισχυρής ΚΓΠ που να βασίζεται στη δομή των δύο πυλώνων ώστε να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις της επισιτιστικής ασφάλειας, της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων και της εδαφικής ανάπτυξης.
- Οι περισσότεροι ερωτηθέντες θεωρούν ότι η ΚΓΠ πρέπει να διαδραματίσει ρόλο στη σταθεροποίηση των αγορών και των τιμών.
- Οι ενδιαφερόμενοι έχουν διαφορετικές απόψεις σχετικά με τη στόχευση της στήριξης (ιδίως για την ανακατανομή των άμεσων ενισχύσεων και το ανώτατο όριο των ενισχύσεων).
- Υπάρχει συναίνεση ότι αμφότεροι οι πυλώνες μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο για την επίτευξη της δράσης για το κλίμα και την αύξηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων προς όφελος της κοινωνίας της ΕΕ. Μολονότι πολλοί γεωργοί πιστεύουν ότι αυτό σήμερα ήδη γίνεται, το ευρύτερο κοινό υποστηρίζει ότι οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του πυλώνα I μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικότερα.
- Οι ερωτηθέντες επιθυμούν όλες οι περιοχές της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτικών περιοχών, να συμμετέχουν στη μελλοντική οικονομική μεγέθυνση και ανάπτυξη.
- Πολλοί ερωτηθέντες έδωσαν έμφαση στην ενοποίηση της ΚΓΠ με άλλες πολιτικές, όπως οι πολιτικές για το περιβάλλον, την υγεία, το εμπόριο, την ανάπτυξη.
- Η καινοτομία, η ανάπτυξη ανταγωνιστικών επιχειρήσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών στους πολίτες της ΕΕ θεωρούνται ως τρόποι εναρμόνισης της ΚΓΠ με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Συνεπώς, η εκτίμηση επιπτώσεων συνέκρινε τα τρία εναλλακτικά πολιτικά σενάρια:

Σύμφωνα με το σενάριο της νέας επικέντρωσης επιταχύνεται η διαρθρωτική προσαρμογή στον τομέα της γεωργίας, με τη μετατόπιση της παραγωγής στις πλέον αποδοτικές ως προς το κόστος περιοχές και στους πλέον επικερδείς τομείς. Ενώ θα αυξηθεί σημαντικά η χρηματοδότηση στο περιβάλλον, ο τομέας εκτίθεται επίσης σε μεγαλύτερους κινδύνους λόγω του περιορισμένου εύρους παρέμβασης στην αγορά. Επιπλέον, θα έχει ως αποτέλεσμα σημαντικό κοινωνικό και περιβαλλοντικό κόστος, καθώς οι λιγότερο ανταγωνιστικές περιοχές θα αντιμετωπίσουν σημαντική απώλεια εισοδήματος και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, επειδή η πολιτική θα χάσει την ώθηση των άμεσων ενισχύσεων σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης.

Στο άλλο άκρο του φάσματος, το σενάριο της προσαρμογής θα επιτρέψει κάλλιστα τη συνέχιση της πολιτικής με περιορισμένες, πλην όμως απτές βελτιώσεις, τόσο στην ανταγωνιστικότητα της γεωργίας όσο και στις περιβαλλοντικές επιδόσεις. Εκφράζονται, ωστόσο, σοβαρές αμφιβολίες ως προς το κατά πόσο αυτό το σενάριο μπορεί να αντιμετωπίσει

---

⁶ Βλέπε παράρτημα 9 της εκτίμησης επιπτώσεων για την επισκόπηση των 517 εισηγήσεων που ελήφθησαν.

επαρκώς τις σημαντικές κλιματικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις του μέλλοντος, από τις οποίες επίσης εξαρτάται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της γεωργίας.

Το σενάριο της ενοποίησης ανοίγει νέους ορίζοντες με ενισχυμένη στόχευση και οικολογική διάσταση των άμεσων ενισχύσεων. Η ανάλυση καταδεικνύει ότι η οικολογική διάσταση είναι δυνατή με λογικό κόστος για τους γεωργούς, μολονότι δεν μπορεί να αποφευχθεί ο διοικητικός φόρτος. Ομοίως, μια νέα ώθηση στην αγροτική ανάπτυξη είναι δυνατή υπό τον όρο ότι οι νέες δυνατότητες χρησιμοποιούνται αποδοτικά από τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, και το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, μαζί με τα άλλα ταμεία της ΕΕ, δεν ακυρώνει τις συνέργειες με τον πυλώνα I, ούτε αποδυναμώνει τα διακριτά ισχυρά πλεονεκτήματα της αγροτικής ανάπτυξης. Εάν επιτύχει τη σωστή ισορροπία, το σενάριο αυτό αντιμετωπίζει με τον καλύτερο τρόπο τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της γεωργίας και των αγροτικών περιοχών.

Σε αυτή τη βάση, η εκτίμηση των επιπτώσεων καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το σενάριο της ενοποίησης είναι το πλέον ισορροπημένο για τη σταδιακή εναρμόνιση της ΚΓΠ με τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ και αυτή η ισορροπία διαπιστώνεται επίσης στην υλοποίηση των διαφορετικών στοιχείων εντός των νομοθετικών προτάσεων. Είναι επίσης σημαντικό να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο αξιολόγησης με σκοπό τη μέτρηση των επιδόσεων της ΚΓΠ με ένα κοινό σύνολο δεικτών που συνδέονται με τους πολιτικούς στόχους.

Η απλούστευση ήταν ένα σημαντικό ζητούμενο ολόκληρης της διαδικασίας και πρέπει να ενισχυθεί με πολλούς τρόπους, για παράδειγμα με τον εξορθολογισμό της πολλαπλής συμμόρφωσης και των μέσων της αγοράς ή την εκπόνηση του καθεστώτος των γεωργών μικρών εκμεταλλεύσεων. Επιπλέον, η οικολογική διάσταση των άμεσων ενισχύσεων πρέπει να σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται ο διοικητικός φόρτος, συμπεριλαμβανομένου του κόστους των ελέγχων.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Προτείνεται να διατηρηθεί η σημερινή δομή της ΚΓΠ, με δύο πυλώνες, με ετήσια υποχρεωτικά μέτρα γενικής εφαρμογής στον πυλώνα I, τα οποία συμπληρώνονται από προαιρετικά μέτρα που προσαρμόζονται καλύτερα στις εθνικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες στο πλαίσιο μιας προσέγγισης πολυετούς προγραμματισμού στον πυλώνα II. Ωστόσο, ο νέος σχεδιασμός των άμεσων ενισχύσεων επιδιώκει να αξιοποιήσει καλύτερα τις συνέργειες με τον πυλώνα II, ο οποίος με τη σειρά του υπάγεται στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο για τον καλύτερο συντονισμό με τα άλλα ταμεία κοινής διαχείρισης της ΕΕ.

Σε αυτή τη βάση, διατηρείται επίσης η σημερινή δομή των τεσσάρων βασικών νομικών μέσων, μολονότι διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού ώστε να συνενωθούν οι κοινές διατάξεις στον αποκαλούμενο πλέον οριζόντιο κανονισμό.

Οι προτάσεις είναι σύμφωνες με την αρχή της επικουρικότητας. Η ΚΓΠ είναι μια πραγματικά κοινή πολιτική: πρόκειται για ένα πεδίο κοινής αρμοδιότητας μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών που αποτελεί αντικείμενο χειρισμού σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό τη διατήρηση βιώσιμης και ποικιλόμορφης γεωργίας σε ολόκληρη την ΕΕ, την αντιμετώπιση σημαντικών διασυνοριακών θεμάτων όπως η κλιματική αλλαγή και την ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών. Υπό το πρίσμα της σημασίας των μελλοντικών προκλήσεων για την επισιτιστική ασφάλεια, το περιβάλλον και την εδαφική ισορροπία, η ΚΓΠ παραμένει μια πολιτική στρατηγικής σημασίας, η οποία εξασφαλίζει την αποτελεσματικότερη απάντηση

στις πολιτικές προκλήσεις και την αποδοτικότερη χρήση των δημοσιονομικών πόρων. Επιπλέον, προτείνεται να διατηρηθεί η σημερινή δομή των μέσων με δύο πυλώνες, όπου τα κράτη μέλη έχουν μεγαλύτερη ευχέρεια να εξεύρουν λύσεις προσαρμοσμένες στις τοπικές ιδιαιτερότητές τους και, επίσης, να συγχρηματοδοτήσουν τον πυλώνα II. Οι νέες Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας και το σύνολο εργαλείων διαχείρισης κινδύνου βρίσκονται επίσης εντός του πυλώνα II. Συγχρόνως, η πολιτική εναρμονίζεται καλύτερα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» (συμπεριλαμβανομένου ενός κοινού πλαισίου με τα άλλα ταμεία της ΕΕ) και εισάγονται μια σειρά από βελτιώσεις και στοιχεία απλοποίησης. Τέλος, η ανάλυση που διεξήχθη στο πλαίσιο της αξιολόγησης των επιπτώσεων παρουσιάζει με σαφήνεια το κόστος της μη ανάληψης δράσης όσον αφορά τις αρνητικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες.

Ο κανονισμός για την αγροτική ανάπτυξη βασίζεται στη στρατηγική προσέγγιση που εφαρμόζεται την τρέχουσα περίοδο, η οποία έχει θετική επίδραση, καθώς τα κράτη μέλη αναπτύσσουν στρατηγικές και προγράμματα με βάση την ανάλυση των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών («ΠΑΕΑ») για να προσαρμόσουν με τον καλύτερο τρόπο την παρέμβαση στις εθνικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες. Ο νέος μηχανισμός παράδοσης αποσκοπεί στην ενίσχυση της στρατηγικής προσέγγισης - μεταξύ άλλων με τον καθορισμό σαφώς καθορισμένων κοινών προτεραιοτήτων για την αγροτική ανάπτυξη σε επίπεδο ΕΕ (με συνδεδεμένους κοινούς δείκτες-στόχους), καθώς και με την πραγματοποίηση των αναγκαίων προσαρμογών με βάση την πείρα που αποκτήθηκε μέχρι σήμερα.

Ο κανονισμός περιλαμβάνει επίσης τις Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας, που αποσκοπούν στην προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων, στη γεφύρωση του χάσματος ανάμεσα στην έρευνα και την πρακτική εφαρμογή της, και γενικώς στην ενθάρρυνση της καινοτομίας. Οι συμπράξεις υλοποιούνται μέσω επιχειρησιακών ομάδων υπεύθυνων για καινοτόμα έργα και υποστηρίζονται από δίκτυο.

Με βάση την πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή στις 6 Οκτωβρίου 2011, η οποία θεσπίζει κοινούς κανόνες για όλα τα ταμεία που υπάγονται στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο, ο πυλώνας II της ΚΓΠ πρέπει να λειτουργεί με συντονισμένο και συμπληρωματικό τρόπο με τον πυλώνα I, καθώς και με τα άλλα ταμεία της ΕΕ (ιδίως με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ). Τα ταμεία υπάγονται στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο (ΚΣΠ) σε επίπεδο ΕΕ, το οποίο θα μεταφερθεί σε συμβάσεις σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των κοινών στόχων και κανόνων για την εκτέλεσή τους. Η θέσπιση κοινών κανόνων για όλα τα ταμεία που υπάγονται στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο θα καταστήσει ευκολότερη τη διαχείριση των έργων τόσο για τους δικαιούχους όσο και τις εθνικές αρχές και θα διευκολύνει επίσης την υλοποίηση των ενοποιημένων έργων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης διατηρεί τους μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους της συμβολής στην ανταγωνιστικότητα της γεωργίας, στη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και στη δράση για το κλίμα, καθώς και στην ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», οι εν λόγω γενικοί στόχοι της στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2020 διατυπώνονται λεπτομερέστερα στις ακόλουθες έξι προτεραιότητες της ΕΕ:

- προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας στη γεωργία, τη δασοκομία και τις αγροτικές περιοχές·

- ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων γεωργίας και ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων·
- προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας των τροφίμων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία·
- αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από την γεωργία και τη δασοκομία·
- προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας·
- προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών.

Οι εν λόγω προτεραιότητες πρέπει να αποτελούν τη βάση του προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού δεικτών-στόχων σε σχέση με καθεμία από αυτές. Ο κανονισμός περιλαμβάνει κανόνες για την εκπόνηση, έγκριση και αναθεώρηση των προγραμμάτων που ακολουθούν σε μεγάλο βαθμό τους ισχύοντες κανόνες, και προβλέπει τη δυνατότητα εκπόνησης επιμέρους προγραμμάτων (π.χ. νέοι γεωργοί, γεωργοί μικρών εκμεταλλεύσεων, ορεινές περιοχές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού) που επωφελούνται από υψηλότερη ένταση ενίσχυσης.

Ο κατάλογος των επιμέρους μέτρων έχει εκσυγχρονιστεί και τα επιμέρους μέτρα έχουν αναθεωρηθεί, με ορισμένες προσαρμογές που εισήχθησαν για να αντιμετωπιστούν θέματα σχετικά με το πεδίο εφαρμογής, την υλοποίηση και τη χρήση που ανέκυψαν στο πλαίσιο της τρέχουσας περιόδου. Επειδή τα περισσότερα μέτρα εξυπηρετούν δυνητικά περισσότερους του ενός στόχους ή προτεραιότητες, δεν θεωρείται πλέον σκόπιμο να ομαδοποιούνται σε άξονες· ο προγραμματισμός βάσει προτεραιοτήτων διασφαλίζει ισόρροπα προγράμματα. Έχει εκπονηθεί ένα ειδικό μέτρο για τη βιολογική γεωργία και προβλέπεται νέα οριοθέτηση των περιοχών που αντιμετωπίζουν ειδικά φυσικά μειονεκτήματα. Έχει βελτιωθεί η διάταξη για τη στήριξη κοινής δράσης για το περιβάλλον.

Το τρέχον μέτρο συνεργασίας ενισχύεται σημαντικά και επεκτείνεται για να υποστηρίξει ένα ευρύ φάσμα τύπων συνεργασίας (οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική), μεταξύ ενός ευρέος φάσματος δυνητικών δικαιούχων. Καλύπτει πλέον σαφώς πιλοτικά έργα, καθώς και τη συνεργασία που υπερβαίνει τα περιφερειακά και εθνικά σύνορα. Το Leader και οι προσεγγίσεις δικτύωσης θα συνεχίσουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, ιδίως για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και τη διάδοση της καινοτομίας. Η στήριξη μέσω του Leader θα είναι συνεκτική και συντονισμένη με στήριξη της τοπικής ανάπτυξης από άλλα ταμεία κοινής διαχείρισης της ΕΕ. Ένα βραβείο για τοπικά καινοτόμα έργα συνεργασίας θα στηρίζει τις διακρατικές πρωτοβουλίες υπέρ της καινοτομίας.

Ένα σύνολο εργαλείων διαχείρισης κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε ταμεία αλληλοβοήθειας και ένα νέο εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος προσφέρει νέες δυνατότητες για την αντιμετώπιση της έντονης μεταβλητότητας των αγορών γεωργικών προϊόντων που αναμένεται να συνεχιστεί μεσοπρόθεσμα.

Η κατάργηση του ισχύοντος συστήματος των αξόνων θα εκσυγχρονίσει επίσης τον προγραμματισμό από τα κράτη μέλη.

Τέλος, προτείνεται να αξιοποιηθεί το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) που εισήχθη στην τρέχουσα περίοδο, το οποίο θα απλουστευθεί και θα βελτιωθεί με βάση την πείρα που έχει αποκτηθεί μέχρι σήμερα. Ένας κοινός κατάλογος δεικτών θα συνδέεται με τις πολιτικές προτεραιότητες με σκοπό την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση για το ΠΔΠ προβλέπει ότι ένα σημαντικό μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να διατίθεται στη γεωργία, η οποία είναι μια κοινή πολιτική στρατηγικής σημασίας. Συνεπώς, σε σημερινές τιμές, προτείνεται η ΚΓΠ να επικεντρωθεί στις κύριες δραστηριότητές της, με διάθεση 317,2 δισεκατ. ευρώ στον πυλώνα I και 101,2 δισεκατ. ευρώ στον πυλώνα II για την περίοδο 2014-2020.

Η χρηματοδότηση του πυλώνα I και του πυλώνα II συμπληρώνεται από πρόσθετη χρηματοδότηση 17,1 δισεκατ. ευρώ η οποία συνίσταται σε 5,1 δισεκατ. ευρώ για την έρευνα και την καινοτομία, σε 2,5 δισ. ευρώ για την επισιτιστική ασφάλεια και σε 2,8 δισεκατ. ευρώ για επισιτιστική βοήθεια σε απόρους σε άλλες γραμμές του ΠΔΠ, καθώς και σε 3,9 δισεκατ. ευρώ σε ένα νέο αποθεματικό για την αντιμετώπιση κρίσεων στον τομέα της γεωργίας και έως 2,8 δισεκατ. ευρώ στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση εκτός του ΠΔΠ, πρόκειται συνεπώς για συνολικό προϋπολογισμό ύψους 435,6 δισεκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020.

Όσον αφορά την κατανομή της ενίσχυσης μεταξύ κρατών μελών, προτείνεται, για όλα τα κράτη μέλη με άμεσες ενισχύσεις κάτω του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ, να μειωθεί αυτή η διαφορά κατά το ένα τρίτο. Τα ανώτατα εθνικά όρια στον κανονισμό για τις άμεσες ενισχύσεις υπολογίζονται σε αυτή τη βάση.

Η κατανομή της στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια που συνδέονται με τους πολιτικούς στόχους, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα κατανομή. Όπως και σήμερα, οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες πρέπει να συνεχίσουν να επωφελούνται από υψηλότερα ποσοστά συγχρηματοδότησης, τα οποία επίσης θα ισχύουν για ορισμένα μέτρα, όπως η μεταφορά γνώσεων, οι ομάδες παραγωγών, η συνεργασία και το Leader.

Προβλέπεται κάποια ευελιξία για τις μεταφορές μεταξύ πυλώνων (έως 5 % των άμεσων ενισχύσεων): από τον πυλώνα I στον πυλώνα II ώστε να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να ενισχύουν την οικεία πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, και από τον πυλώνα II στον πυλώνα I, για εκείνα τα κράτη μέλη στα οποία το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων παραμένει κάτω του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ.

Λεπτομέρειες σχετικά με τις οικονομικές επιπτώσεις των μεταρρυθμιστικών προτάσεων της ΚΓΠ περιλαμβάνονται στο δημοσιονομικό δελτίο που συνοδεύει τις προτάσεις.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο
Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα
42 και 43,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁷,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁸,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁹,

Μετά από διαβούλευση με τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων¹⁰

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος»¹¹ (εφεξής «η ανακοίνωση για την ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020») όρισε τις δυνητικές προκλήσεις, τους στόχους και τους προσανατολισμούς της κοινής γεωργικής πολιτικής (εφεξής «η ΚΓΠ») μετά το 2013. Υπό το πρίσμα της διαβούλευσης για την εν λόγω ανακοίνωση, η ΚΓΠ πρέπει να μεταρρυθμιστεί από την 1^η Ιανουαρίου 2014. Η εν λόγω μεταρρύθμιση πρέπει να καλύπτει όλα τα κύρια μέσα της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)¹². Λόγω του εύρους της

⁷ ΕΕ Ε [...], [...], σ. [...].

⁸ ΕΕ Ε [...], [...], σ. [...].

⁹ ΕΕ Ε [...], [...], σ. [...].

¹⁰ ΕΕ Ε [...], [...], σ. [...].

¹¹ COM(2010) 672 τελικό, 18.11.2010.

¹² ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1.

μεταρρύθμισης, είναι σκόπιμο να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και να αντικατασταθεί με νέο κείμενο.

- (2) Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να συνοδεύει και να συμπληρώνει τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα για την αγορά στο πλαίσιο της ΚΓΠ και, συνεπώς, να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της εν λόγω πολιτικής, όπως προβλέπονται στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «η συνθήκη»). Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης πρέπει επίσης να ενσωματώνει τους κύριους πολιτικούς στόχους που διατυπώνονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3^{ης} Μαρτίου 2010, «Ευρώπη 2020. Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»¹³ (εφεξής «στρατηγική «Ευρώπη 2020»») και να είναι συνεπής με τους γενικούς στόχους της πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή που αναφέρονται στη συνθήκη.
- (3) Επειδή ο στόχος του παρόντος κανονισμού, συγκεκριμένα η αγροτική ανάπτυξη, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, δεδομένων των δεσμών που υπάρχουν μεταξύ αυτού και των άλλων μέσων της ΚΓΠ, του εύρους των ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων αγροτικών περιοχών και των περιορισμών των δημοσιονομικών πόρων των κρατών μελών σε μια διευρυμένη Ένωση, και μπορεί, συνεπώς, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης μέσω της πολυετούς εγγύησης της ενωσιακής χρηματοδότησης και με επικέντρωση στις προτεραιότητές της, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 της εν λόγω συνθήκης, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.
- (4) Για τη συμπλήρωση ή την τροποποίηση ορισμένων μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή. Είναι ιδιαιτέρως σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει τις δέουσες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και εκπόνηση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- (5) Για να εξασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, είναι αναγκαίο να υπάρξει επικέντρωση σε έναν περιορισμένο αριθμό κύριων προτεραιοτήτων σχετικά με τη μεταφορά γνώσεων και την καινοτομία στη γεωργία, τη δασοκομία και τις αγροτικές περιοχές, την ανταγωνιστικότητα όλων των τύπων της γεωργίας και τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, την οργάνωση της αλυσίδας των τροφίμων και τη διαχείριση των κινδύνων στη γεωργία, την αποκατάσταση, τη διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από τη γεωργία και τη δασοκομία, την αποδοτικότητα των πόρων και τη μεταστροφή προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας, και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, τη μείωση της φτώχειας και την οικονομική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Προς τούτο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η ποικιλομορφία των καταστάσεων που επηρεάζουν τις

---

¹³ COM(2010) 2020 τελικό, 3.3.2010.

αγροτικές περιοχές με διαφορετικά χαρακτηριστικά ή οι διάφορες κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων και οι εγκάρσιοι στόχοι για την καινοτομία και το περιβάλλον καθώς και για τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή. Οι δράσεις μετριασμού πρέπει να επιδιώκουν τον διπλό στόχο του περιορισμού των εκπομπών στη γεωργία και στη δασοκομία από κύριες δραστηριότητες, όπως η κτηνοτροφία και η χρήση λιπασμάτων και της διατήρησης των συλλεκτών αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα καθώς και της ενίσχυσης της δέσμευσης διοξειδίου του άνθρακα σε συνάρτηση με τη χρήση γης, την αλλαγή της χρήσης γης και τον δασικό τομέα. Η προτεραιότητα της Ένωσης για μια αγροτική ανάπτυξη που επιδιώκει τη μεταφορά γνώσης και την καινοτομία στη γεωργία, τη δασοκομία και τις αγροτικές περιοχές πρέπει να εφαρμόζεται οριζόντια σε σχέση με τις άλλες προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη.

- (6) Οι προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη πρέπει να επιδιωχθούν στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης και της προώθησης από την Ένωση του στόχου της προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος, όπως ορίζεται στα άρθρα 11 και 19 της συνθήκης, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Τα κράτη μέλη οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη των στόχων που αφορούν την αλλαγή του κλίματος, φιλοδοξώντας να διατεθεί τουλάχιστον το 20 % του προϋπολογισμού της Ένωσης για το σκοπό αυτό, χρησιμοποιώντας μεθοδολογία που εγκρίνεται από την Επιτροπή.
- (7) Οι δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (εφεξής «το ΕΓΤΑΑ»), καθώς και οι δράσεις στις οποίες συνεισφέρει, πρέπει να είναι σύμφωνες και συμβατές με τη στήριξη από άλλα μέσα της ΚΓΠ. Προκειμένου να διασφαλιστεί η βέλτιστη κατανομή και αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων της Ένωσης, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον καθορισμό εξαιρέσεων στον κανόνα ότι καμία στήριξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν χορηγείται σε δράσεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο οργάνωσης της κοινής αγοράς.
- (8) Προκειμένου να βελτιωθεί η άμεση έναρξη και η αποδοτική υλοποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, η στήριξη του ΕΓΤΑΑ πρέπει να βασίζεται στην ύπαρξη συνθηκών σωστού διοικητικού πλαισίου. Συνεπώς, τα κράτη μέλη οφείλουν να αξιολογούν τη συμμόρφωση με ορισμένους εκ των προτέρων καθορισμένους όρους. Κάθε κράτος μέλος εκπονεί είτε ένα εθνικό πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για ολόκληρη την επικράτειά του ή ένα σύνολο περιφερειακών προγραμμάτων. Κάθε πρόγραμμα πρέπει να χαράσσει μια στρατηγική για την επίτευξη των στόχων σε συνάρτηση με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη και να επιλέγει τα μέτρα. Ο προγραμματισμός πρέπει να συνάδει με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, να είναι προσαρμοσμένος στα εθνικά πλαίσια και να συμπληρώνει τις άλλες πολιτικές της Ένωσης, ιδίως την πολιτική για τις γεωργικές αγορές, την πολιτική συνοχής και την κοινή αλιευτική πολιτική. Τα κράτη μέλη που επιλέγουν ένα σύνολο περιφερειακών προγραμμάτων πρέπει να είναι σε θέση να εκπονήσουν επίσης ένα εθνικό πλαίσιο, χωρίς ξεχωριστή χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό, προκειμένου να διευκολύνεται ο συντονισμός μεταξύ των περιφερειών στην αντιμετώπιση προκλήσεων σε εθνικό επίπεδο.
- (9) Τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να συμπεριλάβουν στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης θεματικά υποπρογράμματα για την αντιμετώπιση ειδικών

αναγκών σε τομείς ιδιαίτερης σημασίας για τα ίδια. Τα θεματικά υποπρογράμματα πρέπει να αφορούν, μεταξύ άλλων, τους νέους γεωργούς, τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων, τις ορεινές περιοχές και τη δημιουργία βραχείας αλυσίδας εφοδιασμού. Τα θεματικά υποπρογράμματα πρέπει επίσης να χρησιμοποιούνται για να παρέχουν τη δυνατότητα διεκπεραίωσης της αναδιάρθρωσης των γεωργικών τομέων οι οποίοι έχουν ισχυρό αντίκτυπο στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Ως μέσο ενίσχυσης της αποδοτικής παρέμβασης των εν λόγω θεματικών υποπρογραμμάτων, πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να προβλέπουν υψηλότερα ποσοστά στήριξης για ορισμένες δράσεις που καλύπτουν τα ίδια.

- (10) Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να εντοπίζουν τις ανάγκες της περιοχής που καλύπτουν και να περιγράφουν μια συνεκτική στρατηγική για την κάλυψή τους, υπό το πρίσμα των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Η στρατηγική αυτή πρέπει να βασίζεται στον καθορισμό στόχων. Πρέπει να προσδιοριστούν οι σχέσεις μεταξύ των διαπιστωμένων αναγκών, των στόχων που τέθηκαν και των μέτρων που επελέγησαν για την επίτευξή τους. Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται για την αξιολόγηση της συμμόρφωσής τους προς τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.
- (11) Πρέπει να καθοριστούν στόχοι στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης με βάση ένα κοινό σύνολο δεικτών-στόχων για όλα τα κράτη μέλη. Προκειμένου να διευκολυνθεί αυτή η διαδικασία, οι περιοχές που καλύπτονται από τους εν λόγω δείκτες πρέπει να καθοριστούν σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Δεδομένης της οριζόντιας εφαρμογής της προτεραιότητας της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη που επιδιώκει τη μεταφορά γνώσεων στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας, οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο της εν λόγω προτεραιότητας πρέπει να θεωρηθούν καθοριστικές για τους δείκτες-στόχους που ορίστηκαν για τις υπόλοιπες προτεραιότητες της Ένωσης.
- (12) Είναι ανάγκη να θεσπιστούν ορισμένοι κανόνες για τον προγραμματισμό και την αναθεώρηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Πρέπει να προβλεφθεί μια πιο ευέλικτη διαδικασία για τις αναθεωρήσεις που δεν επηρεάζουν τη στρατηγική των προγραμμάτων ή τις αντίστοιχες χρηματοδοτικές συνεισφορές της Ένωσης.
- (13) Προκειμένου να διασφαλισθεί η ασφάλεια δικαίου και η σαφήνεια σχετικά με τη διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση τροποποιήσεων του προγράμματος, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τη θέσπιση των κριτηρίων βάσει των οποίων οι προτεινόμενες αλλαγές των ποσοτικών στόχων των προγραμμάτων θεωρούνται σημαντικές, δημιουργώντας έτσι την ανάγκη τροποποίησης του προγράμματος μέσω εκτελεστικής πράξης που εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 91 του παρόντος κανονισμού.
- (14) Η εξέλιξη και η εξειδίκευση της γεωργίας και της δασοκομίας και οι ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πολύ μικρές, οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις (εφεξής «ΜΜΕ») στις αγροτικές περιοχές απαιτούν κατάλληλο επίπεδο τεχνικής και οικονομικής κατάρτισης, καθώς και αυξημένη ικανότητα πρόσβασης και ανταλλαγής γνώσεων και πληροφοριών, μεταξύ άλλων και υπό μορφή διάδοσης των βέλτιστων γεωργικών και δασοκομικών μεθόδων παραγωγής. Οι δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης λαμβάνουν όχι μόνο τη μορφή παραδοσιακών μαθημάτων

κατάρτισης, αλλά προσαρμόζονται στις ανάγκες των αγροτικών φορέων. Πρέπει συνεπώς να δοθεί στήριξη σε εργομηγύρεις, στην ατομική καθοδήγηση, σε δραστηριότητες επίδειξης, σε δράσεις ενημέρωσης, αλλά και στα βραχυπρόθεσμα προγράμματα ανταλλαγής γεωργικής εκμετάλλευσης ή επισκέψεων. Οι γνώσεις και οι πληροφορίες που αποκτήθηκαν πρέπει να δώσουν τη δυνατότητα στους γεωργούς, τους δασοκαλλιεργητές, τα άτομα που απασχολούνται στον τομέα των τροφίμων και των αγροτικών ΜΜΕ να ενισχύσουν ιδίως την ανταγωνιστικότητά τους και την αποδοτικότητα των πόρων, και να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές επιδόσεις τους, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλουν στη βιωσιμότητα της αγροτικής οικονομίας. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης είναι αποτελεσματικές στην επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να απαιτείται από τους φορείς παροχής υπηρεσιών μεταφοράς γνώσεων να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες ικανότητες.

- (15) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι φορείς που παρέχουν υπηρεσίες μεταφοράς γνώσεων είναι σε θέση να παρέχουν υπηρεσίες οι οποίες ως προς την ποιότητα και τη φύση τους εναρμονίζονται με τους σκοπούς της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, να διασφαλιστεί η καλύτερη στόχευση των πόρων και να εξασφαλιστεί ότι τα προγράμματα ανταλλαγής γεωργικής εκμετάλλευσης και επισκέψεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις είναι σαφώς οριοθετημένα σε σχέση με παρόμοιες δράσεις στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τα ελάχιστα προσόντα των φορέων που παρέχουν μεταφορά γνώσεων, τις επιλέξιμες δαπάνες και τη διάρκεια και το περιεχόμενο των προγραμμάτων ανταλλαγής γεωργικής εκμετάλλευσης και επισκέψεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.
- (16) Οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις βοηθούν τους γεωργούς, τους δασοκαλλιεργητές και τις ΜΜΕ στις αγροτικές περιοχές να βελτιώσουν τη βιώσιμη διαχείριση και τη συνολική απόδοση της εκμετάλλευσης ή επιχείρησής τους. Ως εκ τούτου, πρέπει να ενθαρρυνθούν τόσο η σύσταση τέτοιων υπηρεσιών, όσο και η χρήση των συμβουλών από τους γεωργούς, τους δασοκαλλιεργητές και τις ΜΜΕ. Προκειμένου να ενισχυθεί η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των προσφερόμενων συμβουλών, πρέπει να προβλεφθούν τα ελάχιστα προσόντα και η τακτική επιμόρφωση των συμβούλων. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, όπως προβλέπεται στον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. HR/2012 της [...] ¹⁴ πρέπει να βοηθήσουν τους γεωργούς να αξιολογούν την απόδοση της γεωργικής τους εκμετάλλευσης και να προσδιορίζουν τις αναγκαίες βελτιώσεις όσον αφορά τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης, τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες, τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον και καθορίζονται στον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. DP/2012 της [...] ¹⁵, τις απαιτήσεις ή δράσεις που σχετίζονται με τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή, τη βιοποικιλότητα, την προστασία των υδάτων, την κοινοποίηση ασθενειών των ζώων και την καινοτομία, τουλάχιστον όπως ορίζεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012. Όπου κρίνεται σκόπιμο, οι συμβουλές πρέπει επίσης να καλύπτουν τις προδιαγραφές ασφάλειας στο χώρο εργασίας. Οι συμβουλές μπορούν επίσης να

---

¹⁴ EE L [...], [...], σ. [...].

¹⁵ EE L [...], [...], σ. [...].

καλύπτουν θέματα που συνδέονται με τις οικονομικές, γεωργικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις της εκμετάλλευσης ή της επιχείρησης. Οι υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και αντικατάστασης στην εκμετάλλευση πρέπει να βοηθούν τους γεωργούς να βελτιώσουν και να διευκολύνουν τη διαχείριση της εκμετάλλευσής τους.

- (17) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι φορείς και οι αρχές που προσφέρουν συμβουλευτικές υπηρεσίες είναι σε θέση να παρέχουν συμβουλές οι οποίες ως προς την ποιότητα και τη φύση τους εναρμονίζονται με τους σκοπούς της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά την περαιτέρω εξειδίκευση των ελάχιστων προσόντων των αρχών και των φορέων που παρέχουν συμβουλές.
- (18) Τα ενωσιακά ή τα εθνικά συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων παρέχουν εγγυήσεις στους καταναλωτές για την ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του προϊόντος ή τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο παραγωγής, συνεπεία της συμμετοχής των γεωργών σε τέτοια συστήματα, επιτυγχάνουν προστιθέμενη αξία για τα εν λόγω προϊόντα και αυξάνουν τις ευκαιρίες τους στην αγορά. Συνεπώς, οι γεωργοί πρέπει να ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε αυτά τα συστήματα. Δεδομένου ότι κατά τη στιγμή εισόδου σε αυτά τα συστήματα και κατά τα πρώτα χρόνια της συμμετοχής τους επιβάλλονται στους γεωργούς πρόσθετες δαπάνες και υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα της συμμετοχής τους, οι οποίες δεν αμείβονται πλήρως από την αγορά, η στήριξη πρέπει να περιορίζεται στους νεοεισερχόμενους και να καλύπτει περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη. Λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του βάμβακος ως γεωργικού προϊόντος, πρέπει επίσης να καλύπτονται τα συστήματα ποιότητας για το βαμβάκι. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τα συστήματα ποιότητας της Ένωσης που μπορούν να καλυφθούν από αυτό το μέτρο.
- (19) Προκειμένου να βελτιωθούν οι οικονομικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των αγροτικών επιχειρήσεων, να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των τομέων εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, να παρασχεθεί η απαιτούμενη υποδομή για την ανάπτυξη της γεωργίας και τη στήριξη μη κερδοφόρων επενδύσεων που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων, πρέπει να παρασχεθεί στήριξη για επενδύσεις σε ενσώματα περιουσιακά στοιχεία που συμβάλλουν στην επίτευξη αυτών των στόχων. Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, μια ποικιλία μέτρων κάλυψε διαφορετικούς τομείς παρέμβασης. Για λόγους απλούστευσης, αλλά και για να δοθεί η δυνατότητα στους δικαιούχους να εκπονήσουν και να υλοποιήσουν ολοκληρωμένα έργα με αυξημένη προστιθέμενη αξία, ένα ενιαίο μέτρο πρέπει να καλύπτει όλους τους τύπους επενδύσεων σε ενσώματα περιουσιακά στοιχεία. Τα κράτη μέλη οφείλουν να καθορίσουν ένα όριο για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση με σκοπό την πραγματοποίηση επενδύσεων που σχετίζονται με τη στήριξη της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με βάση τα αποτελέσματα της ανάλυσης των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών («ΠΑΕΑ») ως μέσου για την καλύτερη στόχευση των ενισχύσεων.
- (20) Ο τομέας της γεωργίας υφίσταται περισσότερο από άλλους τομείς ζημιές που αφορούν το παραγωγικό δυναμικό του, οι οποίες οφείλονται σε φυσικές καταστροφές.

Για να βοηθηθεί η βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και η ανταγωνιστικότητα έναντι τέτοιων καταστροφών πρέπει να παρέχεται στήριξη ώστε να βοηθηθούν οι γεωργοί να αποκαταστήσουν το γεωργικό δυναμικό που υπέστη ζημιές. Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να εξασφαλίσουν ότι δεν πραγματοποιείται καμία υπεραντιστάθμιση των ζημιών ως αποτέλεσμα του συνδυασμού των ενωσιακών (ιδίως του μέτρου διαχείρισης κινδύνου), των εθνικών και των ιδιωτικών καθεστώτων αποζημίωσης. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον καθορισμό των επιλέξιμων δαπανών στο πλαίσιο αυτού του μέτρου.

- (21) Η δημιουργία και η ανάπτυξη νέας οικονομικής δραστηριότητας με τη μορφή νέων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, νέων επιχειρήσεων ή νέων επενδύσεων σε μη γεωργικές δραστηριότητες είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα των αγροτικών περιοχών. Ένα μέτρο ανάπτυξης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των επιχειρήσεων πρέπει να διευκολύνει την αρχική εγκατάσταση νέων γεωργών και τη διαρθρωτική προσαρμογή των εκμεταλλεύσεων τους μετά την αρχική σύσταση, τη διαφοροποίηση των γεωργών σε μη γεωργικές δραστηριότητες και τη σύσταση και ανάπτυξη μη γεωργικών ΜΜΕ σε αγροτικές περιοχές. Πρέπει επίσης να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων που είναι εν δυνάμει οικονομικά βιώσιμες. Προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των νέων οικονομικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου, η στήριξη πρέπει να εξαρτάται από την υποβολή επιχειρηματικού σχεδίου. Η στήριξη για σύσταση επιχείρησης πρέπει να καλύπτει μόνο την αρχική περίοδο ζωής της επιχείρησης και να μην καταστεί ενίσχυση λειτουργίας. Ως εκ τούτου, όταν τα κράτη μέλη επιλέγουν να χορηγήσουν ενίσχυση σε δόσεις, αυτές πρέπει να εκτείνονται σε περίοδο που δεν υπερβαίνει την πενταετία. Επιπλέον, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η αναδιάρθρωση του τομέα της γεωργίας, πρέπει να παρέχεται στήριξη υπό μορφή ετήσιων ενισχύσεων στους γεωργούς που συμμετέχουν στο καθεστώς για γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων που θεσπίστηκε από τον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012, οι οποίοι δεσμεύονται να μεταβιβάσουν ολόκληρη την εκμετάλλευσή τους και τα αντίστοιχα δικαιώματα ενίσχυσης σε άλλο γεωργό ο οποίος δεν συμμετέχει στο εν λόγω καθεστώς.
- (22) Οι ΜΜΕ αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της αγροτικής οικονομίας της Ένωσης. Η ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μη γεωργικών επιχειρήσεων πρέπει να αποσκοπεί στην προώθηση της απασχόλησης και στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές, στη διατήρηση των ήδη υφιστάμενων θέσεων εργασίας, στη μείωση των διακυμάνσεων της απασχόλησης λόγω εποχικού χαρακτήρα, στην ανάπτυξη μη γεωργικών τομέων εκτός της γεωργίας και της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, ενισχύοντας ταυτόχρονα την ενοποίηση των επιχειρήσεων και τους τοπικούς διατομεακούς δεσμούς. Πρέπει να ενθαρρυνθούν έργα στα οποία ενσωματώνονται ταυτόχρονα η γεωργία, ο αγροτουρισμός μέσω της προώθησης ενός βιώσιμου και υπεύθυνου τουρισμού στις αγροτικές περιοχές, η φυσική και πολιτιστική κληρονομιά, καθώς και οι επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- (23) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, να δοθούν εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων των δικαιούχων και να αποφευχθούν οι διακρίσεις μεταξύ τους, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να

εκχωρηθεί στην Επιτροπή σε σχέση με τον καθορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες τα νομικά πρόσωπα μπορούν να θεωρηθούν ως νέοι γεωργοί, τον καθορισμό της περιόδου χάριτος για την απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων, το ελάχιστο περιεχόμενο των επιχειρηματικών σχεδίων και τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για τον ορισμό των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των ανωτάτων και κατωτάτων ορίων για τον καθορισμό της επιλεξιμότητας μιας δράσης στο πλαίσιο της στήριξης νέων γεωργών ή της ανάπτυξης μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων αντίστοιχα.

- (24) Η ανάπτυξη τοπικής υποδομής και τοπικών βασικών υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνονται η ψυχαγωγία και ο πολιτισμός, η ανάπλαση χωριών και οι δραστηριότητες που αποσκοπούν στην αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών και των αγροτικών τοπίων είναι ουσιαστικό στοιχείο κάθε προσπάθειας αξιοποίησης του αναπτυξιακού δυναμικού και προώθησης της βιωσιμότητας των αγροτικών περιοχών. Συνεπώς, πρέπει να δοθεί στήριξη σε δράσεις με αυτό το σκοπό, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών και της ανάπτυξης ταχέων και υπερταχέων ευρυζωνικών συνδέσεων. Με γνώμονα αυτούς τους στόχους, πρέπει να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη υπηρεσιών και υποδομών που οδηγούν στην κοινωνική ένταξη και την αντιστροφή των τάσεων κοινωνικής και οικονομικής υποβάθμισης και απερίμωσης των αγροτικών περιοχών. Προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα μιας τέτοιας στήριξης, οι καλυπτόμενες δράσεις πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με τα σχέδια ανάπτυξης δήμων και των βασικών υπηρεσιών τους, όπου υπάρχουν τέτοια σχέδια, τα οποία εκπονούνται από μία ή περισσότερες αγροτικές κοινότητες. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή με τους στόχους της Ένωσης για την αλλαγή του κλίματος, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον καθορισμό των τύπων της υποδομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που θα είναι επιλέξιμες για στήριξη.
- (25) Η δασοκομία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της αγροτικής ανάπτυξης και η στήριξη για βιώσιμη και φιλική στο περιβάλλον χρήση της γης πρέπει να περιλαμβάνει την ανάπτυξη των δασικών περιοχών και τη βιώσιμη διαχείριση των δασών. Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 μια πληθώρα μέτρων καλύπτουν διαφορετικούς τύπους στήριξης των επενδύσεων στη δασοκομία και της διαχείρισής της. Για λόγους απλούστευσης, αλλά και για να δοθεί η δυνατότητα στους δικαιούχους να εκπονήσουν και να υλοποιήσουν ολοκληρωμένα έργα με αυξημένη προστιθέμενη αξία, ένα ενιαίο μέτρο πρέπει να καλύπτει όλους τους τύπους στήριξης των επενδύσεων στη δασοκομία και της διαχείρισής της. Το μέτρο αυτό πρέπει να καλύπτει την επέκταση και τη βελτίωση των δασικών πόρων μέσω δάσωσης γαιών και δημιουργίας γεωργοδασοκομικών συστημάτων τα οποία συνδυάζουν συστήματα εκτατικής γεωργίας και δασοκομίας, την αποκατάσταση των δασών που καταστράφηκαν από πυρκαγιές ή άλλες φυσικές καταστροφές και σχετικά μέτρα πρόληψης, τις επενδύσεις σε νέες δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων με σκοπό τη βελτίωση των οικονομικών και περιβαλλοντικών επιδόσεων των δασοκαλλιεργητών και των μη κερδοφόρων επενδύσεων οι οποίες βελτιώνουν την ανθεκτικότητα του οικοσυστήματος και την ανθεκτικότητα στην αλλαγή του κλίματος και την περιβαλλοντική αξία των δασικών οικοσυστημάτων. Η στήριξη πρέπει να αποφεύγει τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και να είναι ουδέτερη ως προς την αγορά. Ως εκ τούτου, πρέπει να επιβληθούν περιορισμοί όσον αφορά το μέγεθος και το

νομικό καθεστώς των δικαιούχων. Πρέπει να αναληφθούν προληπτικές δράσεις κατά των πυρκαγιών σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί από τα κράτη μέλη ως μέσου ή υψηλού κινδύνου πυρκαγιάς. Όλες οι προληπτικές δράσεις πρέπει να αποτελούν μέρος ενός σχεδίου προστασίας των δασών. Η εκδήλωση μιας φυσικής καταστροφής στην περίπτωση δράσης για την αποκατάσταση του δασικού δυναμικού που υπέστη ζημία πρέπει να υπόκειται στην επίσημη αναγνώριση από δημόσιο επιστημονικό οργανισμό. Το μέτρο για τη δασοκομία πρέπει να εγκριθεί υπό το πρίσμα των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει η Ένωση και τα κράτη μέλη σε διεθνές επίπεδο, και να βασίζεται στα προγράμματα για τα δάση των κρατών μελών σε εθνικό ή σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, ή σε ισοδύναμα μέσα που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στις υπουργικές διασκέψεις για την προστασία των δασών στην Ευρώπη. Πρέπει να συμβάλλει στην υλοποίηση της δασοκομικής στρατηγικής της Ένωσης¹⁶. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η δάσωση γεωργικών γαιών είναι σύμφωνη με τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον καθορισμό ορισμένων ελάχιστων περιβαλλοντικών απαιτήσεων.

- (26) Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον καθορισμό των όρων υπό τους οποίους τα κράτη μέλη ορίζουν μια φυσική καταστροφή ή προσβολή από παράσιτα ή κρούσματα ασθένειας καθώς και τους τύπους προληπτικών δράσεων που είναι επιλέξιμες για στήριξη από το ΕΓΤΑΑ.
- (27) Οι ομάδες παραγωγών βοηθούν τους γεωργούς να αντιμετωπίσουν από κοινού τις προκλήσεις που θέτουν η αύξηση του ανταγωνισμού και η παγίωση των κατάντη αγορών σε σχέση με την εμπορία των προϊόντων τους, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αγορών. Συνεπώς, πρέπει να ενθαρρυνθεί η σύσταση ομάδων παραγωγών. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλύτερη χρήση των περιορισμένων οικονομικών πόρων, μόνο οι ομάδες παραγωγών που μπορούν να θεωρηθούν ως ΜΜΕ πρέπει να λαμβάνουν στήριξη. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι μια ομάδα παραγωγών καθίσταται βιώσιμη οντότητα πρέπει να υποβληθεί ένα επιχειρηματικό σχέδιο ως προϋπόθεση για την αναγνώριση της ομάδας παραγωγών από τα κράτη μέλη. Για να αποφευχθεί η χορήγηση ενίσχυσης λειτουργίας και να διατηρηθεί ο ρόλος της στήριξης ως κινήτρου, η μέγιστη διάρκειά της πρέπει να περιορίζεται σε πέντε έτη.
- (28) Οι γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές ενισχύσεις πρέπει να εξακολουθήσουν να διαδραματίζουν εξέχοντα ρόλο στη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών και στην αντιμετώπιση της αυξανόμενης ζήτησης της κοινωνίας για περιβαλλοντικές υπηρεσίες. Πρέπει επιπλέον να ενθαρρύνουν τους γεωργούς και άλλους διαχειριστές γης να υπηρετούν την κοινωνία ως σύνολο, εισάγοντας ή εξακολουθώντας να εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές που συμβάλλουν στον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και στην προσαρμογή, και είναι συμβατές με την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος, του τοπίου και των χαρακτηριστικών του, των φυσικών πόρων, του εδάφους και της γενετικής

---

¹⁶ Ψήφισμα του Συμβουλίου, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 1998, για μια δασική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ Ε 56 της 26/2/1999, σ. 1. [Θα αντικατασταθεί από νέα στρατηγική που θα εγκριθεί έως τα τέλη του 2013]

ποικιλομορφίας. Εν προκειμένω, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διατήρηση των γενετικών πόρων στη γεωργία και στις πρόσθετες ανάγκες των συστημάτων γεωργικής εκμετάλλευσης με υψηλή φυσική αξία. Οι ενισχύσεις πρέπει να συμβάλλουν στην κάλυψη των πρόσθετων δαπανών και της απώλειας εισοδήματος που προκύπτουν από τις δεσμεύσεις που ανελήφθησαν και να καλύπτουν μόνο δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα και απαιτήσεις, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Σε πολλές περιπτώσεις οι συνέργειες που προκύπτουν από τις δεσμεύσεις που ανελήφθησαν από κοινού από ομάδα γεωργών πολλαπλασιάζει τα οφέλη για το περιβάλλον και το κλίμα. Ωστόσο, η κοινή δράση επιφέρει πρόσθετο κόστος συναλλαγής για το οποίο πρέπει να δοθεί κατάλληλη αποζημίωση. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι γεωργοί και άλλοι διαχειριστές γης είναι σε θέση να εφαρμόσουν σωστά τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει, τα κράτη μέλη πρέπει να προσπαθήσουν να τους παράσχουν τις απαιτούμενες δεξιότητες και γνώσεις. Τα κράτη μέλη πρέπει να διατηρήσουν το επίπεδο προσπαθειών που κατέβαλαν κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 και οφείλουν να διαθέσουν τουλάχιστον το 25 % της συνολικής συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ σε κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος, την προσαρμογή και τη διαχείριση γης, μέσω των γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών ενισχύσεων, των ενισχύσεων στη βιολογική γεωργία και των ενισχύσεων σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα.

- (29) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις ορίζονται σύμφωνα με τους γενικούς περιβαλλοντικούς στόχους της Ένωσης, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον καθορισμό των όρων που ισχύουν για την ετήσια παράταση των δεσμεύσεων μετά την αρχική περίοδο, τις δεσμεύσεις για εκτατικοποίηση ή διαχείριση της κτηνοτροφίας με διαφορετικό τρόπο, περιορισμό των λιπασμάτων, των φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή άλλων εισροών, την εκτροφή τοπικών φυλών ζώων που απειλούνται με εξαφάνιση από την κτηνοτροφία ή τη διατήρηση των φυτικών γενετικών πόρων και τις επιλέξιμες δράσεις σε σχέση με τη διατήρηση των γενετικών πόρων της γεωργίας.
- (30) Οι ενισχύσεις για τη μεταστροφή στη βιολογική γεωργία ή τη διατήρησή της πρέπει να ενθαρρύνουν τους αγρότες να συμμετέχουν σε τέτοια προγράμματα, αντιμετωπίζοντας με αυτόν τον τρόπο την αυξανόμενη ζήτηση της κοινωνίας για χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών και για υψηλά πρότυπα καλής διαβίωσης των ζώων. Προκειμένου να αυξηθεί η συνέργεια όσον αφορά τα οφέλη βιοποικιλότητας που παράγει το μέτρο, πρέπει να ενθαρρύνονται οι συλλογικές συμβάσεις ή η συνεργασία μεταξύ γεωργών ώστε να καλύπτονται ευρύτερες παρακείμενες περιοχές. Προκειμένου να αποφευχθεί η μεγάλης κλίμακας επιστροφή των γεωργών στη συμβατική γεωργία, πρέπει να λάβουν στήριξη τόσο τα μέτρα μεταστροφής όσο και τα μέτρα διατήρησης. Οι ενισχύσεις πρέπει να συμβάλλουν στην κάλυψη των πρόσθετων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και της απώλειας εισοδήματος ως αποτέλεσμα της δέσμευσης που ανελήφθη και να καλύπτουν μόνο τις δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα και απαιτήσεις.
- (31) Η στήριξη πρέπει να εξακολουθήσει να παρέχεται στους γεωργούς και στους δασοκαλλιεργητές ώστε να βοηθηθούν στην αντιμετώπιση ειδικών μειονεκτημάτων στις σχετικές περιοχές τα οποία απορρέουν από την εφαρμογή της οδηγίας

2009/147/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30^{ης} Νοεμβρίου 2009, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών¹⁷ και της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21^{ης} Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας¹⁸, ώστε να συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση των τόπων του δικτύου Natura 2000, ενώ πρέπει επίσης να δοθεί στήριξη στους γεωργούς ώστε να βοηθηθούν στην αντιμετώπιση των μειονεκτημάτων σε περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού τα οποία απορρέουν από την εφαρμογή της οδηγίας 2000/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων¹⁹. Η στήριξη πρέπει να συνδέεται με τις ειδικές απαιτήσεις που περιγράφονται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης οι οποίες υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα και απαιτήσεις. Επιπλέον, οι ειδικές ανάγκες των περιοχών Natura 2000 πρέπει να ληφθούν υπόψη από τα κράτη μέλη στο συνολικό σχεδιασμό των οικείων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

- (32) Οι ενισχύσεις στους γεωργούς των ορεινών περιοχών ή άλλων περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα πρέπει να συμβάλλουν, μέσω της ενθάρρυνσης της συνεχούς χρήσης των γεωργικών γαιών, στη διατήρηση της υπαίθρου, καθώς και στη διατήρηση και προώθηση βιώσιμων γεωργικών συστημάτων. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποδοτικότητα της εν λόγω στήριξης, οι ενισχύσεις πρέπει να αποζημιώνουν τους γεωργούς για την απώλεια εισοδήματος και τις πρόσθετες δαπάνες που συνδέονται με το μειονέκτημα της συγκεκριμένης περιοχής.
- (33) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδοτική χρήση των κονδυλίων της Ένωσης και η ίση μεταχείριση των γεωργών σε ολόκληρη την Ένωση, οι ορεινές περιοχές και οι περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα πρέπει να ορίζονται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Στην περίπτωση περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά μειονεκτήματα, τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι βιοφυσικά κριτήρια υποστηριζόμενα από ισχυρές επιστημονικές αποδείξεις. Πρέπει να θεσπισθούν μεταβατικές ρυθμίσεις προκειμένου να διευκολυνθεί η σταδιακή κατάργηση των ενισχύσεων σε περιοχές που δεν θα θεωρούνται πλέον ως περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα λόγω της εφαρμογής των εν λόγω κριτηρίων.
- (34) Οι γεωργοί πρέπει να εξακολουθήσουν να ενθαρρύνονται ώστε να εφαρμόζουν υψηλά πρότυπα καλής διαβίωσης των ζώων, προβλέποντας στήριξη στους γεωργούς οι οποίοι αναλαμβάνουν να εφαρμόσουν ζωοτεχνικά πρότυπα που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δεσμεύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων εναρμονίζονται με τη γενική πολιτική της Ένωσης στον εν λόγω τομέα, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον ορισμό των περιοχών στις οποίες οι εν λόγω δεσμεύσεις πρέπει να παρέχουν αναβαθμισμένα πρότυπα μεθόδων παραγωγής.
- (35) Οι ενισχύσεις πρέπει να εξακολουθήσουν να χορηγούνται σε δασοκαλλιεργητές που παρέχουν φιλικές προς το περιβάλλον ή το κλίμα υπηρεσίες διατήρησης δασών,

---

¹⁷ EE L 20 της 26.1.2010, σ. 7.

¹⁸ EE L 206 της 22.7.1992, σ. 7.

¹⁹ EE L 327 της 22.12.2000, σ. 1.

αναλαμβάνοντας δεσμεύσεις για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, τη διαφύλαξη των δασικών οικοσυστημάτων υψηλής αξίας, τη βελτίωση του δυναμικού τους όσον αφορά τον μετριασμό και την προσαρμογή, και την ενίσχυση της προστατευτικής αξίας των δασών σε σχέση με τη διάβρωση του εδάφους, τη διατήρηση των υδάτινων πόρων και τους φυσικούς κινδύνους. Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διατήρηση και προώθηση των δασικών γενετικών πόρων. Οι ενισχύσεις χορηγούνται για δασικές περιβαλλοντικές δεσμεύσεις οι οποίες υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που έχει θεσπίσει η εθνική νομοθεσία. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τους τύπους δράσεων που είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου.

- (36) Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 μόνο ένα είδος συνεργασίας έλαβε σαφή στήριξη στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης: η συνεργασία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διαδικασιών και τεχνολογιών στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας. Η στήριξη σε αυτό το είδος συνεργασίας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη, αλλά πρέπει να προσαρμοστεί ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις απαιτήσεις της οικονομίας της γνώσης. Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να προβλέπεται, δυνάμει αυτού του μέτρου, η δυνατότητα χρηματοδότησης έργων που εκτελούνται από έναν μόνο επιχειρηματία, υπό τον όρο διάδοσης των αποτελεσμάτων που προκύπτουν, επιτυγχάνοντας έτσι το σκοπό της διάδοσης νέων πρακτικών, διαδικασιών ή προϊόντων. Επιπλέον, κατέστη σαφές ότι η στήριξη ενός πολύ ευρύτερου φάσματος ειδών συνεργασίας, με ένα ευρύτερο φάσμα δικαιούχων που περιλαμβάνει μικρούς και μεγάλους επιχειρηματίες, μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, βοηθώντας τους φορείς στις αγροτικές περιοχές να ξεπεράσουν τα οικονομικά, περιβαλλοντικά και άλλα μειονεκτήματα του κατακερματισμού. Ως εκ τούτου, το μέτρο πρέπει να διευρυνθεί. Η στήριξη μικρών επιχειρηματιών να οργανώσουν κοινές μεθόδους εργασίας και να χρησιμοποιήσουν από κοινού εγκαταστάσεις και πόρους πρέπει να τους βοηθήσει να καταστούν οικονομικά βιώσιμοι παρά το μικρό μέγεθός τους. Η στήριξη της οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού, καθώς και των δραστηριοτήτων προώθησης σε τοπικό πλαίσιο, πρέπει να δράσει ως καταλύτης για μια οικονομικά ορθολογική ανάπτυξη των βραχείων αλυσίδων εφοδιασμού, των τοπικών αγορών και των τοπικών αλυσίδων τροφίμων. Η στήριξη συλλογικών προσεγγίσεων των περιβαλλοντικών έργων και πρακτικών πρέπει να βοηθήσει να παραχθούν μεγαλύτερα και συνεκτικότερα περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη από αυτά που μπορούν να παραχθούν από μεμονωμένους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται χωρίς να αλληλεπιδρούν με άλλους (για παράδειγμα, μέσω πρακτικών που εφαρμόζονται σε μεγαλύτερες συνεχόμενες εκτάσεις γής). Η στήριξη στις διάφορες αυτές περιοχές πρέπει να παρέχεται με διάφορες μορφές. Οι συσπειρώσεις και τα δίκτυα έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ανταλλαγή εμπειρογνώσις, καθώς και την ανάπτυξη νέας και εξειδικευμένης εμπειρογνώσις και νέων και εξειδικευμένων υπηρεσιών και προϊόντων. Τα πιλοτικά έργα είναι σημαντικά εργαλεία για τον έλεγχο της εμπορικής εφαρμοσιμότητας των τεχνολογιών, των τεχνικών και των πρακτικών σε διάφορα περιβάλλοντα, και την προσαρμογή τους, όπου χρειάζεται. Οι επιχειρησιακές ομάδες αποτελούν κεντρικό στοιχείο των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων Καινοτομίας (εφεξής «ΕΣΚ») για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας. Ένα άλλο σημαντικό εργαλείο αποτελούν οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης που αναπτύσσονται εκτός του πλαισίου

τοπικής ανάπτυξης του LEADER - μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων από αγροτικές και αστικές περιοχές. Αντίθετα με την προσέγγιση του Leader, οι εν λόγω συμπράξεις και στρατηγικές μπορούν να περιοριστούν σε έναν τομέα ή/και σε σχετικά ειδικούς στόχους ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των προαναφερόμενων. Μια διεπαγγελματική οργάνωση πρέπει επίσης να είναι επιλέξιμη για στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου. Η στήριξη πρέπει να περιορίζεται σε επτά έτη, εκτός εάν πρόκειται για συλλογική δράση για το περιβάλλον και το κλίμα σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

- (37) Οι γεωργοί είναι σήμερα εκτεθειμένοι σε αυξανόμενους οικονομικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, ως συνέπεια της αλλαγής του κλίματος και της αυξανόμενης αστάθειας των τιμών. Σε αυτό το πλαίσιο, η αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων έχει αυξημένη σημασία για τους γεωργούς. Για το λόγο αυτό πρέπει να θεσπιστεί ένα μέτρο διαχείρισης κινδύνου ώστε να βοηθηθούν οι γεωργοί να αντιμετωπίσουν τους πλέον κοινούς κινδύνους που παρουσιάζονται. Αυτό το μέτρο πρέπει συνεπώς να παρέχει στήριξη στους γεωργούς για την κάλυψη των ασφαλιστρών που καταβάλλουν για την ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών, καθώς και την κάλυψη της δημιουργίας ταμείων αλληλοβοήθειας και της αποζημίωσης που καταβάλλουν τα εν λόγω ταμεία στους γεωργούς για απώλειες τις οποίες υπέστησαν λόγω κρουσμάτων ζωικών ή φυτικών ασθενειών ή περιβαλλοντικών συμβάντων. Πρέπει επίσης να καλύπτει ένα εργαλείο σταθεροποίησης του εισοδήματος υπό μορφή ταμείου αλληλοβοήθειας για τη στήριξη των γεωργών που αντιμετωπίζουν σοβαρή μείωση του εισοδήματός τους. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των γεωργών σε ολόκληρη την Ένωση, η αποφυγή στρέβλωσης του ανταγωνισμού και η τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης, πρέπει να δημιουργηθούν ειδικές συνθήκες για την παροχή στήριξης δυνάμει αυτών των μέτρων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδοτική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον καθορισμό της ελάχιστης και της μέγιστης διάρκειας των εμπορικών δανείων στα ταμεία αλληλοβοήθειας.
- (38) Η προσέγγιση LEADER για την τοπική ανάπτυξη έχει, επί σειρά ετών, αποδείξει τη χρησιμότητά της στην προώθηση της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις πολυτομεακές ανάγκες της ενδογενούς αγροτικής ανάπτυξης μέσω της προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή. Επομένως, η προσέγγιση LEADER πρέπει να συνεχιστεί στο μέλλον και η εφαρμογή της να παραμείνει υποχρεωτική για όλα τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.
- (39) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι εφαρμόζονται στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο που επιτρέπει να παραχθούν αποτελέσματα τα οποία συμβάλλουν αποτελεσματικά στις προτεραιότητες της ΕΕ για την αγροτική ανάπτυξη και την καινοτομία, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον καθορισμό πληθυσμιακών κριτηρίων για την περιοχή που καλύπτεται από κάθε τέτοια στρατηγική και το λεπτομερές ύψος των δαπανών για δράσεις προετοιμασίας και εμπύχωσης που πρέπει να λάβουν στήριξη.
- (40) Η στήριξη από το ΕΓΤΑΑ της τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του LEADER πρέπει να καλύπτει όλες τις πτυχές της προετοιμασίας και της υλοποίησης των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης και της λειτουργίας των ομάδων τοπικής δράσης, καθώς και τη

συνεργασία μεταξύ περιοχών και ομάδων που υλοποιούν την τοπική ανάπτυξη με μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή με την καθοδήγηση συνεταιριστικών ενώσεων. Προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους εταίρους στις αγροτικές περιοχές οι οποίοι δεν υλοποιούν ακόμη το LEADER να δοκιμάσουν και να προετοιμάσουν την εκπόνηση και την εκτέλεση μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, πρέπει επίσης να χρηματοδοτηθεί ένα «σύνολο εργαλείων εκκίνησης LEADER». Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά το λεπτομερή καθορισμό των επιλέξιμων δαπανών εμπύχωσης οι οποίες αφορούν ομάδες τοπικής δράσης.

- (41) Οι επενδύσεις είναι κοινές σε πολλά από τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και μπορούν να σχετίζονται με δράσεις πολύ διαφορετικής φύσης. Προκειμένου να διασφαλισθεί η σαφήνεια στην υλοποίηση των εν λόγω δράσεων, πρέπει να καθοριστούν ορισμένοι κοινοί κανόνες για όλες τις επενδύσεις. Οι εν λόγω κοινοί κανόνες πρέπει να καθορίζουν τα είδη των δαπανών που μπορούν να θεωρηθούν ως επενδυτικές δαπάνες και να διασφαλίζουν ότι λαμβάνουν στήριξη μόνο οι επενδύσεις εκείνες που δημιουργούν νέα αξία για τη γεωργία. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες που αφορούν ιδιαίτερα είδη επενδύσεων, όπως η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού και οι απλές επενδύσεις αντικατάστασης, εξασφαλίζοντας παράλληλα την αποδοτική χρήση των πόρων του ΕΓΤΑΑ, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον καθορισμό προϋποθέσεων υπό τις οποίες ορισμένα είδη επενδύσεων μπορούν να θεωρηθούν ως επιλέξιμες δαπάνες. Προκειμένου να διευκολυνθεί η πραγματοποίηση επενδυτικών έργων πρέπει να είναι δυνατόν τα κράτη μέλη να καταβάλλουν προκαταβολές. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα, η δικαιοσύνη και ο βιώσιμος αντίκτυπος της συνδρομής του ΕΓΤΑΑ, πρέπει να θεσπιστούν κανόνες για να διασφαλισθεί ότι οι επενδύσεις που αφορούν δράσεις είναι μακροχρόνιες και ότι η στήριξη του ΕΓΤΑΑ δεν χρησιμοποιείται για να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό.
- (42) Ορισμένα μέτρα που αφορούν περιοχές στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού συνεπάγονται την ανάληψη εκ μέρους των δικαιούχων δεσμεύσεων που διαρκούν τουλάχιστον πέντε έτη. Κατά την περίοδο αυτή μπορούν να επέλθουν αλλαγές στην κατάσταση είτε της εκμετάλλευσης, είτε του δικαιούχου. Συνεπώς, πρέπει να θεσπιστούν κανόνες προκειμένου να καθοριστεί η στάση που πρέπει να τηρείται σε αυτές τις περιπτώσεις. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων που αφορούν περιοχές και να προστατευτούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τον καθορισμό των όρων που ισχύουν σε περίπτωση μερικής μεταβίβασης μιας εκμετάλλευσης, προσδιορίζοντας άλλες καταστάσεις στις οποίες δεν απαιτείται επιστροφή των ενισχύσεων.
- (43) Ορισμένα μέτρα δυνάμει του παρόντος κανονισμού προβλέπουν ως προϋπόθεση για τη χορήγηση ενίσχυσης ότι οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν δεσμεύσεις που υπερβαίνουν το σχετικό σενάριο αναφοράς που ορίζεται όσον αφορά τα υποχρεωτικά πρότυπα ή απαιτήσεις. Ενόψει πιθανών αλλαγών στη νομοθεσία κατά την περίοδο ανάληψης των δεσμεύσεων που έχουν ως αποτέλεσμα την τροποποίηση του σεναρίου αναφοράς, πρέπει να προβλεφθεί η αναθεώρηση των σχετικών συμβάσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής τήρηση αυτής της προϋπόθεσης.

- (44) Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι χρηματοδοτικοί πόροι για την αγροτική ανάπτυξη χρησιμοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και οι στόχοι των μέτρων στο πλαίσιο προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης να είναι σύμφωνοι με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, αλλά και να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των αιτούντων, τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν κριτήρια επιλογής για την επιλογή των έργων. Εξαίρεση στον κανόνα αυτό πρέπει να γίνεται μόνο για τα μέτρα εκείνα για τα οποία η στήριξη συνίσταται σε ενισχύσεις για παροχή γεωργοπεριβαλλοντικών υπηρεσιών ή υπηρεσιών για την καλή διαβίωση των ζώων. Κατά την εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής πρέπει να ληφθεί υπόψη η αρχή της αναλογικότητας σε ό,τι αφορά τις μικρές επιχειρηρήσεις.
- (45) Το ΕΓΤΑΑ πρέπει να παρέχει στήριξη μέσω δράσεων παροχής τεχνικής βοήθειας σχετικών με την εφαρμογή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, όπου συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες που σχετίζονται με την προστασία των συμβόλων και των συντομογραφιών που αφορούν τα συστήματα ποιότητας της Ένωσης, για τη συμμετοχή στα οποία μπορεί να παρέχεται στήριξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού, καθώς και οι δαπάνες των κρατών μελών για την οριοθέτηση των περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά μειονεκτήματα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδοτική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τις δραστηριότητες ελέγχου που μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο παροχής τεχνικής βοήθειας.
- (46) Η διασύνδεση των εθνικών δικτύων, οργανισμών και διοικήσεων που εμπλέκονται στα διάφορα στάδια υλοποίησης των προγραμμάτων, η οποία διοργανώθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης, έχει αποδείξει ότι μπορεί να διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο στη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης με αύξηση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στη διακυβέρνηση της αγροτικής ανάπτυξης, καθώς και στην ενημέρωση του ευρύτερου κοινού για τα οφέλη της. Επομένως, πρέπει να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας σε επίπεδο Ένωσης.
- (47) Προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας, πρέπει να συσταθεί ένα δίκτυο ΕΣΚ προκειμένου να δικτυωθούν οι επιχειρησιακές ομάδες, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και οι ερευνητές που εμπλέκονται στην υλοποίηση δράσεων που στοχεύουν στην καινοτομία στον τομέα της γεωργίας. Πρέπει να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας σε επίπεδο Ένωσης.
- (48) Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη λειτούργησε ένα δίκτυο εμπειρογνομόνων αξιολόγησης. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ειδικές ανάγκες της αξιολόγησης, πρέπει να συσταθεί ένα ευρωπαϊκό δίκτυο αξιολόγησης για την αγροτική ανάπτυξη για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, με σκοπό να φέρει σε επαφή όλους τους εμπλεκόμενους σε δραστηριότητες αξιολόγησης για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειρογνωσίας στον τομέα. Πρέπει να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας.
- (49) Τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέσουν ένα μέρος του συνολικού ποσού κάθε προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης που προορίζεται για τεχνική βοήθεια στη χρηματοδότηση της σύστασης και λειτουργίας ενός εθνικού αγροτικού δικτύου που θα

συνενώνει οργανώσεις και διοικήσεις που εμπλέκονται στην αγροτική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των συμπράξεων, με στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής τους στην υλοποίηση του προγράμματος και τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Τα εθνικά αγροτικά δίκτυα πρέπει να προετοιμάζουν και να υλοποιούν σχέδιο δράσης.

- (50) Το ΕΓΤΑΑ πρέπει να σηματοδοτεί την αναγνώριση από την Ένωση του τρόπου με τον οποίο οι προσεγγίσεις της τοπικής ανάπτυξης και η διακρατική διάσταση μπορούν να αλληλοενισχύονται, ειδικά όταν χαρακτηρίζονται από καινοτόμο πνεύμα. Αυτό πρέπει να γίνει με την απονομή βραβείων σε περιορισμένο αριθμό έργων τα οποία ενσαρκώνουν αυτά τα χαρακτηριστικά. Τα βραβεία πρέπει να συμπληρώνουν άλλες πηγές χρηματοδότησης που διατίθενται μέσω της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης παρέχοντας αναγνώριση σε κάθε πρωτοπόρο κατάλληλο έργο, ανεξάρτητα εάν το εν λόγω έργο είχε επίσης χρηματοδοτηθεί μέσω ενός προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης.
- (51) Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να προβλέπουν καινοτόμες δράσεις που προάγουν έναν γεωργικό τομέα με αποδοτική χρήση των πόρων, παραγωγικό και με χαμηλές εκπομπές, με στήριξη των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας. Οι ΕΣΚ πρέπει να αποσκοπούν στην προώθηση της ταχύτερης και ευρύτερης μεταφοράς καινοτόμων λύσεων στην πράξη. Οι ΕΣΚ πρέπει να παράγουν προστιθέμενη αξία ενισχύοντας τη χρήση και την αποτελεσματικότητα των σχετικών με την καινοτομία μέσων, καθώς και τις συνέργειες μεταξύ τους. Οι ΕΣΚ πρέπει να γεφυρώνουν το χάσμα συνδέοντας καλύτερα την έρευνα και την πρακτική γεωργία.
- (52) Η υλοποίηση καινοτόμων έργων στο πλαίσιο των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας πρέπει να αναληφθεί από επιχειρησιακές ομάδες στις οποίες συμμετέχουν γεωργοί, ερευνητές, σύμβουλοι, επιχειρήσεις και άλλοι φορείς που ενδιαφέρονται για την καινοτομία στον τομέα της γεωργίας. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα αποτελέσματα των εν λόγω έργων ωφελούν τον τομέα στο σύνολό του, τα εν λόγω αποτελέσματα πρέπει να διαδίδονται.
- (53) Πρέπει να προβλεφθεί ο καθορισμός του συνολικού ποσού της στήριξης της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού για την περίοδο από 1^{ης} Ιανουαρίου 2014 έως 31 Δεκεμβρίου 2020, η ετήσια κατανομή του και το ελάχιστο ποσό που πρέπει να συγκεντρωθεί στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2014 - 2020 και τη διοργανική συμφωνία για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού²⁰ για την ίδια περίοδο. Οι πιστώσεις που είναι διαθέσιμες πρέπει να αναπροσαρμόζονται με ενιαίο συντελεστή για τον προγραμματισμό.
- (54) Προκειμένου να διευκολυνθεί η διαχείριση των κονδυλίων του ΕΓΤΑΑ, πρέπει να καθοριστεί ένα ενιαίο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ στον προγραμματισμό της αγροτικής ανάπτυξης όσον αφορά τις δημόσιες δαπάνες των κρατών μελών. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη σημασία ή η φύση ορισμένων ειδών δράσεων, πρέπει να καθοριστούν για αυτές ειδικά ποσοστά συνεισφοράς. Προκειμένου να αμβλυνθούν τα ειδικά μειονεκτήματα που οφείλονται στο επίπεδο ανάπτυξης, στην απομάκρυνση και στο νησιωτικό χαρακτήρα πρέπει να καθοριστεί

---

²⁰ EE L [...], [...], σ. [...].

κατάλληλο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τις ιδιαίτερα απόκεντρες περιφέρειες που αναφέρονται στη συνθήκη και τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

- (55) Τα κονδύλια που αποδεσμεύονται στα κράτη μέλη ως αποτέλεσμα της επιβολής ανώτατου ορίου στις άμεσες ενισχύσεις που λαμβάνονται από μεγάλες μεμονωμένες γεωργικές εκμεταλλεύσεις στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα της ΚΓΠ πρέπει να προορίζονται για χρηματοδότηση, σε κάθε κράτος μέλος, έργων σχετικών με την καινοτομία προκειμένου να βοηθηθούν οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους στο πλαίσιο των στόχων της ΚΓΠ. Τα εν λόγω έργα πρέπει να εκτελούνται από γεωργούς, ανεξαρτήτως του μεγέθους της γεωργικής εκμετάλλευσης, από επιχειρησιακές ομάδες των ΕΣΚ ή ομάδες τοπικής δράσης, ομάδες εταιρών που εμπλέκονται στον τομέα της γεωργίας.
- (56) Τα κράτη μέλη καλούνται να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα και να θεσπίσουν κατάλληλες διατάξεις ώστε να διασφαλίσουν ότι τα οικεία μέτρα αγροτικής ανάπτυξης είναι εξακριβώσιμα και ελέγξιμα. Για το σκοπό αυτό, η διαχειριστική αρχή και ο οργανισμός πληρωμών πρέπει να παρέχουν εκ των προτέρων εκτίμηση και να αναλαμβάνουν να αξιολογήσουν τα μέτρα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος. Τα μέτρα που δεν πληρούν αυτόν το όρο πρέπει να αναπροσαρμόζονται.
- (57) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν τη χρηστή διαχείριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή πρέπει να διενεργεί κατάλληλους ελέγχους και τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίζουν τη σωστή λειτουργία του οικείου συστήματος διαχείρισης.
- (58) Μια ενιαία διαχειριστική αρχή πρέπει να είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την υλοποίηση κάθε προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης. Τα καθήκοντά της πρέπει να καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Η διαχειριστική αρχή πρέπει να μπορεί να μεταβιβάζει μέρος των αρμοδιοτήτων της, διατηρώντας την ευθύνη για την αποδοτικότητα και την ορθότητα της διαχείρισης. Εάν ένα πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνει θεματικά υποπρόγραμμα, η διαχειριστική αρχή πρέπει να είναι σε θέση να ορίσει άλλον φορέα για να αναλάβει πλήρως τη διαχείριση και την εφαρμογή του εν λόγω υποπρογράμματος όσον αφορά τη χρηματοδότηση που προορίζεται για αυτό στο πρόγραμμα, διασφαλίζοντας παράλληλα τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των εν λόγω υποπρογραμμάτων.
- (59) Κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να υπόκειται σε παρακολούθηση προκειμένου να εξετάζεται τακτικά η υλοποίηση του προγράμματος και η πρόοδος που σημειώνεται προς την επίτευξη των καθορισμένων στόχων του προγράμματος. Η επίδειξη και βελτίωση της αποτελεσματικότητας και του αντικτύπου των δράσεων στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ εξαρτώνται επίσης από την κατάλληλη αξιολόγηση στο στάδιο της προετοιμασίας και υλοποίησης του προγράμματος και της ολοκλήρωσής του. Συνεπώς, πρέπει να συσταθεί ένα σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης από κοινού από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη με σκοπό την επίδειξη της προόδου και την εκτίμηση του αντικτύπου και της αποδοτικότητας της υλοποίησης της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης.

- (60) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πληροφορίες μπορούν να συγκεντρώνονται σε επίπεδο Ένωσης, ένα σύνολο κοινών δεικτών πρέπει να αποτελεί μέρος του συστήματος. Οι κύριες πληροφορίες για την υλοποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να καταγράφονται και να τηρούνται ηλεκτρονικά ως μέσο διευκόλυνσης της συγκέντρωσης δεδομένων. Συνεπώς, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να παρέχουν τις ελάχιστες αναγκαίες πληροφορίες που χρειάζονται για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.
- (61) Η ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος πρέπει να κατανέμεται μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και της επιτροπής παρακολούθησης που συστήνεται για το σκοπό αυτό. Η επιτροπή παρακολούθησης έχει ως αποστολή της την παρακολούθηση της αποτελεσματικής υλοποίησης του προγράμματος. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να καθοριστούν οι αρμοδιότητές της.
- (62) Η παρακολούθηση του προγράμματος πρέπει να περιλαμβάνει τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης προόδου, η οποία αποστέλλεται στην Επιτροπή.
- (63) Κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης υπόκειται σε αξιολόγηση, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητά του και να επιδειχθούν τα επιτεύγματά του.
- (64) Τα άρθρα 107, 108 και 109 της συνθήκης εφαρμόζονται στη στήριξη που αφορά τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, πρέπει να θεσπιστεί ότι, δεδομένης της ιδιαιτερότητας του τομέα της γεωργίας, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που αφορούν δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 της συνθήκης, οι οποίες διεξάγονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού και σύμφωνα με αυτόν, καθώς και οι ενισχύσεις που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη με σκοπό τη χορήγηση πρόσθετης εθνικής χρηματοδότησης στις δράσεις αγροτικής ανάπτυξης στις οποίες παρέχεται στήριξη από την Ένωση και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 της συνθήκης, πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107, 108 και 109 της συνθήκης.
- (65) Επιπλέον, με σκοπό τη διασφάλιση συνοχής με τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που είναι επιλέξιμα για στήριξη από την Ένωση και προκειμένου να απλοποιηθούν οι διαδικασίες, οι ενισχύσεις που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη, οι οποίες προορίζονται να παράσχουν πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση σε δράσεις αγροτικής ανάπτυξης στις οποίες χορηγείται στήριξη από την Ένωση και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 της συνθήκης, πρέπει να εγκρίνονται ως μέρος του προγραμματισμού στο πλαίσιο διαδικασίας κοινοποίησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η κατάλληλη παρακολούθησή τους, κατά την αξιολόγηση αυτών των ενισχύσεων, η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόζει τα κριτήρια που θεσπίστηκαν για την εφαρμογή του άρθρου 107 της συνθήκης, κατ' αναλογία. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση που δεν έχει εγκριθεί από την Επιτροπή δεν τίθεται σε εφαρμογή, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν θέτει σε ισχύ την προτεινόμενη πρόσθετη χρηματοδότηση της αγροτικής ανάπτυξης, πριν αυτή εγκριθεί. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη με σκοπό την παροχή πρόσθετης εθνικής χρηματοδότησης σε δράσεις αγροτικής ανάπτυξης στις οποίες η Ένωση παρέχει στήριξη και οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 της συνθήκης πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108

παράγραφος 3 της συνθήκης, εκτός εάν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής κανονισμού που εγκρίθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό 994/98²¹ του Συμβουλίου, και δεν μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή πριν η εν λόγω διαδικασία καταλήξει σε τελική έγκριση από την Επιτροπή.

- (66) Πρέπει να καθιερωθεί ένα ηλεκτρονικό σύστημα πληροφοριών για την παροχή αποτελεσματικής και ασφαλούς ανταλλαγής δεδομένων.
- (67) Ισχύει η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των εν λόγω δεδομένων, ιδίως η οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.
- (68) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίο όροι για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε σχέση με την παρουσίαση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, την έγκριση των προγραμμάτων και των τροποποιήσεών τους, τις διαδικασίες και τα χρονοδιαγράμματα έγκρισης των προγραμμάτων, τις διαδικασίες και τα χρονοδιαγράμματα έγκρισης των τροποποιήσεων των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων της έναρξης ισχύος τους και της συχνότητας υποβολής, των ειδικών όρων για την εφαρμογή των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, - τη δομή και τη λειτουργία των δικτύων που συστάθηκαν από τον παρόντα κανονισμό, τη θέσπιση του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης, τους κανόνες λειτουργίας του συστήματος πληροφοριών, πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή²².
- (69) Το νέο καθεστώς στήριξης που προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό αντικαθιστά το καθεστώς στήριξης που συστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 καταργείται από την 1^η Ιανουαρίου 2014.
- (70) Προκειμένου να διευκολυνθεί η ομαλή μετάβαση από το σύστημα που θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 στο σύστημα που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης πρέπει να εκχωρηθεί στην Επιτροπή όσον αφορά τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων.

²¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7^{ης} Μαΐου 1998, για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 (νυν 107 και 108 αντιστοίχως) της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων, ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ.1.

²² ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)	Error! Bookmark not defined.
ΤΙΤΛΟΣ I Στόχοι και στρατηγική.....	33
Πρώτο κεφάλαιο Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί.....	33
Κεφάλαιο II Αποστολή, στόχοι, προτεραιότητες και συνοχή.....	36
ΤΙΤΛΟΣ II Προγραμματισμός	39
Κεφάλαιο I Περιεχόμενο του προγραμματισμού	39
Κεφάλαιο II Προετοιμασία, έγκριση και τροποποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.....	44
ΤΙΤΛΟΣ III Στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης.....	46
Κεφάλαιο I Μέτρα.....	46
Ενότητα 1	46
επιμέρους μετρα.....	46
Ενότητα 2	73
Leader.....	73
Κεφάλαιο II Κοινές διατάξεις για διάφορα μέτρα	75
Κεφαλαίο III Τεχνική βοήθεια και δικτύωση	78
Κεφάλαιο IV Βραβείο καινοτόμου τοπικής συνεργασίας στις αγροτικές περιοχές	83
ΤΙΤΛΟΣ V ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας	86
ΤΙΤΛΟΣ VI Δημοσιονομικές διατάξεις	88
ΤΙΤΛΟΣ VI Διαχείριση, έλεγχος και δημοσιότητα	93
Τίτλος VII Παρακολούθηση και αξιολόγηση	96
Κεφάλαιο I Γενικές διατάξεις	96

Ενότητα 1 Καθιέρωση και στόχοι του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης	96
Ενότητα 2 Τεχνικές διατάξεις	97
Κεφάλαιο II Παρακολούθηση.....	98
Κεφαλαίο III Αξιολόγηση.....	100
ΤΙΤΛΟΣ VIII Διατάξεις περί ανταγωνισμού	102
ΤΙΤΛΟΣ IX Εξουσίες της Επιτροπής, κοινές διατάξεις, μεταβατικές και τελικές διατάξεις	103
Κεφάλαιο I Εξουσίες της Επιτροπής.....	103
Κεφάλαιο II	104
Κοινές διατάξεις.....	104
Κεφάλαιο III.....	105
Μεταβατικές και τελικές διατάξεις	105
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I.....	107
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II	112
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III.....	114
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV Εκ των προτέρων καθορισμένοι όροι για την αγροτική ανάπτυξη.....	116
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Ενδεικτικός κατάλογος μέτρων με σημασία για μία ή περισσότερες προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη.....	124

ΤΙΤΛΟΣ Ι

Στόχοι και στρατηγική

Πρώτο κεφάλαιο

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός:
  - α) θεσπίζει τους γενικούς κανόνες που διέπουν τη στήριξη της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (εφεξής «το ΕΓΤΑΑ»), το οποίο ιδρύθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012·
  - β) καθορίζει τους στόχους στους οποίους πρέπει να συμβάλλει η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και τις σχετικές προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη·
  - γ) περιγράφει το στρατηγικό πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης·
  - δ) ορίζει τα μέτρα της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης·
  - ε) θεσπίζει κανόνες για τον προγραμματισμό, τη δικτύωση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση με βάση τον καταμερισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής·
  - στ) θεσπίζει κανόνες για τη διασφάλιση της συνεργασίας του ΕΓΤΑΑ με άλλα μέσα της Ένωσης·
2. Ο παρών κανονισμός συμπληρώνει τις διατάξεις του δευτέρου μέρους του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012].

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
  - α) «προγραμματισμός»: η διαδικασία οργάνωσης, λήψης αποφάσεων και κατανομής χρηματοδοτικών πόρων σε διάφορα στάδια, η οποία αποσκοπεί στην υλοποίηση, σε πολυετή βάση, της κοινής δράσης της Ένωσης και των κρατών μελών για την επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη·

- β) «περιφέρεια»: εδαφική μονάδα που αντιστοιχεί στο επίπεδο 1 ή 2 της Ονοματολογίας Εδαφικών Στατιστικών Μονάδων (επίπεδο 1 και 2 της ΟΕΣΜ) κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³.
- γ) «μέτρο»: μια δέσμη δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη μίας ή περισσότερων προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη.
- δ) «δράση»: ένα έργο, μια ομάδα έργων, μια σύμβαση ή ένας διακανονισμός, ή άλλη δράση που επιλέγεται σύμφωνα με κριτήρια που έχουν τεθεί για το συγκεκριμένο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης και που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, επιτρέποντας την επίτευξη μίας ή περισσότερων προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη.
- ε) «δικαιούχος»: ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλος φορέας, δημόσιος ή ιδιωτικός, υπεύθυνος για την υλοποίηση των δράσεων ή που λαμβάνει στήριξη.
- στ) «σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης»: μια γενική προσέγγιση που εκπονείται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη και καθορίζει περιορισμένο αριθμό κοινών δεικτών σχετικά με την κατάσταση αναφοράς και τη δημοσιονομική εκτέλεση, εκροές, αποτελέσματα και επιπτώσεις των προγραμμάτων.
- ζ) «στρατηγική τοπικής ανάπτυξης»: μια συνεκτική δέσμη δράσεων για την επίτευξη τοπικών στόχων και αναγκών, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη και υλοποιείται στο πλαίσιο συμπράξεων στο κατάλληλο επίπεδο.
- η) «ποσοστό στήριξης»: το ποσοστό της συνολικής δημόσιας συνεισφοράς σε μια δράση.
- θ) «δημόσια δαπάνη»: κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση δράσεων από τον προϋπολογισμό κράτους, περιφερειακών και τοπικών αρχών, της Ένωσης και κάθε παρόμοια δαπάνη. Θεωρείται ως δημόσια συνεισφορά κάθε συνεισφορά στη χρηματοδότηση δράσεων από τον προϋπολογισμό φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, μίας ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της οδηγίας 2004/18/ΕΚ²⁴.
- ι) «λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες»: περιφέρειες των οποίων το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) κατά κεφαλήν είναι μικρότερο από το 75 % του μέσου ΑΕΠ της ΕΕ των 27.
- ια) «πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» (εφεξής «ΜΜΕ»): πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/261/ΕΚ της Επιτροπής²⁵.
- ιβ) «κόστος συναλλαγής»: το κόστος που συνδέεται με μια δέσμευση, αλλά δεν καταλογίζεται άμεσα στην υλοποίησή της.

²³ ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1.

²⁴ ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114.

²⁵ ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36.

- ιγ) «χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση (εφεξής «ΧΓΕ»): χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση κατά την έννοια της απόφασης 2000/115/ΕΚ της Επιτροπής, της 24^{ης} Νοεμβρίου 1999²⁶.
- ιδ) «οικονομικές απώλειες»: κάθε πρόσθετη δαπάνη την οποία πραγματοποιεί ο γεωργός λόγω των έκτακτων μέτρων που λαμβάνει με στόχο τη μείωση της προσφοράς στη σχετική αγορά ή κάθε σημαντική απώλεια παραγωγής·
- ιε) «δυσμενές κλιματικό συμβάν»: καιρικά φαινόμενα, όπως παγετός, καταιγίδες και χαλάζι, πάγος, έντονη βροχόπτωση ή σοβαρή ξηρασία, που μπορούν να εξομοιωθούν με φυσική καταστροφή·
- ιστ) «ζωικές ασθένειες»: οι ασθένειες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των ζωικών ασθενειών τον οποίο κατήρτισε ο Παγκόσμιος Οργανισμός για την Υγεία των Ζώων ή στο παράρτημα της απόφασης 90/424/ΕΟΚ²⁷ του Συμβουλίου·
- ιζ) «περιβαλλοντικό συμβάν»: μια συγκεκριμένη περίπτωση ρύπανσης, μόλυνσης ή υποβάθμισης της ποιότητας του περιβάλλοντος που σχετίζεται με συγκεκριμένο γεγονός και έχει περιορισμένο γεωγραφικό εύρος. Δεν καλύπτονται οι γενικοί περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που δεν συνδέονται με συγκεκριμένο γεγονός, όπως η κλιματική αλλαγή ή ατμοσφαιρική ρύπανση·
- ιη) «φυσική καταστροφή»: ένα φυσικό γεγονός βιοτικής ή αβιοτικής φύσεως που οδηγεί σε σημαντικές διαταραχές των συστημάτων γεωργικής παραγωγής και των δασικών δομών, προκαλώντας εν τέλει σημαντικές οικονομικές ζημιές στους τομείς της γεωργίας και των δασών·
- ιθ) «καταστροφικό συμβάν»: ένα απρόβλεπτο συμβάν βιοτικής ή αβιοτικής φύσεως, οφειλόμενο σε ανθρώπινη δραστηριότητα, το οποίο οδηγεί σε σημαντικές διαταραχές των συστημάτων γεωργικής παραγωγής και των δασικών δομών, προκαλώντας εν τέλει σημαντικές οικονομικές ζημιές στους τομείς της γεωργίας και των δασών·
- κ) «βραχεία αλυσίδα εφοδιασμού»: μια αλυσίδα εφοδιασμού που περιλαμβάνει περιορισμένο αριθμό οικονομικών φορέων που έχουν αναλάβει δέσμευση για συνεργασία, τοπική οικονομική ανάπτυξη και στενές γεωγραφικές και κοινωνικές σχέσεις μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών·
- κα) «νέος γεωργός»: γεωργός ηλικίας κάτω των 40 ετών κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, ο οποίος διαθέτει επαρκή επαγγελματικά προσόντα και ικανότητες, και εγκαθίσταται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση ως υπεύθυνος της εκμετάλλευσης·
- κβ) «ολοκληρωμένη δράση»: μια δράση που έχει ολοκληρωθεί από υλική άποψη ή έχει πλήρως υλοποιηθεί και για την οποία όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους και η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά έχει καταβληθεί στους δικαιούχους·

²⁶ ΕΕ L 38 της 12.2.2000, σ. 1.

²⁷ ΕΕ L 224 της 18.8.1990, σ. 19.

- κγ) «θεματικοί στόχοι»: οι θεματικοί στόχοι που ορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸.
- κδ) «κοινό στρατηγικό πλαίσιο (εφεξής «ΚΣΠ»): το κοινό στρατηγικό πλαίσιο που αναφέρεται στο άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2010].
2. Όσον αφορά τον ορισμό του νέου γεωργού που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο κα), η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει κατ'εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένα νομικό πρόσωπο μπορεί να θεωρηθεί ως «νέος γεωργός», συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού περιόδου χάριτος για την απόκτηση επαγγελματικών προσόντων.

Κεφάλαιο II

Αποστολή, στόχοι, προτεραιότητες και συνοχή

Άρθρο 3

Αποστολή

Το ΕΓΤΑΑ θα συμβάλλει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» προωθώντας τη βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ένωση κατά τρόπο συμπληρωματικό ως προς τα άλλα μέσα της κοινής γεωργικής πολιτικής (εφεξής «ΚΓΠ»), της πολιτικής συνοχής και της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Θα συμβάλλει σε έναν εδαφικά και περιβαλλοντικά πιο ισορροπημένο, φιλικό στο περιβάλλον, ανθεκτικό στην αλλαγή του κλίματος και καινοτόμο γεωργικό τομέα στην Ένωση.

Άρθρο 4

Στόχοι

Στο γενικό πλαίσιο της ΚΓΠ, η στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης θα συμβάλλει στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

- (1) ανταγωνιστικότητα της γεωργίας·
- (2) βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και δράση για το κλίμα·
- (3) ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών·

---

²⁸ ΕΕ L [...], [...], σ. [...].

Άρθρο 5

Προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη

Η επίτευξη των στόχων της αγροτικής ανάπτυξης, οι οποίοι συμβάλλουν στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, επιδιώκεται μέσω των ακόλουθων έξι προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, οι οποίες εκφράζουν τους σχετικούς θεματικούς στόχους του ΚΣΠ:

- (1) προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας στη γεωργία, τη δασοκομία και τις αγροτικές περιοχές με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
  - α) προώθηση της καινοτομίας και της βάσης γνώσεων στις αγροτικές περιοχές·
  - β) ενίσχυση των δεσμών μεταξύ γεωργίας και δασοκομίας και έρευνας και καινοτομίας·
  - γ) προώθηση της δια βίου μάθησης και της επαγγελματικής κατάρτισης στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας·
- (2) ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων γεωργίας και ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
  - α) διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που αντιμετωπίζουν σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα, κυρίως των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με χαμηλό βαθμό συμμετοχής στην αγορά, των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με προσανατολισμό στην αγορά σε συγκεκριμένους τομείς και των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που χρειάζεται να διαφοροποιηθούν ως προς τη γεωργία·
  - β) διευκόλυνση της ανανέωσης των γενεών στο γεωργικό τομέα.
- (3) προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
  - α) καλύτερη ενσωμάτωση των πρωτογενών παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων μέσω συστημάτων ποιότητας, προώθησης σε τοπικές αγορές και βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού, ομάδων παραγωγών και διεπαγγελματικών οργανώσεων·
  - β) στήριξη της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική εκμετάλλευση.
- (4) αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από την γεωργία και τη δασοκομία, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
  - α) αποκατάσταση και διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000 και της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας, και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων·
  - β) βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων·

- γ) βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους.
- (5) προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της μεταστροφής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με ανθεκτικότητα στην αλλαγή του κλίματος στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
- α) αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού στη γεωργία·
  - β) αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης ενέργειας στον τομέα της γεωργίας και της μεταποίησης τροφίμων·
  - γ) διευκόλυνση της προμήθειας και χρήσης ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, υποπροϊόντων, αποβλήτων, υπολειμμάτων και λοιπών πρώτων υλών εκτός των τροφίμων για τους σκοπούς της βιο-οικονομίας·
  - δ) μείωση των εκπομπών υποξειδίου του αζώτου και μεθανίου από τη γεωργία·
  - ε) προώθηση της δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα στη γεωργία και τη δασοκομία·
- (6) προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
- α) διευκόλυνση της διαφοροποίησης, της δημιουργίας νέων μικρών επιχειρήσεων και της δημιουργίας θέσεων εργασίας·
  - β) προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές·
  - γ) ενίσχυση της προσβασιμότητας, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις αγροτικές περιοχές.

Όλες οι προτεραιότητες θα συμβάλλουν στην επίτευξη των εγκάρσιων στόχων για την καινοτομία, το περιβάλλον και τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή.

Άρθρο 6

Συνοχή

1. Πρέπει να υπάρχει συνοχή μεταξύ της στήριξης από το ΕΓΤΑΑ και των μέτρων που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων.
2. Δεν παρέχεται στήριξη βάσει του παρόντος κανονισμού για δράσεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο κοινών οργανώσεων της αγοράς. Η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 προκειμένου να καθορίσει τις εξαιρέσεις από τον εν λόγω κανόνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

Προγραμματισμός

Κεφάλαιο Ι

Περιεχόμενο του προγραμματισμού

Άρθρο 7

Προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης

1. Το ΕΓΤΑΑ δραστηριοποιείται στα κράτη μέλη μέσω προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Τα εν λόγω προγράμματα υλοποιούν μια στρατηγική ώστε να επιτευχθούν οι προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη μέσω μιας δέσμης μέτρων που ορίζονται στον τίτλο ΙΙΙ, για την επίτευξη των οποίων θα επιδιωχθεί η ενίσχυση του ΕΓΤΑΑ.
2. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει είτε ένα ενιαίο πρόγραμμα για ολόκληρη την επικράτειά του είτε μια δέσμη περιφερειακών προγραμμάτων.
3. Τα κράτη μέλη με περιφερειακά προγράμματα μπορούν επίσης να υποβάλλουν προς έγκριση ένα εθνικό πλαίσιο που περιλαμβάνει κοινά στοιχεία των εν λόγω προγραμμάτων χωρίς ξεχωριστές πιστώσεις από τον προϋπολογισμό.

Άρθρο 8

Θεματικά υποπρογράμματα

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να συμπεριλάβουν στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης θεματικά υποπρογράμματα που συμβάλλουν στις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, με σκοπό την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών που διαπιστώθηκαν, ιδίως σε σχέση με:
  - α) τους νέους γεωργούς·
  - β) τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο·
  - γ) τις ορεινές περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2·
  - δ) τις βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού.

Ένας ενδεικτικός κατάλογος των μέτρων και των ειδών δράσεων με ιδιαίτερη σημασία για κάθε θεματικό υποπρόγραμμα περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙΙ.

2. Τα θεματικά υποπρογράμματα μπορούν επίσης να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένες ανάγκες σχετικά με την αναδιάρθρωση του γεωργικού τομέα με ισχυρό αντίκτυπο στην ανάπτυξη μιας συγκεκριμένης αγροτικής περιοχής.
3. Τα ποσοστά στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα Ι μπορούν να αυξηθούν κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες για τις δράσεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των θεματικών υποπρογραμμάτων που αφορούν τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τις βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού.
4. Στην περίπτωση των νέων γεωργών και των ορεινών περιοχών, τα ανώτατα ποσοστά στήριξης μπορούν να αυξηθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα Ι. Ωστόσο, το μέγιστο συνδυασμένο ποσοστό στήριξης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 90 %.

Άρθρο 9

Περιεχόμενο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης

1. Επιπλέον των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012], κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνει:
  - α) την εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 48 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012].
  - β) ανάλυση της κατάστασης από την άποψη των πλεονηκτημάτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών (εφεξής «ΠΑΕΑ») και προσδιορισμό των αναγκών που πρέπει να αντιμετωπιστούν στη γεωγραφική περιοχή που καλύπτεται από το πρόγραμμα και, κατά περίπτωση, από τα θεματικά υποπρογράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 8.

Η ανάλυση πρέπει να διαρθρώνεται γύρω από τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Οι ειδικές ανάγκες όσον αφορά το περιβάλλον, τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή, καθώς και την καινοτομία, εκτιμώνται στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, με σκοπό τον προσδιορισμό των σχετικών απαντήσεων στους δύο αυτούς τομείς σε επίπεδο εκάστης προτεραιότητας.
  - γ) περιγραφή της στρατηγικής η οποία συμπεριλαμβάνει καθορισμό στόχων για καθένα από τους κύριους τομείς προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη που προβλέπονται στο πρόγραμμα, βάσει κοινών δεικτών που αναφέρονται στο άρθρο 76, που πρέπει να οριστούν ως μέρος του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 74, καθώς και επιλογή των μέτρων, με βάση μια σωστή λογική παρέμβασης του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης της αναμενόμενης συνεισφοράς των επιλεγέντων μέτρων για την επίτευξη των στόχων.

Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να αποδείξει ότι:

- i) συμπεριλαμβάνονται σχετικοί συνδυασμοί μέτρων για τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη οι οποίες περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα, που απορρέουν λογικά από την εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στο στοιχείο α) και την ανάλυση που αναφέρεται στο στοιχείο β).
  - ii) η κατανομή των δημοσιονομικών πόρων στα μέτρα του προγράμματος είναι ισορροπημένη και κατάλληλη για την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν.
  - iii) λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές ανάγκες που συνδέονται με τις ειδικές συνθήκες σε περιφερειακό ή υποπεριφερειακό επίπεδο και αντιμετωπίζονται συγκεκριμένα με κατάλληλα σχεδιασμένους συνδυασμούς μέτρων ή θεματικών υποπρογραμμάτων.
  - iv) έχει ενσωματωθεί στο πρόγραμμα η κατάλληλη προσέγγιση όσον αφορά την καινοτομία, το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών αναγκών των περιοχών Natura 2000, και τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή.
  - v) προβλέπεται κατάλληλη δράση για να απλοποιηθεί η υλοποίηση του προγράμματος.
  - vi) έχουν ληφθεί μέτρα για να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα επαρκούς συμβουλευτικής ικανότητας σχετικά με τις κανονιστικές απαιτήσεις και όλες τις πτυχές που συνδέονται με τη βιώσιμη διαχείριση στη γεωργία και τη δασοκομία, καθώς και την δράση για το κλίμα.
  - vii) προγραμματίζονται πρωτοβουλίες για την ευαισθητοποίηση και την διοργάνωση καινοτόμων δράσεων καθώς και τη σύσταση επιχειρησιακών ομάδων των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας.
  - viii) έχει οριστεί η κατάλληλη προσέγγιση για τον καθορισμό αρχών όσον αφορά τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής για έργα και στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης, η οποία λαμβάνει υπόψη τους σχετικούς στόχους. Σε αυτό το πλαίσιο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν να δοθεί προτεραιότητα ή υψηλότερο ποσοστό στήριξης στις δράσεις που έχουν αναληφθεί συλλογικά από ομάδες γεωργών.
- δ) εκτίμηση των εκ των προτέρων προϋποθέσεων και, όπου απαιτείται, τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] και τις προθεσμίες που καθορίστηκαν για τους σκοπούς του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012].
- ε) περιγραφή καθενός εκ των επιλεγέντων μέτρων.
- στ) σε σχέση με την τοπική ανάπτυξη, ειδική περιγραφή των μηχανισμών συντονισμού μεταξύ των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, του μέτρου συνεργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 36, του μέτρου των κύριων υπηρεσιών και της ανάπλασης χωριών στις αγροτικές περιοχές που αναφέρεται στο άρθρο 21 και της στήριξης των μη γεωργικών

δραστηριοτήτων στις αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο του μέτρου για την ανάπτυξη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων στις αγροτικές περιοχές που αναφέρεται στο άρθρο 20·

- ζ) περιγραφή της προσέγγισης για την καινοτομία με σκοπό την ενίσχυση της παραγωγικότητας και τη βιώσιμη διαχείριση πόρων, και τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας που αναφέρονται στο άρθρο 61·
- η) ανάλυση των αναγκών σχετικά με τις απαιτήσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης και με το σχέδιο αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012]. Τα κράτη μέλη παρέχουν επαρκείς πόρους και διεξάγουν δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αναγκών·
- θ) ένα σχέδιο χρηματοδότησης που περιλαμβάνει:
  - i) έναν πίνακα στον οποίο αναγράφεται, σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 4, η συνολική συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ που προγραμματίζεται για κάθε έτος. Όπου κρίνεται σκόπιμο, στον εν λόγω πίνακα αναγράφονται χωριστά, εντός της συνολικής συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ, οι πιστώσεις που προβλέπονται για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και τα κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012. Η προγραμματισμένη ετήσια συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ είναι σύμφωνη με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο·
  - ii) έναν πίνακα στον οποίο αναγράφεται, για κάθε μέτρο, το είδος της δράσης με συγκεκριμένο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ και τεχνική βοήθεια, η συνολική προγραμματισμένη συνεισφορά της Ένωσης και το ισχύον ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ. Όπου κρίνεται σκόπιμο, ο εν λόγω πίνακας αναφέρει χωριστά το ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και για άλλες περιφέρειες·
- ι) ένα σχέδιο δεικτών που περιλαμβάνει για καθεμία από τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα, τους δείκτες και τα επιλεγμένα μέτρα με προγραμματισμένες εκροές και προγραμματισμένες δαπάνες που κατανομούνται μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα·
- ια) όπου κρίνεται σκόπιμο, έναν πίνακα με την πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση ανά μέτρο, σύμφωνα με το άρθρο 89·
- ιβ) τα στοιχεία που χρειάζονται για την εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 89 και, όπου κρίνεται σκόπιμο, τον κατάλογο των καθεστώτων ενίσχυσης που εμπίπτουν στο άρθρο 88 παράγραφος 1 που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση των προγραμμάτων·

- ιγ) πληροφορίες για τη συμπληρωματικότητα με μέτρα που χρηματοδοτούνται από τα άλλα κοινά μέσα της γεωργικής πολιτικής, μέσω της πολιτικής συνοχής ή από το ΕΤΘΑ·
  - ιδ) ρυθμίσεις εφαρμογής του προγράμματος που περιλαμβάνουν:
    - i) τον προσδιορισμό, από το κράτος μέλος, όλων των αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 72 παράγραφος 2 και, ενημερωτικά, συνοπτική περιγραφή της δομής διαχείρισης και ελέγχου·
    - ii) την περιγραφή των διαδικασιών παρακολούθησης και αξιολόγησης, καθώς και τη σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης·
    - iii) τις διατάξεις που εξασφαλίζουν τη δημοσιότητα του προγράμματος, μεταξύ άλλων και μέσω του εθνικού αγροτικού δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 55·
  - ιε) τον προσδιορισμό των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] και τα αποτελέσματα της διαβούλευσης με τους εταίρους·
  - ιστ) όπου κρίνεται σκόπιμο, τα κύρια στοιχεία του σχεδίου δράσης και της δομής του εθνικού αγροτικού δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 55 παράγραφος 3, και τις διατάξεις για τη διαχείρισή του, που θα αποτελέσουν τη βάση για τα ετήσια σχέδια δράσης του.
2. Σε περίπτωση που σε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνονται θεματικά υποπρογράμματα, κάθε υποπρόγραμμα περιλαμβάνει:
- α) ειδική ανάλυση της κατάστασης από πλευράς ΠΑΕΑ και προσδιορισμό των αναγκών που πρέπει να αντιμετωπιστούν από το υποπρόγραμμα·
  - β) ειδικούς στόχους σε επίπεδο υποπρογράμματος και επιλογή μέτρων, με βάση έναν διεξοδικό ορισμό της λογικής παρέμβασης του υποπρογράμματος, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης της αναμενόμενης συνεισφοράς των μέτρων που επελέγησαν για την επίτευξη των στόχων·
  - γ) ένα ξεχωριστό ειδικό σχέδιο δεικτών, με προγραμματισμένες εκροές και προγραμματισμένες δαπάνες που κατανέμονται μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.
3. Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, θεσπίζει κανόνες για την παρουσίαση των στοιχείων που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 91.

Κεφάλαιο II

Προετοιμασία, έγκριση και τροποποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης

Άρθρο 10

Εκ των προτέρων προϋποθέσεις

Εκτός από τους εκ των προτέρων καθορισμένους όρους που αναφέρονται στο παράρτημα IV, για το ΕΓΤΑΑ ισχύουν οι γενικοί, εκ των προτέρων καθορισμένοι, όροι του παραρτήματος IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012].

Άρθρο 11

Έγκριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης

1. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή πρόταση για κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, το οποίο περιέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 9.
2. Κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης εγκρίνεται από την Επιτροπή με εκτελεστική πράξη που εγκρίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 91.

Άρθρο 12

Τροποποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης

1. Οι αιτήσεις των κρατών μελών για τροποποιήσεις του προγράμματος εγκρίνονται σύμφωνα με τις ακόλουθες διαδικασίες:
  - α) Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, αποφασίζει για τις αιτήσεις τροποποίησης των προγραμμάτων που αφορούν:
    - i) αλλαγή της στρατηγικής του προγράμματος μέσω μείζονος επανακαθορισμού των ποσοτικών στόχων·
    - ii) αλλαγή του ποσοστού συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ σε ένα ή περισσότερα μέτρα·
    - iii) αλλαγή της συνολικής συνεισφοράς της Ένωσης ή της ετήσιας κατανομής της σε επίπεδο προγράμματος·
    - iv) μεταφορά κονδυλίων μεταξύ μέτρων που υλοποιούνται βάσει διαφορετικών ποσοστών συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 91.

- β) Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, αποφασίζει για τις αιτήσεις τροποποίησης του προγράμματος σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Σε αυτές συγκαταλέγονται ιδίως:
- i) η εισαγωγή ή απόσυρση μέτρων ή ειδών δράσεων·
  - ii) οι αλλαγές στην περιγραφή μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών των όρων επιλεξιμότητας·
2. Η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τα κριτήρια που καθορίζουν σημαντικό επανακαθορισμό των ποσοτικών στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) περίπτωση i).

Άρθρο 13

Κανόνες για τις διαδικασίες και τα χρονοδιαγράμματα

Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, θεσπίζει κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες και χρονοδιαγράμματα που αφορούν:

- α) την έγκριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης·
- β) την υποβολή και έγκριση προτάσεων για τροποποιήσεις των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της έναρξης ισχύος τους και της συχνότητας υποβολής κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 91.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

Στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης

Κεφάλαιο Ι

Μέτρα

Άρθρο 14

Μέτρα

Κάθε μέτρο αγροτικής ανάπτυξης προγραμματίζεται ώστε να συμβάλλει ειδικά στην επίτευξη ενός ή περισσότερων προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Ενδεικτικός κατάλογος των μέτρων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις προτεραιότητες της Ένωσης παρατίθεται στο παράρτημα V.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 15

Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου καλύπτει την επαγγελματική κατάρτιση και τις δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων, τις δράσεις επίδειξης και τις δράσεις ενημέρωσης. Η επαγγελματική κατάρτιση και οι δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων μπορούν να περιλαμβάνουν επιμορφωτικά μαθήματα, εργαστήρια και ατομική καθοδήγηση.

Η στήριξη μπορεί επίσης να καλύπτει βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές για διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

2. Η στήριξη στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου πρέπει να αποβαίνει προς όφελος των προσώπων που απασχολούνται στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας, των διαχειριστών γης και άλλων οικονομικών φορέων που είναι ΜΜΕ οι οποίες δραστηριοποιούνται στις αγροτικές περιοχές.

Ο πάροχος κατάρτισης ή άλλης δράσης μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης είναι ο δικαιούχος της ενίσχυσης.

3. Η στήριξη βάσει αυτού του μέτρου δεν περιλαμβάνει εκπαιδευτικά μαθήματα ή κατάρτιση τα οποία αποτελούν μέρος κανονικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων ή συστημάτων σε επίπεδο δευτεροβάθμιας ή ανώτερης εκπαίδευσης.

Οι φορείς παροχής υπηρεσιών μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης πρέπει να διαθέτουν τις κατάλληλες ικανότητες όσον αφορά τα προσόντα του προσωπικού και τακτική επιμόρφωση για την εκτέλεση του εν λόγω καθήκοντος.

4. Ως επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο αυτού του μέτρου θεωρούνται οι δαπάνες διοργάνωσης και εκτέλεσης δράσεων μεταφοράς γνώσεων ή ενημέρωσης. Στην περίπτωση των έργων επίδειξης, η στήριξη μπορεί επίσης να καλύπτει τις σχετικές επενδυτικές δαπάνες. Τα οδοιπορικά, οι δαπάνες διαμονής και οι ημερήσιες δαπάνες των συμμετεχόντων, καθώς και οι δαπάνες αντικατάστασης των γεωργών είναι επίσης επιλέξιμες.
5. Η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με την περαιτέρω εξειδίκευση των επιλέξιμων δαπανών, τα ελάχιστα προσόντα των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες μεταφοράς γνώσεων και τη διάρκεια και το περιεχόμενο των προγραμμάτων ανταλλαγής γεωργικής εκμετάλλευσης και επισκέψεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Άρθρο 16

Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου πρέπει να παρέχεται με σκοπό:
  - α) να βοηθήσει τους γεωργούς, τους δασοκαλλιεργητές και τις ΜΜΕ στις αγροτικές περιοχές να επωφεληθούν από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη βελτίωση των οικονομικών και περιβαλλοντικών επιδόσεων της εκμετάλλευσης, της επιχείρησης ή/και της επένδυσής τους αλλά και της φιλικότητας και ανθεκτικότητάς της ως προς το κλίμα·
  - β) να προωθήσει τη δημιουργία υπηρεσιών διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης, αντικατάστασης στην εκμετάλλευση και παροχής συμβουλών στην εκμετάλλευση, καθώς και υπηρεσιών παροχής δασοκομικών συμβουλών, συμπεριλαμβανομένου του συμβουλευτικού συστήματος γεωργικής εκμετάλλευσης που αναφέρεται στα άρθρα 12 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012·
  - γ) να προωθήσει την επιμόρφωση των συμβούλων.
2. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και γ) είναι ο πάροχος συμβουλών ή κατάρτισης. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο β) χορηγείται στην αρχή ή στον φορέα που επιλέγεται για τη δημιουργία υπηρεσιών διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης, αντικατάστασης στην εκμετάλλευση, παροχής συμβουλών σε γεωργική εκμετάλλευση ή παροχής δασοκομικών συμβουλών.
3. Οι αρχές ή οι φορείς που επιλέγονται για την παροχή συμβουλών διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους υπό μορφή τακτικά εκπαιδευόμενου και εξειδικευμένου προσωπικού και συμβουλευτική εμπειρία και αξιοπιστία όσον αφορά τα πεδία στα οποία παρέχουν συμβουλές. Οι δικαιούχοι επιλέγονται μέσω προσκλήσεων

υποβολής προτάσεων. Η διαδικασία επιλογής είναι αντικειμενική και ανοικτή στο κοινό καθώς και σε ιδιωτικούς φορείς.

Κατά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών τηρούνται οι υποχρεώσεις περί απορρήτου που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012.

4. Η παροχή συμβουλών στους γεωργούς συνδέεται με μία τουλάχιστον προτεραιότητα της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη και καλύπτει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα στοιχεία:
  - α) μία ή περισσότερες καταστατικές απαιτήσεις διαχείρισης ή/και πρότυπα για ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που προβλέπονται στο κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012·
  - β) όπου κρίνεται σκόπιμο, τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον όπως προβλέπονται στο κεφάλαιο 2 του τίτλου III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012 και τη διατήρηση των γεωργικών περιοχών όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012·
  - γ) τις απαιτήσεις ή δράσεις που σχετίζονται με τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή, τη βιοποικιλότητα, την προστασία των υδάτων και του εδάφους, την κοινοποίηση ασθενειών των ζώων και των φυτών και την καινοτομία, όπως προβλέπεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012 ·
  - δ) τη βιώσιμη ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων όπως αυτές ορίζονται από τα κράτη μέλη και τουλάχιστον των εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στο καθεστώς για τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων που αναφέρονται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012· ή
  - ε) όπου κρίνεται σκόπιμο, τα πρότυπα εργασιακής ασφάλειας βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης.

Η παροχή συμβουλών μπορεί επίσης να καλύπτει και άλλα θέματα που συνδέονται με τις οικονομικές, γεωργικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις της γεωργικής εκμετάλλευσης.

5. Η παροχή συμβουλών στους δασοκαλλιεργητές καλύπτει τουλάχιστον τις σχετικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ, 2009/147/ΕΚ και 2000/60/ΕΚ. Μπορεί επίσης να καλύπτει θέματα που συνδέονται με τις οικονομικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις της εκμετάλλευσης των δασών.
6. Η παροχή συμβουλών στις ΜΜΕ μπορεί να καλύπτει θέματα που συνδέονται με τις οικονομικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις της επιχείρησης.
7. Εάν δικαιολογείται και κρίνεται σκόπιμο, οι συμβουλές μπορούν εν μέρει να παρέχονται σε ομάδα, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση των επιμέρους χρηστών των συμβουλευτικών υπηρεσιών.

8. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχεία α) και γ) περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα Ι. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο β) είναι φθίνουσα για μέγιστη περίοδο πέντε ετών από την έναρξή της.
9. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με την περαιτέρω εξειδίκευση των ελάχιστων προσόντων των αρχών ή των φορέων που παρέχουν συμβουλές.

Άρθρο 17

Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου καλύπτει κάθε νέα συμμετοχή των γεωργών σε:
  - α) συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων, του βάμβακος ή των τροφίμων που καθορίζονται από τη νομοθεσία της Ένωσης·
  - β) συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων, βάμβακος ή τροφίμων που αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη εφόσον συμμορφώνονται με τα ακόλουθα κριτήρια:
    - i) η ιδιοτυπία του τελικού προϊόντος στο πλαίσιο των εν λόγω συστημάτων προέρχεται από σαφείς υποχρεώσεις εγγύησης:
      - των ειδικών χαρακτηριστικών του προϊόντος, ή
      - των ειδικών μεθόδων γεωργίας ή παραγωγής, ή
      - της ποιότητας του τελικού προϊόντος που είναι σαφώς ανώτερη από τα συνήθη εμπορικά πρότυπα όσον αφορά τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών, την καλή διαβίωση των ζώων ή την προστασία του περιβάλλοντος·
    - ii) το σύστημα είναι ανοικτό σε όλους τους παραγωγούς·
    - iii) το σύστημα συνεπάγεται υποχρεωτικές προδιαγραφές προϊόντων και η συμμόρφωση με τις εν λόγω προδιαγραφές ελέγχεται από τις δημόσιες αρχές ή από ανεξάρτητο φορέα επιθεώρησης·
    - iv) το σύστημα είναι διαφανές και εξασφαλίζει την πλήρη ιχνηλασιμότητα των προϊόντων·
  - ή
  - γ) εθελοντικά συστήματα πιστοποίησης γεωργικών προϊόντων τα οποία αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη εφόσον τηρούν τις κατευθυντήριες

γραμμές περί βέλτιστης πρακτικής της Ένωσης²⁹ για τη λειτουργία των εθελοντικών συστημάτων πιστοποίησης για γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.

2. Η στήριξη παρέχεται ως ετήσιο ποσό υπό μορφή κινήτρου, του οποίου το ύψος καθορίζεται ανάλογα με το ύψος των πάγιων δαπανών που απορρέουν από τη συμμετοχή στα προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη, για μέγιστη διάρκεια πέντε ετών.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ως «πάγιες δαπάνες» νοούνται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την εισαγωγή συστήματος ποιότητας που λαμβάνει στήριξη και η ετήσια εισφορά συμμετοχής στο εν λόγω σύστημα, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, των δαπανών για τους ελέγχους που απαιτούνται με σκοπό την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές του συστήματος.

3. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσό που καθορίζεται στο παράρτημα Ι.
4. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τα ειδικά συστήματα ποιότητας της Ένωσης που καλύπτονται από την παράγραφο 1 στοιχείο α).

Άρθρο 18

Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου πρέπει να καλύπτει τις επενδύσεις σε υλικά ή/και άυλα στοιχεία οι οποίες:
  - α) βελτιώνουν τις συνολικές επιδόσεις της γεωργικής εκμετάλλευσης·
  - β) αφορούν τη μεταποίηση, εμπορία ή/και ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων που υπάγονται στο παράρτημα Ι της συνθήκης ή του βάμβακος. Το αποτέλεσμα της διαδικασίας παραγωγής μπορεί να είναι ένα προϊόν που δεν καλύπτεται από το εν λόγω παράρτημα·
  - γ) αφορούν υποδομές που σχετίζονται με την ανάπτυξη και την προσαρμογή της γεωργίας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε γεωργική και δασική γη, τον αναδάσμο και τη βελτίωση, τον ενεργειακό εφοδιασμό και τη διαχείριση των υδάτων· ή
  - δ) είναι μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη των γεωργοδασοπεριβαλλοντικών υποχρεώσεων, την κατάσταση διατήρησης της βιοποικιλότητας των ειδών και των ενδιαιτημάτων καθώς και την ενίσχυση της αξίας ως δημόσιου αγαθού ενός τόπου που υπάγεται στο Natura 2000 ή άλλης περιοχής μεγάλης φυσικής αξίας που καθορίζεται στο πρόγραμμα.

---

²⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής – Κατευθυντήριες γραμμές βέλτιστης πρακτικής της ΕΕ για τα συστήματα εθελοντικής πιστοποίησης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, ΕΕ Ε 341 της 16.12.2010, σ. 5.

2. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) πρέπει να παρέχεται σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Σε περίπτωση επενδύσεων για τη στήριξη της αναδιάρθρωσης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, είναι επιλέξιμες μόνο οι εκμεταλλεύσεις που δεν υπερβαίνουν ένα ορισμένο μέγεθος το οποίο καθορίζεται από τα κράτη μέλη στο πρόγραμμα, με βάση την ανάλυση ΠΑΕΑ που διεξάγεται σε σχέση με την προτεραιότητα της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη «ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων της γεωργίας και ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων».
3. Η στήριξη στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου περιορίζεται στα ανώτατα ποσοστά στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα Ι. Τα εν λόγω ανώτατα ποσοστά μπορούν να αυξηθούν για τους νέους γεωργούς, τις συλλογικές επενδύσεις και τα ενοποιημένα έργα που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο περισσοτέρων του ενός μέτρων, τις επενδύσεις σε περιοχές με σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 33 παράγραφος 3 και τις δράσεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας σύμφωνα με τα ποσοστά στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα Ι. Ωστόσο, το ανώτατο συνδυασμένο ποσοστό στήριξης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 90 %.
4. Η παράγραφος 3 δεν εφαρμόζεται για μη παραγωγικές επενδύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ).

Άρθρο 19

Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου καλύπτει:
  - α) τις επενδύσεις σε προληπτικές δράσεις που αποσκοπούν στη μείωση των συνεπειών πιθανών φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων·
  - β) τις επενδύσεις για την αποκατάσταση της γεωργικής γης και του παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα.
2. Η στήριξη παρέχεται σε γεωργούς ή ομάδες γεωργών. Η στήριξη μπορεί επίσης να χορηγείται σε δημόσιους φορείς, όταν επιτυγχάνεται σύνδεση μεταξύ των επενδύσεων που πραγματοποιούνται από τους εν λόγω φορείς και του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού.
3. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο β) υπόκειται στην επίσημη αναγνώριση από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές των κρατών μελών ότι σημειώθηκε φυσική καταστροφή και ότι η εν λόγω καταστροφή ή τα μέτρα που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την οδηγία 2000/29/ΕΚ για την εξάλειψη ή συγκράτηση μιας φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα έχει προκαλέσει την καταστροφή τουλάχιστον του 30 % του σχετικού γεωργικού δυναμικού.
4. Δεν παρέχεται στήριξη βάσει του εν λόγω μέτρου για απώλεια εισοδήματος που οφείλεται σε φυσική καταστροφή ή καταστροφικό συμβάν.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την αποφυγή της υπεραντισταθμίσεως ως αποτέλεσμα του συνδυασμού αυτού του μέτρου και άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέσων στήριξης ή καθεστώτων ιδιωτικής ασφάλισης.

5. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) περιορίζεται στο ανώτατο ποσοστό στήριξης που προβλέπεται στο παράρτημα Ι. Το εν λόγω ανώτατο ποσοστό δεν ισχύει για συλλογικά έργα στα οποία συμμετέχουν περισσότεροι του ενός δικαιούχοι.
6. Η Επιτροπή έχει εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τον ορισμό των επιλέξιμων δαπανών στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου.

Άρθρο 20

Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου καλύπτει:
  - α) τις ενισχύσεις εκκίνησης επιχείρησης για:
    - i) νέους γεωργούς·
    - ii) μη γεωργικές δραστηριότητες σε αγροτικές περιοχές·
    - iii) την ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων·
  - β) επενδύσεις σε μη γεωργικές δραστηριότητες·
  - γ) τις ετήσιες ενισχύσεις στους γεωργούς που συμμετέχουν στο καθεστώς για τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων το οποίο θεσπίστηκε από τον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012 (εφεξής «το καθεστώς για τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων») που μεταβιβάζουν τη μόνιμη εκμετάλλευσή τους σε άλλο γεωργό.
2. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) περίπτωση i) χορηγείται σε νέους γεωργούς.

Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) περίπτωση ii) χορηγείται σε γεωργούς ή μέλη γεωργικού νοικοκυριού που ασκούν διαφοροποιημένες δραστηριότητες μη γεωργικού χαρακτήρα και σε μη γεωργικές πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις σε αγροτικές περιοχές.

Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) περίπτωση iii) χορηγείται σε μικρές εκμεταλλεύσεις, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη.

Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο β) χορηγείται σε μη γεωργικές πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις σε αγροτικές περιοχές και σε γεωργούς ή μέλη γεωργικού νοικοκυριού.

Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο γ) χορηγείται στους γεωργούς οι οποίοι συμμετέχουν στο καθεστώς για τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων, κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησής τους για στήριξη, επί ένα τουλάχιστον έτος, και οι οποίοι δεσμεύονται να μεταβιβάσουν μόνιμα ολόκληρη την εκμετάλλευσή τους και τα αντίστοιχα δικαιώματα ενίσχυσης σε ένα άλλο γεωργό. Η ενίσχυση καταβάλλεται από την ημερομηνία της μεταβίβασης μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

3. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που παρέχεται στην ομάδα και τα μέλη της από την εθνική νομοθεσία, μπορεί να θεωρηθεί ως μέλος γεωργικού νοικοκυριού, εκτός των γεωργικών εργατών. Εάν το νομικό πρόσωπο ή η ομάδα νομικών προσώπων θεωρείται μέλος γεωργικού νοικοκυριού, το εν λόγω μέλος πρέπει να ασκεί γεωργική δραστηριότητα στη γεωργική εκμετάλλευση κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης στήριξης.
4. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) εξαρτάται από την υποβολή επιχειρηματικού σχεδίου. Η υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου πρέπει να αρχίσει εντός έξι μηνών από την ημερομηνία της απόφασης χορήγησης της ενίσχυσης.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν ανώτατα και κατώτατα όρια που επιτρέπουν την πρόσβαση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στη στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) περίπτωση i) και της παραγράφου 1 στοιχείο α) περίπτωση iii) αντίστοιχα. Το χαμηλότερο όριο στήριξης δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α) περίπτωση i) είναι σημαντικά υψηλότερο από το ανώτατο όριο στήριξης δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α) περίπτωση iii). Ωστόσο, η στήριξη περιορίζεται σε εκμεταλλεύσεις που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων.

5. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπή ενίσχυσης, η οποία μπορεί να καταβάλλεται τουλάχιστον σε δύο δόσεις για περίοδο πέντε ετών κατ' ανώτατο όριο. Οι δόσεις μπορούν να είναι φθίνουσες. Η καταβολή της τελευταίας δόσης, δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α) περιπτώσεις i) και ii) εξαρτάται από την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
6. Το ανώτατο ποσό στήριξης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) καθορίζεται στο παράρτημα I. Τα κράτη μέλη καθορίζουν το ποσό στήριξης βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) περιπτώσεις i) και ii) λαμβάνοντας επίσης υπόψη την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση της περιοχής στην οποία εφαρμόζεται το πρόγραμμα.
7. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο γ) πρέπει να ισούται με το 120 % της ετήσιας ενίσχυσης που έλαβε ο δικαιούχος στο πλαίσιο του καθεστώτος για τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων.
8. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με το ελάχιστο περιεχόμενο των επιχειρηματικών σχεδίων και τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για τον καθορισμό των ορίων που αναφέρονται στην παράγραφο 4.

Άρθρο 21

Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου πρέπει να καλύπτει ιδίως:
  - α) την εκπόνηση και επικαιροποίηση προγραμμάτων για την ανάπτυξη των δήμων αγροτικών περιοχών και των βασικών υπηρεσιών τους καθώς και σχεδίων προστασίας και διαχείρισης των τόπων του NATURA 2000 και άλλων περιοχών μεγάλης φυσικής αξίας·
  - β) επενδύσεις για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση όλων των ειδών υποδομών μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
  - γ) την ευρυζωνική υποδομή, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας, βελτίωσης και επέκτασής της, την παθητική ευρυζωνική υποδομή και την παροχή πρόσβασης στις ευρυζωνικές και δημόσιες λύσεις ηλεκτρονικής διακυβέρνησης·
  - δ) επενδύσεις για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών αναψυχής και των πολιτιστικών υπηρεσιών καθώς και της σχετικής υποδομής·
  - ε) επενδύσεις δημόσιων φορέων σε υποδομή αναψυχής, τουριστικές πληροφορίες και επισήμανση τουριστικών αξιοθεάτων·
  - στ) μελέτες και επενδύσεις που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών και των αγροτικών τοπίων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών·
  - ζ) επενδύσεις που στοχεύουν στη μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων και στη μετατροπή κτιρίων ή άλλων εγκαταστάσεων που βρίσκονται κοντά σε αγροτικούς οικισμούς, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής ή την αύξηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του οικισμού.
2. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου αφορά μόνο υποδομή μικρής κλίμακας, όπως ορίζεται από κάθε κράτος μέλος στο πρόγραμμα. Ωστόσο, τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης μπορούν να προβλέπουν ειδικές παρεκκλίσεις από τον εν λόγω κανόνα για επενδύσεις σε ευρυζωνικά δίκτυα και σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σε αυτή την περίπτωση, προβλέπονται σαφή κριτήρια που διασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα με τη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο άλλων μέσων της Ένωσης.
3. Οι επενδύσεις βάσει της παραγράφου 1 είναι επιλέξιμες για στήριξη εάν οι σχετικές δράσεις υλοποιούνται σύμφωνα με τα προγράμματα ανάπτυξης των δήμων αγροτικών περιοχών και των βασικών υπηρεσιών τους, όπου τέτοια προγράμματα υφίστανται, και είναι σύμφωνες με την στρατηγική τοπικής ανάπτυξης εφόσον αυτή υπάρχει.

4. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τον ορισμό των ειδών των υποδομών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου.

Άρθρο 22

Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών

1. Η στήριξη βάσει αυτού του μέτρου αφορά τα ακόλουθα:
- α) τη δάσωση και τη δημιουργία δασικών εκτάσεων·
  - β) τη δημιουργία γεωργοδασοκομικών συστημάτων·
  - γ) την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στα δάση από δασικές πυρκαγιές και φυσικές καταστροφές, συμπεριλαμβανομένων των παρασίτων και των κρουσμάτων ασθeneιών, των καταστροφικών συμβάντων και των απειλών κατά του κλίματος·
  - δ) επενδύσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας στην αλλαγή του κλίματος και του δυναμικού μερισμού της, καθώς και της περιβαλλοντικής αξίας των δασικών οικοσυστημάτων·
  - ε) επενδύσεις σε νέες δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων.
2. Οι περιορισμοί στην ιδιοκτησία των δασών που προβλέπονται στα άρθρα 36 έως 40 δεν ισχύουν για τα τροπικά ή υποτροπικά δάση και τις δασικές εκτάσεις στο έδαφος των Αζορών, της Μαδέρας, των Καναρίων Νήσων, των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93 του Συμβουλίου³⁰ και των γαλλικών υπερπόντιων διαμερισμάτων.
- Για τις εκμεταλλεύσεις που υπερβαίνουν ένα ορισμένο μέγεθος, το οποίο καθορίζεται από τα κράτη μέλη στο πρόγραμμα, η στήριξη εξαρτάται από την υποβολή προγράμματος διαχείρισης των δασών ή ισοδύναμου μέσου, σύμφωνα με την αειφόρο διαχείριση των δασών όπως ορίστηκε στην Υπουργική Διάσκεψη για την Προστασία των Δασών στην Ευρώπη το 1993³¹ (εφεξής «αειφόρος διαχείριση δασών»).
3. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 για τους όρους προσδιορισμού φυσικής καταστροφής, προσβολής από παράσιτα και κρουσμάτων ασθeneιών, καθώς και τον ορισμό των ειδών των επιλέξιμων προληπτικών δράσεων.

³⁰ ΕΕ L 184 της 27.7.1993, σ. 1.

³¹ Δεύτερη Υπουργική Διάσκεψη για την Προστασία των Δασών στην Ευρώπη, 16-17 Ιουνίου 1993, Ελσίνκι / Φινλανδία, «Ψήφισμα Η1 – Γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την αειφόρο διαχείριση των δασών στην Ευρώπη».

Άρθρο 23

Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 1 στοιχείο α) χορηγείται σε ιδιώτες ιδιοκτήτες γης και ενοικιαστές, σε δήμους και σε ενώσεις τους, και καλύπτει το κόστος εγκατάστασης και την ετήσια πριμοδότηση ανά εκτάριο για την κάλυψη των δαπανών συντήρησης, συμπεριλαμβανομένων της πρόωρων και όψιμων καθαρισμών, για μέγιστη περίοδο δέκα ετών.
2. Τόσο οι γεωργικές όσο και οι μη γεωργικές γαίες είναι επιλέξιμες. Τα είδη που φυτεύονται προσαρμόζονται στις περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες της περιοχής και πληρούν τις ελάχιστες περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Δεν χορηγείται στήριξη για φύτευση δενδρυλλίων περιοδικής υλοτόμησης, χριστουγεννιάτικων δένδρων ή δένδρων ταχείας ανάπτυξης για παραγωγή ενέργειας. Σε περιοχές όπου η δάσωση καθίσταται δύσκολη λόγω δυσχερών εδαφοκλιματικών συνθηκών, η στήριξη μπορεί να παρέχεται για φύτευση άλλων πολυετών ξυλωδών ειδών, όπως χαμόδενδρα ή θάμνοι, κατάλληλα για τις τοπικές συνθήκες.
3. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 όσον αφορά τον καθορισμό των ελάχιστων περιβαλλοντικών απαιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 24

Καθιέρωση γεωργοδασοκομικών συστημάτων

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 1 στοιχείο β) παρέχεται σε ιδιώτες ιδιοκτήτες γης, ενοικιαστές, δήμους και ενώσεις τους, και καλύπτει το κόστος εγκατάστασης και την ετήσια πριμοδότηση ανά εκτάριο για την κάλυψη των δαπανών συντήρησης για μέγιστη περίοδο τριών ετών.
2. Ως «γεωργοδασοκομικά συστήματα» νοούνται τα συστήματα χρήσης γης, στα οποία φύονται δένδρα σε συνδυασμό με εκτατική γεωργία στην ίδια έκταση. Ο μέγιστος αριθμός δένδρων που πρέπει να φυτεύονται ανά εκτάριο καθορίζεται από τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές εδαφοκλιματικές συνθήκες, τα δασικά είδη και την ανάγκη διασφάλισης της γεωργικής χρήσης της γης.
3. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσοστό που καθορίζεται στο παράρτημα I.

Άρθρο 25

Πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 1 στοιχείο γ) χορηγείται σε ιδιώτες, ημιδημόσιους και δημόσιους ιδιοκτήτες δασικών εκτάσεων, δήμους, κρατικά δάση και ενώσεις τους, και καλύπτει τις δαπάνες για:

- α) τη δημιουργία προστατευτικών υποδομών. Για αντιπυρικές ζώνες η στήριξη μπορεί να καλύπτει επίσης τις ενισχύσεις που συμβάλλουν στο κόστος συντήρησης. Δεν παρέχεται στήριξη για γεωργικές δραστηριότητες σε περιοχές στις οποίες έχουν αναληφθεί γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις·
  - β) τοπικές δραστηριότητες πρόληψης μικρής κλίμακας κατά πυρκαγιών ή άλλων φυσικών καταστροφών·
  - γ) την καθιέρωση και βελτίωση εγκαταστάσεων και επικοινωνιακού εξοπλισμού για την παρακολούθηση δασικών πυρκαγιών, παρασίτων και ασθενειών·
  - δ) την αποκατάσταση του δασικού δυναμικού που επλήγη από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές, συμπεριλαμβανομένων των παρασίτων, των ασθενειών, καθώς και των καταστροφικών συμβάντων και συμβάντων που σχετίζονται με την αλλαγή του κλίματος.
2. Όσον αφορά τις προληπτικές δράσεις που αφορούν παράσιτα και ασθένειες, ο κίνδυνος εμφάνισης σχετικής ασθένειας πρέπει να στηρίζεται από επιστημονικές αποδείξεις και να αναγνωρίζεται από επιστημονικούς δημόσιους οργανισμούς. Όπου κρίνεται σκόπιμο, πρέπει να περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα κατάλογος των ειδών οργανισμών που είναι επιβλαβείς για τα φυτά και μπορούν να προκαλέσουν καταστροφή.

Οι επιλέξιμες δράσεις είναι σύμφωνες με το πρόγραμμα προστασίας των δασών που καταρτίζεται από τα κράτη μέλη. Για εκμεταλλεύσεις που υπερβαίνουν ένα ορισμένο μέγεθος, το οποίο καθορίζεται από τα κράτη μέλη στο πρόγραμμα, η στήριξη εξαρτάται από την υποβολή προγράμματος διαχείρισης δασών στο οποίο διατυπώνονται λεπτομερώς οι προληπτικοί στόχοι.

Οι δασικές περιοχές που ταξινομούνται ως μέσου έως υψηλού κινδύνου δασικής πυρκαγιάς, σύμφωνα με το πρόγραμμα προστασίας των δασών που καταρτίζουν τα κράτη μέλη είναι επιλέξιμες για στήριξη σχετική με την πρόληψη δασικών πυρκαγιών.

3. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο δ) υπόκειται στην επίσημη αναγνώριση από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές των κρατών μελών ότι σημειώθηκε φυσική καταστροφή, και ότι η εν λόγω καταστροφή ή τα μέτρα που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την οδηγία 2000/29/EK για την εξάλειψη ή συγκράτηση μιας φυτικής ασθένειας ή παρασίτων έχουν προκαλέσει καταστροφή τουλάχιστον του 30 % του σχετικού δασικού δυναμικού. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται με βάση είτε το μέσο υφιστάμενο δασικό δυναμικό κατά την τριετία ακριβώς πριν από την καταστροφή ή τον μέσο όρο της πενταετίας ακριβώς πριν από την καταστροφή, αφού αφαιρεθούν η υψηλότερη και η χαμηλότερη τιμή.
4. Δεν παρέχεται στήριξη βάσει αυτού του μέτρου για απώλεια εισοδήματος που είναι αποτέλεσμα φυσικής καταστροφής.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση ως αποτέλεσμα του συνδυασμού αυτού του μέτρου και άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέσων στήριξης ή καθεστώτων ιδιωτικής ασφάλισης.

Άρθρο 26

1. Επενδύσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της περιβαλλοντικής αξίας των δασικών οικοσυστημάτων
2. Η στήριξη βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 1 στοιχείο δ) χορηγείται σε φυσικά πρόσωπα, σε ιδιώτες ιδιοκτήτες δασικών εκτάσεων, σε φορείς ιδιωτικού δικαίου και σε ημικρατικούς φορείς, σε δήμους και σε ενώσεις τους. Όσον αφορά τα δημόσια δάση, η στήριξη μπορεί επίσης να χορηγείται σε φορείς που διαχειρίζονται τα εν λόγω δάση, οι οποίοι δεν εξαρτώνται από τον κρατικό προϋπολογισμό.
3. Οι επενδύσεις αποσκοπούν κατά κύριο λόγο στην τήρηση των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί για περιβαλλοντικούς σκοπούς ή για την παροχή υπηρεσιών οικοσυστήματος ή/και δεσμεύσεων που αυξάνουν την αξία των δασών και των δασικών εκτάσεων ως δημόσιου αγαθού στην εν λόγω περιοχή, ή βελτιώνουν το δυναμικό των οικοσυστημάτων για μετριασμό της αλλαγής του κλίματος χωρίς να αποκλείονται τα μακροπρόθεσμα οικονομικά οφέλη.

Άρθρο 27

Επενδύσεις σε νέες δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 1 στοιχείο ε) χορηγείται σε ιδιώτες ιδιοκτήτες δασών, σε δήμους και σε ενώσεις τους, και σε ΜΜΕ για επενδύσεις ενίσχυσης του δασοκομικού δυναμικού ή σχετικές με τη μεταποίηση και εμπορία που παράγουν προστιθέμενη αξία για τα δασοκομικά προϊόντα. Στο έδαφος των Αζορών, της Μαδέρας, των Καναρίων Νήσων, των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93 και των γαλλικών υπερπόντιων διαμερισμάτων η στήριξη μπορεί επίσης να χορηγείται σε επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ.
2. Οι επενδύσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών πρέπει να πραγματοποιούνται σε επίπεδο δασικής εκμετάλλευσης και μπορούν να περιλαμβάνουν επενδύσεις σε μηχανήματα και πρακτικές συγκομιδής που είναι φιλικά για το έδαφος και τους πόρους.
3. Οι επενδύσεις που αφορούν τη χρήση ξυλείας ως πρώτης ύλης ή πηγής ενέργειας περιορίζονται σε όλες τις εργασίες εκμετάλλευσης που προηγούνται της βιομηχανικής μεταποίησης,
4. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσοστά στήριξης που καθορίζονται στο παράρτημα Ι.

Σύσταση ομάδων παραγωγών

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου χορηγείται προκειμένου να διευκολυνθεί η σύσταση ομάδων παραγωγών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας με σκοπό:
  - α) την προσαρμογή της παραγωγής και των αποδόσεων των παραγωγών που είναι μέλη αυτών των ομάδων στις απαιτήσεις της αγοράς·
  - β) την κοινή διάθεση εμπορευμάτων στην αγορά, όπου συμπεριλαμβάνονται η προετοιμασία προς πώληση, η κεντρική οργάνωση των πωλήσεων και ο εφοδιασμός χονδρεμπόρων·
  - γ) τη θέσπιση κοινών κανόνων για πληροφορίες όσον αφορά την παραγωγή, και ιδίως τη συγκομιδή και τη διαθεσιμότητα· και
  - δ) άλλες δραστηριότητες που μπορούν να διεξάγονται από ομάδες παραγωγών, όπως η ανάπτυξη δεξιοτήτων και οργάνωσης επιχειρήσεων και εμπορίας, και η διευκόλυνση διαδικασιών καινοτομίας.
2. Η στήριξη παρέχεται σε ομάδες παραγωγών οι οποίες αναγνωρίζονται επίσημα από την αρμόδια αρχή των κρατών μελών με βάση ένα επιχειρηματικό σχέδιο. Περιορίζεται σε ομάδες παραγωγών που εμπίπτουν στον ορισμό των ΜΜΕ.

Τα κράτη μέλη ελέγχουν κατά πόσο οι στόχοι του επιχειρηματικού σχεδίου έχουν επιτευχθεί εντός πέντε ετών μετά την αναγνώριση της ομάδας παραγωγών.
3. Η στήριξη καταβάλλεται ως κατ' αποκοπή ενίσχυση σε ετήσιες δόσεις κατά τα πρώτα πέντε έτη από την ημερομηνία κατά την οποία αναγνωρίστηκε η ομάδα παραγωγών με βάση το επιχειρηματικό της σχέδιο. Υπολογίζεται με βάση την ετήσια παραγωγή της ομάδας η οποία έχει διατεθεί στο εμπόριο. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν την τελευταία δόση μόνο εφόσον ελέγξουν την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.

Το πρώτο έτος, τα κράτη μέλη μπορούν να καταβάλλουν στήριξη στην ομάδα παραγωγών υπολογιζόμενη με βάση την μέση ετήσια αξία της διατεθείσας στο εμπόριο παραγωγής των μελών της κατά τη διάρκεια τριών ετών πριν από τη συμμετοχή τους στην ομάδα. Όσον αφορά τις ομάδες παραγωγών στον τομέα της δασοκομίας, η στήριξη υπολογίζεται με βάση τη μέση παραγωγή των μελών της ομάδας που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά τα τελευταία πέντε έτη πριν από την αναγνώριση, αφού αφαιρεθούν η υψηλότερη και η χαμηλότερη τιμή.
4. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσοστά και ποσά που αναγράφονται στο παράρτημα Ι.

Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα

1. Τα κράτη μέλη διαθέτουν στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου σε όλη την επικράτειά τους, σύμφωνα με τις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές ιδιαίτερες ανάγκες και προτεραιότητες. Η ένταξη του εν λόγω μέτρου στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης είναι υποχρεωτική.
2. Οι ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα χορηγούνται σε γεωργούς, ομάδες γεωργών ή άλλους διαχειριστές γης που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, να διεξάγουν δράσεις που συνίστανται σε μία ή περισσότερες δεσμεύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα σε γεωργική γη. Εφόσον αυτό δικαιολογείται δεόντως για την επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων, οι ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα μπορούν να χορηγούνται και σε άλλους διαχειριστές γης ή ομάδες άλλων διαχειριστών γης.
3. Οι ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα καλύπτουν μόνο τις δεσμεύσεις εκείνες που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012 και άλλες σχετικές υποχρεώσεις που καθορίζονται στο κεφάλαιο 2 του τίτλου III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012, τις σχετικές ελάχιστες απαιτήσεις για χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την εθνική νομοθεσία. Όλες αυτές οι υποχρεωτικές απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.
4. Τα κράτη μέλη προσπαθούν να παράσχουν στα άτομα που αναλαμβάνουν να διεξάγουν δράσεις στο πλαίσιο αυτού του μέτρου τις γνώσεις και τις πληροφορίες που απαιτούνται για την υλοποίησή τους, όπου συμπεριλαμβάνονται οι εξειδικευμένες συμβουλές που σχετίζονται με τη δέσμευση ή/και θεσπίζοντας ως προϋπόθεση για στήριξη βάσει αυτού του μέτρου σχετική επιμόρφωση.
5. Οι δεσμεύσεις στο πλαίσιο αυτού του μέτρου αναλαμβάνονται για περίοδο πέντε έως επτά ετών. Ωστόσο, όταν απαιτείται για την επίτευξη ή τη διατήρηση των επιδιωκόμενων περιβαλλοντικών οφελών, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης για ιδιαίτερους τύπους δεσμεύσεων, μεταξύ άλλων μέσω παροχής ετήσιας παράτασης μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου.
6. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται ετησίως και οι δικαιούχοι αποζημιώνονται για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και του διαφυγόντος εισοδήματος ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν. Εφόσον είναι αναγκαίο μπορούν επίσης να καλύπτουν το κόστος συναλλαγής αξίας έως και 20 % της πριμοδότησης που καταβάλλεται για την ανάληψη δεσμεύσεων για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα. Όταν οι δεσμεύσεις αναλαμβάνονται από ομάδες γεωργών, το ανώτατο ποσοστό είναι 30 %.

7. Όταν απαιτείται για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του μέτρου, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 49 παράγραφος 3 για την επιλογή δικαιούχων.
8. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζεται στο παράρτημα I.
Δεν μπορεί να παρασχεθεί στήριξη βάσει αυτού του μέτρου για τις δεσμεύσεις που καλύπτονται από το μέτρο για τη βιολογική γεωργία.
9. Η στήριξη μπορεί να παρέχεται για τη διατήρηση των γενετικών πόρων στη γεωργία, για δράσεις που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 8.
10. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 όσον αφορά την ετήσια παράταση των δεσμεύσεων μετά την αρχική περίοδο της δράσης, τους όρους που ισχύουν για τις δεσμεύσεις για την εκτατικοποίηση ή τη διαχείριση της κτηνοτροφίας με διαφορετικό τρόπο, τον περιορισμό των λιπασμάτων, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή άλλες εισροές, την εκτροφή τοπικών φυλών ζώων που απειλούνται με εξαφάνιση από την κτηνοτροφία ή τη διατήρηση των φυτικών γενετικών πόρων, καθώς και όσον αφορά τον ορισμό των επιλέξιμων δράσεων βάσει της παραγράφου 9.

Άρθρο 30

Βιολογική γεωργία

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου παρέχεται ανά εκτάριο χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης, στους γεωργούς ή σε ομάδες γεωργών που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, τη στροφή σε πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας ή τη διατήρησή τους, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007³².
2. Η στήριξη παρέχεται μόνο για τις δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο 1 του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. HR/2012, τις σχετικές ελάχιστες απαιτήσεις για τη χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την εθνική νομοθεσία. Όλες αυτές οι απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.
3. Οι δεσμεύσεις στο πλαίσιο αυτού του μέτρου αναλαμβάνονται για περίοδο πέντε έως επτά ετών. Όταν παρέχεται στήριξη για τη διατήρηση της βιολογικής γεωργίας, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης ετήσια παράταση, μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου.
4. Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως και αποζημιώνουν τους γεωργούς για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και του διαφυγόντος εισοδήματος ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν. Εφόσον είναι αναγκαίο μπορούν

---

³² ΕΕ L 189 της 20.7.2007, σ. 1.

επίσης να καλύπτουν το κόστος συναλλαγής αξίας έως και 20 % της πρωτοδότησης που καταβάλλεται για τις δεσμεύσεις. Όταν οι δεσμεύσεις αναλαμβάνονται από ομάδες αγροτών, το ανώτατο ποσοστό είναι 30 %.

5. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα Ι.

Άρθρο 31

Natura 2000 και ενισχύσεις βάσει της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα

1. Η στήριξη βάσει του παρόντος μέτρου παρέχεται ετησίως και ανά εκτάριο χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης (ΧΓΕ) ή ανά εκτάριο δάσους για να αποζημιωθούν οι δικαιούχοι για τις δαπάνες που πραγματοποίησαν και για την απώλεια εισοδήματος ως αποτέλεσμα των μειονεκτημάτων των αντίστοιχων περιοχών, τα οποία σχετίζονται με την εφαρμογή των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ, 2009/147/ΕΚ και 2000/60/ΕΚ.
2. Η στήριξη χορηγείται στους γεωργούς και σε ιδιώτες ιδιοκτήτες δασών και ενώσεις ιδιοκτητών δασών, αντίστοιχα. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί επίσης να χορηγείται και σε άλλους διαχειριστές γης.
3. Η στήριξη στους γεωργούς, η οποία συνδέεται με τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ χορηγείται μόνο σε σχέση με τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από απαιτήσεις που υπερβαίνουν τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που προβλέπονται στο άρθρο 94 και στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012 του Συμβουλίου.
4. Η στήριξη στους γεωργούς, η οποία συνδέεται με την οδηγία 2000/60/ΕΚ χορηγείται μόνο σε σχέση με ειδικές απαιτήσεις οι οποίες:
  - α) καθιερώθηκαν με την οδηγία 2000/60/ΕΚ, είναι σύμφωνες με τα προγράμματα μέτρων τα οποία προβλέπονται στα προγράμματα διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι της εν λόγω οδηγίας, και υπερβαίνουν τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή άλλων νομοθετικών κειμένων της Ένωσης για την προστασία των υδάτων·
  - β) υπερβαίνουν τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης και τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που προβλέπονται στο κεφάλαιο Ι του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012 και τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται δυνάμει του κεφαλαίου 2 του τίτλου ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012·
  - γ) υπερβαίνουν το επίπεδο προστασίας της νομοθεσίας της Ένωσης που ίσχυε κατά τη στιγμή έκδοσης της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 9 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ· και
  - δ) επιβάλλουν μεγάλες αλλαγές στο είδος χρήσης γης ή/και σημαντικούς περιορισμούς στις γεωργικές πρακτικές με συνέπεια σημαντική απώλεια εισοδήματος.

5. Οι απαιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.
6. Είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις οι ακόλουθες περιοχές:
  - α) οι γεωργικές και δασικές περιοχές που υπάγονται στο Natura 2000, οι οποίες χαρακτηρίζονται σύμφωνα με τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ·
  - β) άλλες οριοθετημένες περιοχές προστασίας της φύσης με περιβαλλοντικούς περιορισμούς όσον αφορά τη γεωργία και τα δάση που συμβάλλουν στην εφαρμογή του άρθρου 10 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Οι περιοχές αυτές δεν πρέπει, για κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, να υπερβαίνουν το 5 % των χαρακτηρισμένων περιοχών Natura 2000 οι οποίες καλύπτονται από το εδαφικό πεδίο εφαρμογής του·
  - γ) οι γεωργικές περιοχές που περιλαμβάνονται σε προγράμματα διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ.
7. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα Ι.

Άρθρο 32

Ενισχύσεις σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα

1. Οι ενισχύσεις στους γεωργούς των ορεινών περιοχών και άλλων περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα χορηγούνται ετησίως ανά εκτάριο ΧΓΕ, προκειμένου να αποζημιωθούν οι γεωργοί για τις πρόσθετες δαπάνες και την απώλεια εισοδήματος που σχετίζονται με τα μειονεκτήματα της γεωργικής παραγωγής στη συγκεκριμένη περιοχή.

Οι πρόσθετες δαπάνες και η απώλεια εισοδήματος υπολογίζονται σε σύγκριση με περιοχές που δεν πλήττονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, λαμβάνοντας υπόψη τις ενισχύσεις σύμφωνα με το κεφάλαιο 3 του τίτλου ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012.
2. Οι ενισχύσεις χορηγούνται σε γεωργούς που αναλαμβάνουν τη δέσμευση να συνεχίσουν τη γεωργική δραστηριότητά τους στις περιοχές που καθορίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 33.
3. Οι ενισχύσεις καθορίζονται μεταξύ του κατώτατου και του ανώτατου ποσού που προβλέπονται στο παράρτημα Ι.
4. Τα κράτη μέλη προβλέπουν την προοδευτική μείωση των ενισχύσεων όταν υπερβαίνουν ένα όριο έκτασης ανά εκμετάλλευση, το οποίο καθορίζεται στο πρόγραμμα.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις δυνάμει αυτού του μέτρου από το 2014 έως το 2017 στους γεωργούς των περιοχών που ήταν επιλέξιμες βάσει του άρθρου 36 στοιχείο α) περίπτωση ii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, αλλά δεν είναι πλέον επιλέξιμες μετά

την νέα οριοθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 46 παράγραφος 3. Οι εν λόγω ενισχύσεις είναι φθίνουσες, αρχής γενομένης από το 2014 με το 80 % της ενίσχυσης που ελάμβαναν το 2013 και καταλήγουν στο 20 % το 2017.

6. Στα κράτη μέλη που δεν έχουν ολοκληρώσει την οριοθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 33 παράγραφος 3 πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2014, εφαρμόζεται η παράγραφος 5 σε γεωργούς που λαμβάνουν ενισχύσεις σε περιοχές που είναι επιλέξιμες για τις εν λόγω ενισχύσεις κατά την περίοδο 2007-2013. Μετά την ολοκλήρωση της οριοθέτησης, οι γεωργοί περιοχών που παραμένουν επιλέξιμες λαμβάνουν το σύνολο των ενισχύσεων στο πλαίσιο αυτού του μέτρου. Οι γεωργοί περιοχών που δεν είναι πλέον επιλέξιμες εξακολουθούν να λαμβάνουν ενισχύσεις σύμφωνα με την παράγραφο 5.

Άρθρο 33

Καθορισμός των περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα

1. Τα κράτη μέλη κατατάσσουν, βάσει των παραγράφων 2, 3 και 4 τις περιοχές που είναι επιλέξιμες για τις ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 32 στις ακόλουθες κατηγορίες:
  - α) ορεινές περιοχές·
  - β) περιοχές, εκτός των ορεινών περιοχών, οι οποίες αντιμετωπίζουν σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα· και
  - γ) άλλες περιοχές που επηρεάζονται από ειδικά μειονεκτήματα.
2. Για να είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις βάσει του άρθρου 32, οι ορεινές περιοχές πρέπει να χαρακτηρίζονται από σημαντικό περιορισμό των δυνατοτήτων χρήσης της γης και σημαντική αύξηση του κόστους παραγωγής λόγω:
  - α) της ύπαρξης, λόγω υψομέτρου, πολύ δυσμενών κλιματικών συνθηκών, με αποτέλεσμα σημαντική συρρίκνωση της καλλιεργητικής περιόδου·
  - β) της ύπαρξης, σε χαμηλότερο υψόμετρο, στο μεγαλύτερο τμήμα της εν λόγω περιοχής, πλαγιών με μεγάλη κλίση που καθιστούν αδύνατη τη χρήση μηχανημάτων ή απαιτούν τη χρήση πολύ δαπανηρού ειδικού εξοπλισμού ή λόγω συνδυασμού των δύο αυτών παραγόντων, όταν το μειονέκτημα που προκύπτει από τον καθένα εξ αυτών, λαμβανόμενο χωριστά, είναι λιγότερο σοβαρό, αλλά από τον συνδυασμό των δύο προκύπτει ισοδύναμο μειονέκτημα.Οι περιοχές βορείως του 62⁰⁰ παραλλήλου και ορισμένες παρακείμενες περιοχές θεωρούνται ορεινές περιοχές.
3. Για να είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις βάσει του άρθρου 32, οι περιοχές, εκτός των ορεινών περιοχών, θεωρείται ότι αντιμετωπίζουν σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα, εάν τουλάχιστον το 66 % της ΧΓΕ πληροί τουλάχιστον ένα από τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα II στην οριακή τιμή που αναφέρεται.

Η τήρηση της εν λόγω προϋπόθεσης πρέπει να διασφαλίζεται στο κατάλληλο επίπεδο τοπικών διοικητικών μονάδων (επίπεδο «ΤΔΜ 2»).

Κατά την οριοθέτηση των περιοχών τις οποίες αφορά η παρούσα παράγραφος, τα κράτη μέλη προβαίνουν σε συντονισμό ακριβείας, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, με σκοπό τον αποκλεισμό περιοχών στις οποίες έχουν διαπιστωθεί σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, αλλά έχουν ξεπεραστεί με επενδύσεις ή με οικονομική δραστηριότητα.

4. Περιοχές εκτός αυτών που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 32 εάν αντιμετωπίζουν ειδικά μειονεκτήματα και η διαχείριση γης πρέπει να συνεχιστεί προκειμένου να διατηρηθεί ή να βελτιωθεί το περιβάλλον, να διατηρηθεί η ύπαιθρος και να διαφυλαχθεί το τουριστικό δυναμικό της περιοχής ή να προστατευθεί η ακτογραμμή.

Στις περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα συγκαταλέγονται οι γεωργικές περιοχές οι οποίες είναι ομοιογενείς από πλευράς φυσικών συνθηκών προστασίας και η συνολική τους έκταση δεν υπερβαίνει το 10 % της περιοχής του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

5. Τα κράτη μέλη επισυνάπτουν στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης:
  - α) την ισχύουσα ή τροποποιημένη οριοθέτηση σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4·
  - β) τη νέα οριοθέτηση των περιοχών που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 34

Καλή διαβίωση των ζώων

6. Οι ενισχύσεις καλής διαβίωσης των ζώων δυνάμει αυτού του μέτρου χορηγούνται σε γεωργούς που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, να διεξάγουν δράσεις οι οποίες συνίστανται στην ανάληψη μίας ή περισσότερων δεσμεύσεων για την καλή διαβίωση των ζώων.
7. Οι ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων καλύπτουν μόνο τις δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίστηκαν σύμφωνα με το κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012 και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την εθνική νομοθεσία. Οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.

Οι εν λόγω δεσμεύσεις αναλαμβάνονται για ένα έτος με δυνατότητα ανανέωσης.
8. Οι ενισχύσεις με βάση την έκταση ή άλλο μοναδιαίο κόστος χορηγούνται ετησίως και αποζημιώνουν τους γεωργούς για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και της απώλειας εισοδήματος ως αποτέλεσμα της αναληφθείσας δέσμευσης. Εφόσον είναι αναγκαίο, καλύπτουν επίσης το κόστος συναλλαγής αξίας έως 20 % της πριμοδότησης που καταβλήθηκε για τις δεσμεύσεις καλής διαβίωσης των ζώων.

Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσό που καθορίζεται στο παράρτημα Ι.

9. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 90, σχετικά με τον καθορισμό των περιοχών στις οποίες οι δεσμεύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων παρέχουν αναβαθμισμένα πρότυπα μεθόδων παραγωγής.

Άρθρο 35

Δασοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υπηρεσίες και διατήρηση των δασών

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου χορηγείται ανά εκτάριο δάσους σε δασοκαλλιεργητές, σε δήμους και στις ενώσεις τους που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, να διεξάγουν δράσεις που συνίστανται στην ανάληψη μίας ή περισσότερων δασοπεριβαλλοντικών δεσμεύσεων. Οι φορείς διαχείρισης κρατικών δασών μπορούν επίσης να λάβουν στήριξη υπό τον όρο ότι δεν εξαρτώνται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Για δασικές εκμεταλλεύσεις που υπερβαίνουν ένα ορισμένο όριο που καθορίζεται από τα κράτη μέλη στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 εξαρτάται από την υποβολή προγράμματος διαχείρισης δασών ή ισοδύναμου μέσου, σύμφωνα με την αειφόρο διαχείριση των δασών.

2. Οι ενισχύσεις καλύπτουν μόνο τις δεσμεύσεις εκείνες που υπερβαίνουν τις σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλει ο εθνικός νόμος περί δασοκομίας ή άλλο σχετικό εθνικό νομοθετικό κείμενο. Όλες αυτές οι απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.

Οι δεσμεύσεις αναλαμβάνονται για περίοδο από πέντε έως επτά ετών. Ωστόσο, όταν είναι αναγκαίο και δεόντως αιτιολογημένο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν μεγαλύτερη διάρκεια στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης για ιδιαίτερους τύπους δεσμεύσεων.

3. Οι ενισχύσεις αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και της απώλειας εισοδήματος εξαιτίας των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν. Εφόσον είναι αναγκαίο μπορούν να καλύπτουν επίσης το κόστος συναλλαγής αξίας έως και 20 % της πριμοδότησης που καταβλήθηκε για τις δασοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσό που καθορίζεται στο παράρτημα Ι.
4. Η στήριξη μπορεί να χορηγείται σε ιδιωτικούς φορείς, σε δήμους και στις ενώσεις τους για τη διατήρηση και προώθηση των δασικών γενετικών πόρων για δράσεις που δεν καλύπτονται δυνάμει των παραγράφων 1, 2 και 3.
5. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τα είδη δράσεων που είναι επιλέξιμες για στήριξη βάσει της παραγράφου 4.

Άρθρο 36

Συνεργασία

1. Η στήριξη δυνάμει αυτού του μέτρου προωθεί τις μορφές συνεργασίας στην οποία συμμετέχουν τουλάχιστον δύο φορείς, και συγκεκριμένα:
  - α) τις μεθόδους συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών παραγόντων της γεωργίας και της αλυσίδας τροφίμων, του δασικού τομέα και άλλων παραγόντων της Ένωσης που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων και των προτεραιοτήτων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των διεπαγγελματικών οργανώσεων·
  - β) τη δημιουργία συσπειρώσεων και δικτύων·
  - γ) την ίδρυση και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 62.

2. Η συνεργασία βάσει της παραγράφου 1 αφορά ιδίως τα ακόλουθα:
  - α) πιλοτικά έργα·
  - β) την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας·
  - γ) τη συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας, κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων·
  - δ) την οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για δημιουργία πλατφορμών υλικοτεχνικής υποστήριξης με σκοπό την προώθηση των βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού και των τοπικών αγορών·
  - ε) δραστηριότητες προώθησης σε τοπικό πλαίσιο σχετικά με την ανάπτυξη βραχειών αλυσίδων και τοπικών αγορών·
  - στ) κοινή δράση που αναλαμβάνεται με σκοπό τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος ή την προσαρμογή σε αυτή·
  - ζ) συλλογικές προσεγγίσεις περιβαλλοντικών έργων και τρέχουσες περιβαλλοντικές πρακτικές·
  - η) οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ των παραγόντων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη βιώσιμη παραγωγή βιομάζας για χρήση σε τρόφιμα, στην παραγωγή ενέργειας και σε βιομηχανικές διαδικασίες·
  - θ) εφαρμογή, ιδίως με συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εκτός αυτών που ορίζονται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012], των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης για την επιδίωξη

μίας ή περισσότερων από τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη·

- ι) εκπόνηση προγραμμάτων διαχείρισης δασών ή ισοδύναμων μέσων.
3. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο β) χορηγείται μόνο σε νεοσυσταθείσες συσπειρώσεις και σε νεοσυσταθέντα δίκτυα και σε εκείνες(-α) που ξεκινούν νέα δραστηριότητα.

Η στήριξη δράσεων δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχείο β) μπορεί επίσης να χορηγείται σε μεμονωμένους φορείς, εφόσον αυτή η δυνατότητα προβλέπεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.
4. Η διάδοση των αποτελεσμάτων των πιλοτικών έργων και δράσεων από μεμονωμένους φορείς βάσει της παραγράφου 2 στοιχείο β) είναι υποχρεωτική.
5. Οι ακόλουθες δαπάνες, οι οποίες συνδέονται με τις μορφές συνεργασίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1, είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου:
  - α) οι μελέτες της συγκεκριμένης περιοχής, οι μελέτες σκοπιμότητας και οι δαπάνες εκπόνησης επιχειρηματικού σχεδίου ή προγράμματος διαχείρισης δασών ή ισοδύναμου, ή η χάραξη στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, εκτός από εκείνη που αναφέρεται στο άρθρο 29 του κανονισμού ΕΕ αριθ. [ΚΣΠ/2012]·
  - β) η οργάνωση της εμπλεκόμενης περιοχής προκειμένου να καταστεί εφικτό ένα συλλογικό εδαφικό έργο. Όσον αφορά τις συσπειρώσεις, η οργάνωση μπορεί επίσης να αφορά τη διοργάνωση κατάρτισης, τη δικτύωση μεταξύ μελών και την στρατολόγηση νέων μελών·
  - γ) οι λειτουργικές δαπάνες της συνεργασίας·
  - δ) οι άμεσες δαπάνες συγκεκριμένων έργων που συνδέονται με την υλοποίηση ενός επιχειρηματικού σχεδίου, μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, εκτός από εκείνη που αναφέρεται στο άρθρο 29 του κανονισμού ΕΕ αριθ. [ΚΣΠ/2012], ή μιας δράσης με στόχο την καινοτομία·
  - ε) οι δαπάνες δραστηριοτήτων προώθησης.
6. Όταν υλοποιείται ένα επιχειρηματικό σχέδιο ή ένα πρόγραμμα διαχείρισης δασών ή ισοδύναμο, ή μια στρατηγική ανάπτυξης, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις είτε ως συνολικό ποσό που καλύπτει τις δαπάνες της συνεργασίας και τις δαπάνες των έργων που υλοποιούνται ή ως επιμέρους ποσό που καλύπτει μόνο τις δαπάνες συνεργασίας και χρησιμοποιεί πόρους από άλλα μέτρα ή άλλα Ταμεία της Ένωσης για την υλοποίηση του έργου.
7. Η συνεργασία μεταξύ φορέων που είναι εγκατεστημένοι σε διαφορετικές περιοχές ή κράτη μέλη είναι επίσης επιλέξιμη για στήριξη.
8. Η στήριξη περιορίζεται σε μέγιστη χρονική περίοδο επτά ετών, εκτός εάν πρόκειται για συλλογική περιβαλλοντική δράση σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

9. Η συνεργασία στο πλαίσιο αυτού του μέτρου μπορεί να συνδυαστεί με έργα που χρηματοδοτούνται από άλλα Ταμεία της Ένωσης, εκτός του ΕΓΤΑΑ, στην ίδια επικράτεια. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση, ως αποτέλεσμα συνδυασμού αυτού του μέτρου με άλλα εθνικά ή ενωσιακά μέσα στήριξης.
10. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εγκρίνει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με την περαιτέρω εξειδίκευση των χαρακτηριστικών των πιλοτικών έργων, των συσπειρώσεων, των δικτύων, των βραχείων αλυσίδων εφοδιασμού και των τοπικών αγορών που είναι επιλέξιμα για στήριξη, καθώς και σχετικά με τους όρους χορήγησης ενίσχυσης στα είδη δράσεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 37

Διαχείριση κινδύνου

11. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου καλύπτει:
- α) τις χρηματοδοτικές συνεισφορές που καταβάλλονται απευθείας στους γεωργούς για ασφάλιστρα καλλιεργειών, ζώων και φυτών από οικονομικές απώλειες που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά συμβάντα και ζωικές ή φυτικές ασθένειες ή προσβολή από παράσιτα·
  - β) τις χρηματοδοτικές συνεισφορές σε ταμεία αλληλοβοήθειας για την πληρωμή χρηματικών αποζημιώσεων σε γεωργούς για οικονομικές απώλειες που προκαλούνται από κρούσματα ζωικής ή φυτικής ασθένειας ή από περιβαλλοντικό συμβάν·
  - γ) ένα εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος, με τη μορφή χρηματοδοτικών συνεισφορών σε ταμεία αλληλοβοήθειας, παρέχοντας αποζημίωση στους γεωργούς που αντιμετωπίζουν σοβαρή μείωση του εισοδήματός τους.
12. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχεία β) και γ), ως «ταμείο αλληλοβοήθειας» νοείται ένα σύστημα διαπιστευμένο από το κράτος μέλος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για την ασφάλιση των γεωργών μελών μέσω της καταβολής αντισταθμιστικών ενισχύσεων στους γεωργούς μέλη για οικονομικές απώλειες που προκαλούνται από κρούσματα ζωικής ή φυτικής ασθένειας ή περιβαλλοντικό συμβάν ή που αντιμετωπίζουν σοβαρή μείωση του εισοδήματός τους.
13. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση ως αποτέλεσμα του συνδυασμού του παρόντος μέτρου με άλλα εθνικά ή ενωσιακά μέσα στήριξης ή καθεστώτα ιδιωτικής ασφάλισης. Η άμεση στήριξη του εισοδήματος που λαμβάνεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην

Παγκοσμιοποίηση³³ (εφεξής «ΕΤΠΠ») λαμβάνεται επίσης υπόψη κατά την εκτίμηση του ύψους του εισοδήματος των γεωργών.

14. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ'εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με την ελάχιστη και τη μέγιστη διάρκεια των εμπορικών δανείων σε ταμεία αλληλοβοήθειας που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 3 στοιχείο β) και στο άρθρο 40 παράγραφος 4.

Άρθρο 38

Ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών

1. Η στήριξη δυνάμει του άρθρου 37 παράγραφος 1 στοιχείο α) χορηγείται μόνο για ασφαλιστικά συμβόλαια που καλύπτουν απώλειες που προκαλούνται από δυσμενές κλιματικό συμβάν, ή ζωική ή φυτική ασθένεια, ή προσβολή από παράσιτα, ή μέτρο που εγκρίθηκε σύμφωνα με την οδηγία 2000/29/EK για την εξάλειψη ή συγκράτηση φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα, με αποτέλεσμα την καταστροφή άνω του 30 % της μέσης ετήσιας παραγωγής του γεωργού κατά την προηγούμενη τριετία ή του μέσου όρου της τριετίας που υπολογίζεται με βάση την προηγούμενη πενταετία, ύστερα από αφαίρεση της υψηλότερης και της χαμηλότερης τιμής.

2. Η εκδήλωση δυσμενούς κλιματικού συμβάντος ή κρουσμάτων ζωικής ή φυτικής ασθένειας ή η προσβολή από παράσιτα πρέπει να αναγνωρίζεται επίσημα ως τέτοια από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους.

Όπου κρίνεται σκόπιμο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν εκ των προτέρων κριτήρια, βάσει των οποίων θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί η εν λόγω αναγνώριση.

3. Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις δεν παρέχουν αντιστάθμισμα ανώτερο από το συνολικό κόστος της αποκατάστασης των απωλειών που αναφέρονται στο άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχείο α) και δεν εξαρτώνται από, ούτε προσδιορίζουν, τον τύπο ή την ποσότητα της μελλοντικής παραγωγής.

Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν το ποσό του ασφαλιστρού που είναι επιλέξιμο για στήριξη με την επιβολή κατάλληλων ορίων.

4. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσοστό που καθορίζεται στο παράρτημα I.

Άρθρο 39

Ταμεία αλληλοβοήθειας για τις ζωικές και φυτικές ασθένειες και τα περιβαλλοντικά συμβάντα

1. Για να είναι επιλέξιμα για στήριξη, τα ταμεία αλληλοβοήθειας πρέπει:

---

³³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [...] της [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (2014-2020), ΕΕ L ... [...], [...], σ. [...].

- α) να είναι διαπιστευμένα από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία·
  - β) να ασκούν διαφανή πολιτική για τις ενισχύσεις στο ταμείο και τις αναλήψεις από αυτό·
  - γ) να προβλέπουν σαφείς κανόνες απόδοσης ευθυνών για τα χρέη που προκύπτουν.
2. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες που διέπουν τη σύσταση και τη διαχείριση των ταμείων αλληλοβοήθειας, ιδίως όσον αφορά τη χορήγηση αντισταθμιστικών ενισχύσεων στους γεωργούς σε περίπτωση κρίσης, και για τη διαχείριση και παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους εν λόγω κανόνες.
3. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στο άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχείο β) μπορούν να αφορούν μόνο:
- α) τις διοικητικές δαπάνες σύστασης του ταμείου αλληλοβοήθειας, με κατανομή σε τρία έτη κατ' ανώτατο όριο, κατά φθίνοντα τρόπο·
  - β) τα ποσά που καταβάλλονται από το ταμείο αλληλοβοήθειας ως χρηματική αποζημίωση στους γεωργούς. Επιπλέον, η χρηματοδοτική συνεισφορά μπορεί να αφορά το επιτόκιο εμπορικών δανείων που συνάπτει το ταμείο αλληλοβοήθειας με σκοπό την καταβολή της χρηματικής αποζημίωσης στους γεωργούς σε περίπτωση κρίσης.

Δεν πραγματοποιείται καμία συνεισφορά από δημόσιους πόρους στο αρχικό μετοχικό κεφάλαιο.

4. Όσον αφορά τις φυτικές ασθένειες, η χρηματική αποζημίωση βάσει του άρθρου 37 παράγραφος 1 στοιχείο β) μπορεί να χορηγείται μόνο για τις ασθένειες που αναγράφονται στον κατάλογο ζωικών ασθενειών που καταρτίστηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Υγεία των Ζώων ή/και στο παράρτημα της απόφασης 90/424/ΕΟΚ.
5. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσοστό στήριξης που προβλέπεται στο παράρτημα Ι.

Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν τις δαπάνες που είναι επιλέξιμες για στήριξη επιβάλλοντας:

- α) ανώτατα όρια ανά ταμείο·
- β) κατάλληλα όρια ανά μονάδα.

Άρθρο 40

Εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 37 παράγραφος 1 στοιχείο γ) μπορεί να χορηγείται μόνο όταν η μείωση εισοδήματος υπερβαίνει το 30 % του μέσου ετήσιου εισοδήματος εκάστου γεωργού κατά την προηγούμενη τριετία ή του μέσου όρου τριετίας που υπολογίζεται με βάση την προηγούμενη πενταετία, ύστερα από αφαίρεση της υψηλότερης και της χαμηλότερης τιμής. Το εισόδημα για τους σκοπούς του άρθρου 37 παράγραφος 1 στοιχείο γ) αναφέρεται στο σύνολο των εσόδων που έχει ο γεωργός από την αγορά, συμπεριλαμβανομένης κάθε μορφής δημόσιας στήριξης, ύστερα από αφαίρεση του κόστους των εισροών. Οι ενισχύσεις από το ταμείο αλληλοβοήθειας στους γεωργούς αντισταθμίζουν την απώλεια εισοδήματος σε ποσοστό 70 % κατ' ανώτατο όριο.
2. Για να είναι επιλέξιμο για στήριξη, το σχετικό ταμείο αλληλοβοήθειας πρέπει:
  - α) να είναι διαπιστευμένο από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία·
  - β) να έχει διαφανή πολιτική για τις ενισχύσεις στο ταμείο και τις αναλήψεις από αυτό·
  - γ) να έχει σαφείς κανόνες απόδοσης ευθυνών για τα χρέη που προκύπτουν·
3. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες που διέπουν τη σύσταση και τη διαχείριση των ταμείων αλληλοβοήθειας, ιδίως όσον αφορά τη χορήγηση αντισταθμιστικών ενισχύσεων στους γεωργούς σε περίπτωση κρίσης, καθώς και τη διαχείριση και παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους εν λόγω κανόνες.
4. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στο άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχείο γ) μπορούν να αφορούν μόνο τα ποσά που καταβάλλονται από το ταμείο αλληλοβοήθειας ως χρηματική αποζημίωση στους γεωργούς. Επιπλέον, η χρηματοδοτική συνεισφορά μπορεί να αφορά το επιτόκιο εμπορικών δανείων που συνάπτει το ταμείο αλληλοβοήθειας με σκοπό την καταβολή της χρηματικής αποζημίωσης στους γεωργούς σε περίπτωση κρίσης.

Δεν πραγματοποιείται καμία συνεισφορά από δημόσιους πόρους στο αρχικό μετοχικό κεφάλαιο.
5. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσοστό που καθορίζεται στο παράρτημα I.

Άρθρο 41

Κανόνες για την εφαρμογή των μέτρων

Η Επιτροπή θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις, κανόνες για την εφαρμογή των μέτρων της παρούσας ενότητας σχετικά με:

- α) τις διαδικασίες επιλογής των αρχών ή των φορέων που παρέχουν γεωργικές και δασοκομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης ή υπηρεσίες αντικατάστασης στη γεωργική εκμετάλλευση, καθώς και σχετικά με την προοδευτική μείωση των ενισχύσεων στο πλαίσιο του μέτρου παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών που προβλέπεται στο άρθρο 16·
- β) την αξιολόγηση από το κράτος μέλος της προόδου του επιχειρηματικού σχεδίου, των επιλογών ενίσχυσης, καθώς και των λεπτομερειών πρόσβασης σε άλλα μέτρα για νέους γεωργούς στο πλαίσιο του μέτρου ανάπτυξης γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων που προβλέπεται στο άρθρο 20·
- γ) τον διαχωρισμό από άλλα μέτρα, τη μετατροπή σε μονάδες διαφορετικές από εκείνες που χρησιμοποιούνται στο παράρτημα I, τον υπολογισμό του κόστους συναλλαγής και τη μετατροπή ή προσαρμογή των δεσμεύσεων στο πλαίσιο του μέτρου για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα που προβλέπεται στο άρθρο 29, το μέτρο για τη βιολογική γεωργία που προβλέπεται στο άρθρο 30 και το μέτρο για τις δασοπεριβαλλοντικές υπηρεσίες και τη διατήρηση των δασών που προβλέπεται στο άρθρο 35·
- δ) τη δυνατότητα χρήσης των συνήθων υποθέσεων για την απώλεια εισοδήματος στο πλαίσιο των μέτρων των άρθρων 29 έως 32, 34 και 35 και τα κριτήρια για τον υπολογισμό της·
- ε) τον υπολογισμό του ποσού της στήριξης όταν μια πράξη είναι επιλέξιμη για στήριξη στο πλαίσιο περισσότερων του ενός μέτρων.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 91.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

LEADER

Άρθρο 42

Ομάδες τοπικής δράσης LEADER

1. Εκτός από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] οι ομάδες τοπικής δράσης μπορούν επίσης να εκτελούν επιπλέον καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί από τη διαχειριστική αρχή ή/και τον οργανισμό πληρωμών.
2. Οι ομάδες τοπικής δράσης μπορούν να ζητήσουν την πληρωμή προκαταβολής από τον αρμόδιο οργανισμό πληρωμών εάν η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης. Το ποσό της προκαταβολής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50 % της δημόσιας ενίσχυσης σε σχέση με τις δαπάνες λειτουργίας και οργάνωσης.

Άρθρο 43

Στήριξη της προετοιμασίας

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 31 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] καλύπτει:
  - α) ένα «σύνολο εργαλείων εκκίνησης LEADER» που αποτελείται από δράσεις δημιουργίας ικανοτήτων για ομάδες που δεν εφάρμοσαν το LEADER κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και στήριξη σε μικρά πιλοτικά έργα·
  - β) δημιουργία ικανοτήτων, κατάρτιση και δικτύωση με σκοπό την προετοιμασία και την υλοποίηση μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.
2. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τον ορισμό των επιλέξιμων δαπανών των δράσεων βάσει της παραγράφου 1.

Άρθρο 44

Δράσεις συνεργασίας LEADER

3. Η στήριξη που αναφέρεται στο άρθρο 31 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] χορηγείται σε:
  - α) διατοπικά ή διακρατικά έργα συνεργασίας·

ως «διατοπική συνεργασία» νοείται η συνεργασία στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους. Ως «διακρατική συνεργασία» νοείται η συνεργασία μεταξύ εδαφών σε διάφορα κράτη μέλη και με εδάφη τρίτων χωρών.
  - β) προπαρασκευαστική τεχνική στήριξη σε έργα διατοπικής και διακρατικής συνεργασίας, υπό τον όρο ότι οι ομάδες τοπικής δράσης μπορούν να αποδείξουν ότι προβλέπουν την υλοποίηση συγκεκριμένου έργου.
4. Εκτός των άλλων ομάδων τοπικής δράσης, οι εταίροι σε ομάδα τοπικής δράσης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ μπορούν να είναι:
  - α) τοπικές συμπράξεις μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε μια αγροτική περιοχή που υλοποιεί στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, εντός ή εκτός της Ένωσης·
  - β) τοπικές συμπράξεις μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε μη αγροτική περιοχή που υλοποιεί στρατηγική τοπικής ανάπτυξης.
5. Στις περιπτώσεις που δεν επιλέγονται έργα συνεργασίας από τις ομάδες τοπικής δράσης, τα κράτη μέλη θεσπίζουν ένα σύστημα συνεχούς εφαρμογής έργων συνεργασίας.

Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν τις εθνικές ή περιφερειακές διοικητικές διαδικασίες σχετικά με την επιλογή των διακρατικών έργων συνεργασίας, καθώς και κατάλογο των επιλέξιμων δαπανών το αργότερο δύο έτη μετά την ημερομηνία έγκρισης των οικείων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

Η έγκριση έργων συνεργασίας πραγματοποιείται το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία υποβολής του έργου.

6. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα εγκεκριμένα έργα διακρατικής συνεργασίας.

Άρθρο 45

Λειτουργικές δαπάνες και οργάνωση

7. Οι λειτουργικές δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 31 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] είναι δαπάνες που συνδέονται με τη διαχείριση της υλοποίησης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης από την ομάδα τοπικής δράσης.
8. Οι δαπάνες οργάνωσης της περιοχής που αναφέρονται στο άρθρο 31 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] είναι δαπάνες για την κάλυψη δράσεων ενημέρωσης για τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, καθώς και των καθηκόντων ανάπτυξης έργου.
9. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τον καθορισμό των επιλέξιμων δαπανών για δράσεις δυνάμει της παραγράφου 2.

Κεφάλαιο II

Κοινές διατάξεις για διάφορα μέτρα

Άρθρο 46

Επενδύσεις

10. Για να είναι επιλέξιμες για στήριξη από το ΕΓΤΑΑ πριν από τις επενδυτικές πράξεις προηγείται αξιολόγηση των αναμενόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με τη συγκεκριμένη για αυτό το είδος επένδυσης νομοθεσία, εάν η επένδυση είναι πιθανό να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
11. Οι επιλέξιμες δαπάνες περιορίζονται:

- α) στην κατασκευή, απόκτηση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας·
  - β) στην αγορά ή στη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική αξία του περιουσιακού στοιχείου·
  - γ) σε γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις δαπάνες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή αδειών.
12. Σε περίπτωση άρδευσης, μόνο οι επενδύσεις που οδηγούν σε μείωση της προηγούμενης κατανάλωσης νερού τουλάχιστον κατά 25 % θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες. Κατά παρέκκλιση, στα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση από το 2004 και μετά, οι επενδύσεις σε νέες εγκαταστάσεις άρδευσης μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες εάν, βάσει περιβαλλοντικής ανάλυσης, αποδεικνύεται ότι η συγκεκριμένη επένδυση είναι βιώσιμη και δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
13. Όσον αφορά τις γεωργικές επενδύσεις, η αγορά δικαιωμάτων γεωργικής παραγωγής, δικαιωμάτων ενίσχυσης, ζώων, ετήσιων φυτών και φύτευσής τους δεν είναι επιλέξιμη για επενδυτική στήριξη. Ωστόσο, σε περίπτωση αποκατάστασης γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο β), οι δαπάνες αγοράς ζώων μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες.
14. Οι δικαιούχοι επενδυτικής στήριξης μπορούν να ζητήσουν την πληρωμή προκαταβολής ύψους μέχρι 50 % της δημόσιας ενίσχυσης που συνδέεται με την επένδυση από τους αρμόδιους οργανισμούς πληρωμών, εάν η δυνατότητα αυτή προβλέπεται από το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.
15. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους άλλες δαπάνες που συνδέονται με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, μεταχειρισμένο εξοπλισμό και απλές επενδύσεις αντικατάστασης μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες.

Άρθρο 47

Κανόνες για τις στρεμματικές ενισχύσεις

1. Ο αριθμός των εκταρίων στα οποία εφαρμόζεται η δέσμευση σύμφωνα με τα άρθρα 29, 30 και 35 μπορεί να διαφέρει από έτος σε έτος, εάν:
- α) η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης·
  - β) η εν λόγω δέσμευση δεν ισχύει για καθορισμένα αγροτεμάχια· και
  - γ) δεν διατρέχει κίνδυνο η επίτευξη του στόχου της δέσμευσης.

2. Όταν το σύνολο ή μέρος της έκτασης για την οποία έχει αναληφθεί δέσμευση ή ολόκληρη η γεωργική εκμετάλλευση μεταβιβάζεται σε άλλο πρόσωπο κατά την περίοδο για την οποία έχει αναληφθεί δέσμευση ως προϋπόθεση για τη χορήγηση συνδρομής, η δέσμευση μπορεί να αναληφθεί για την υπόλοιπη περίοδο από το εν λόγω άλλο πρόσωπο ή να λήξει.
3. Εάν ο δικαιούχος αδυνατεί να συνεχίσει να εκπληρώνει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε επειδή η εκμετάλλευσή του αποτελεί αντικείμενο χωροταξικής αναδιάταξης, δημόσιου αναδασμού ή άλλων μέτρων αναδασμού εγκεκριμένων από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την προσαρμογή των δεσμεύσεων στη νέα κατάσταση της εκμετάλλευσης. Εάν η προσαρμογή αποδειχθεί ανέφικτη, η δέσμευση παύει να ισχύει.
4. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας δεν απαιτείται επιστροφή της εισπραχθείσας ενίσχυσης.
5. Η παράγραφος 2 σχετικά με τις περιπτώσεις μεταβίβασης ολόκληρης της εκμετάλλευσης και η παραγράφος 4 εφαρμόζονται επίσης στις δεσμεύσεις δυνάμει του άρθρου 34.
6. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τους όρους που ισχύουν σε περίπτωση μερικής μεταβίβασης εκμετάλλευσης και τον προσδιορισμό των λοιπών καταστάσεων στις οποίες δεν απαιτείται επιστροφή της ενίσχυσης.

Άρθρο 48

Ρήτρα αναθεώρησης

Προβλέπεται ρήτρα αναθεώρησης για δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 29, 30, 34 και 35, προκειμένου να διασφαλισθεί η προσαρμογή τους σε περίπτωση τροποποιήσεων των σχετικών υποχρεωτικών προτύπων, απαιτήσεων ή υποχρεώσεων που αναφέρονται στα εν λόγω άρθρα, πέραν των οποίων εκτείνονται οι δεσμεύσεις. Οι δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 29, 30, 34 και 35, οι οποίες εκτείνονται πέραν της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού περιλαμβάνουν ρήτρα αναθεώρησης, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η προσαρμογή τους στο νομικό πλαίσιο της επόμενης περιόδου προγραμματισμού.

Εάν η εν λόγω προσαρμογή δεν γίνεται αποδεκτή από τον δικαιούχο, η δέσμευση παύει να ισχύει.

Άρθρο 49

Επιλογή έργων

7. Η διαχειριστική αρχή του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης καθορίζει τα κριτήρια επιλογής δράσεων στο πλαίσιο όλων των μέτρων κατόπιν διαβούλευσης

με την επιτροπή παρακολούθησης. Τα κριτήρια επιλογής αποσκοπούν να διασφαλίσουν την ίση μεταχείριση των αιτούντων, την καλύτερη χρήση των χρηματοδοτικών πόρων και τη στόχευση των μέτρων σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Κατά τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής λαμβάνεται υπόψη η αρχή της αναλογικότητας όσον αφορά τις μικρές επιχορηγήσεις.

8. Η αρχή του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνη για την επιλογή έργων διασφαλίζει ότι τα έργα επιλέγονται σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και βάσει διαφανούς και απόλυτα τεκμηριωμένης διαδικασίας. Η εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής δεν είναι υποχρεωτική στην περίπτωση των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 29 έως 32, 34 και 35, εκτός εάν τα διαθέσιμα κονδύλια δεν επαρκούν για την κάλυψη όλων των επιλέξιμων υποψηφίων.
9. Εάν κριθεί σκόπιμο, οι δικαιούχοι μπορούν να επιλεγούν στο πλαίσιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, εφαρμόζοντας κριτήρια οικονομικής και περιβαλλοντικής αποδοτικότητας.

Άρθρο 50

Ορισμός αγροτικής περιοχής

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η διαχειριστική αρχή ορίζει την «αγροτική περιοχή» σε επίπεδο προγράμματος.

Κεφαλαίο III **Τεχνική βοήθεια και δικτύωση**

Άρθρο 51

Χρηματοδότηση τεχνικής βοήθειας

10. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012, το ΕΓΤΑΑ μπορεί να χρησιμοποιεί μέχρι και το 0,25 % των ετήσιων κονδυλίων του για χρηματοδότηση των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012], συμπεριλαμβανομένων των δαπανών σύστασης και λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης που αναφέρεται στο άρθρο 52, του δικτύου των ΕΣΚ που αναφέρεται στο άρθρο 53 και του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αξιολόγησης για την Αγροτική Ανάπτυξη που αναφέρεται στο άρθρο 54, κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής ή/και εξ ονόματός της.

Το ΕΓΤΑΑ μπορεί επίσης να χρηματοδοτεί τις δράσεις που προβλέπονται στο άρθρο 41 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXXX/XXXX [κανονισμός για την ποιότητα], σε σχέση με τις ενδείξεις και τα σύμβολα του συστήματος ποιότητας της Ένωσης.

Οι δράσεις αυτές εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002, καθώς και άλλων διατάξεων του εν λόγω κανονισμού και των εκτελεστικών διατάξεών του που εφαρμόζονται σε αυτή τη μορφή εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

11. Ένα ποσό ύψους 30 εκατομμυρίων ευρώ θα αφαιρεθεί από τα κονδύλια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση ενός βραβείου για καινοτόμο τοπική συνεργασία που αναφέρεται στο άρθρο 56.
12. Με πρωτοβουλία των κρατών μελών, έως και 4 % του συνολικού ποσού κάθε προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης μπορεί να διατίθεται στις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. [ΚΣΠ/2012], καθώς και στις δαπάνες που αφορούν προπαρασκευαστικές εργασίες οριοθέτησης των περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά μειονεκτήματα και αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 3.

Οι δαπάνες σχετικά με τον φορέα πιστοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012 δεν είναι επιλέξιμες δυνάμει της παρούσας παραγράφου.

Εντός του ορίου του 4 % θα διατεθεί ένα ποσό για τη σύσταση και λειτουργία του εθνικού αγροτικού δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 55.

13. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τον περαιτέρω καθορισμό των δράσεων ελέγχου που είναι επιλέξιμες για στήριξη δυνάμει της παραγράφου 3.

Άρθρο 52

Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Αγροτική Ανάπτυξη

14. Σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 1 δημιουργείται Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Αγροτική Ανάπτυξη με σκοπό τη δικτύωση των εθνικών δικτύων, οργανισμών και διοικήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης σε επίπεδο Ένωσης.
15. Η δικτύωση μέσω του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη έχει ως στόχο:
  - α) την ενίσχυση της συμμετοχής των ενδιαφερομένων μερών στην υλοποίηση της αγροτικής ανάπτυξης·
  - β) τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης·
  - γ) τη συμβολή στην ενημέρωση του ευρύτερου κοινού για τα οφέλη της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης.
16. Στα καθήκοντα τα δικτύου συγκαταλέγονται:

- α) η συλλογή, ανάλυση και διάδοση πληροφοριών για τη δράση στο πεδίο της αγροτικής ανάπτυξης·
  - β) η συλλογή, παγίωση και διάδοση, σε επίπεδο Ένωσης, ορθών πρακτικών αγροτικής ανάπτυξης·
  - γ) η σύσταση και λειτουργία θεματικών ομάδων ή/και εργομηγύρεων με σκοπό τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειρογνώσιας και τη στήριξη της εφαρμογής και παρακολούθησης και την περαιτέρω ανάπτυξη της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης·
  - δ) η παροχή πληροφοριών για τις εξελίξεις στις αγροτικές περιοχές της Ένωσης και στις τρίτες χώρες·
  - ε) η διοργάνωση συσκέψεων και σεμιναρίων σε επίπεδο Ένωσης για όσους εμπλέκονται ενεργά στην αγροτική ανάπτυξη·
  - στ) η στήριξη των εθνικών δικτύων και των πρωτοβουλιών διακρατικής συνεργασίας·
  - ζ) ειδικά για τις ομάδες τοπικής δράσης:
    - (i) η δημιουργία συνέργειας με τις δραστηριότητες που διεξάγονται σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο από τα αντίστοιχα δίκτυα σχετικά με τις δράσεις δημιουργίας ικανοτήτων και την ανταλλαγή εμπειριών· και
    - ii) η συνεργασία με τους φορείς δικτύωσης και τεχνικής βοήθειας για την τοπική ανάπτυξη οι οποίοι συστάθηκαν από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΕΤΘΑ όσον αφορά τις οικείες δραστηριότητες τοπικής ανάπτυξης και τη διακρατική συνεργασία.
17. Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, καθορίζει την οργανωτική δομή και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 91.

Άρθρο 53

Δίκτυο ΕΣΚ

18. Δημιουργείται δίκτυο ΕΣΚ με σκοπό τη στήριξη των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 61, σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 1. Το εν λόγω δίκτυο θα καταστήσει δυνατή τη δικτύωση των επιχειρησιακών ομάδων, των συμβουλευτικών υπηρεσιών και των ερευνητών.
19. Τα καθήκοντα του δικτύου ΕΣΚ είναι:
- α) η παροχή υπηρεσιών γραφείου τεχνικής υποστήριξης και η παροχή πληροφοριών σε κύριους παράγοντες σχετικά με τις ΕΣΚ·

- β) η διοργάνωση συζητήσεων σε επίπεδο προγράμματος με σκοπό την ενθάρρυνση της σύστασης επιχειρησιακών ομάδων·
  - γ) ο έλεγχος και η υποβολή εκθέσεων με αντικείμενο τα ερευνητικά αποτελέσματα και τις γνώσεις σχετικά με τις ΕΣΚ·
  - δ) η συλλογή, παγίωση και διάδοση ορθών πρακτικών σχετικά με την καινοτομία·
  - ε) η διοργάνωση διαλέξεων και εργομηγύρεων, και η διάδοση πληροφοριών στο πεδίο των ΕΣΚ.
20. Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, θεσπίζει την οργανωτική δομή και τη λειτουργία του δικτύου των ΕΣΚ. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 91.

Άρθρο 54

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αξιολόγησης για την Αγροτική Ανάπτυξη

21. Δημιουργείται Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αξιολόγησης για την Αγροτική Ανάπτυξη με σκοπό τη στήριξη της αξιολόγησης των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 1. Το Δίκτυο επιτρέπει τη δικτύωση των εμπλεκόμενων στην αξιολόγηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.
22. Στόχος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αξιολόγησης για την Αγροτική Ανάπτυξη είναι να διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειρογνωσίας και ορθών πρακτικών σχετικά με τις μεθοδολογίες αξιολόγησης, να αναπτύξει μεθόδους και εργαλεία αξιολόγησης, να παρέχει στήριξη στις διαδικασίες αξιολόγησης, καθώς και στη συλλογή και διαχείριση δεδομένων.
23. Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, καθορίζει την οργανωτική δομή και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αξιολόγησης για την Αγροτική Ανάπτυξη. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 91.

Άρθρο 55

Εθνικό αγροτικό δίκτυο

1. Κάθε κράτος μέλος καθιερώνει ένα εθνικό αγροτικό δίκτυο, στο οποίο συμμετέχουν οι οργανισμοί και οι διοικήσεις που εμπλέκονται στην αγροτική ανάπτυξη. Οι συμπράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] αποτελούν επίσης μέρος του εθνικού αγροτικού δικτύου.

Τα κράτη μέλη με περιφερειακά προγράμματα μπορούν να υποβάλλουν προς έγκριση ειδικό πρόγραμμα για τη δημιουργία και λειτουργία του οικείου εθνικού αγροτικού δικτύου.

2. Η δικτύωση μέσω του εθνικού αγροτικού δικτύου έχει ως στόχο:
  - α) την αύξηση της συμμετοχής των ενδιαφερομένων μερών στην υλοποίηση της αγροτικής ανάπτυξης·
  - β) τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης·
  - γ) την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού και των δυνητικών δικαιούχων για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης·
  - δ) την προώθηση της καινοτομίας στη γεωργία.

3. Η στήριξη του ΕΓΤΑΑ βάσει του άρθρου 51 παράγραφος 3 χρησιμοποιείται:
  - α) για τις δομές που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία του δικτύου·
  - β) για την προετοιμασία και υλοποίηση ενός σχεδίου δράσης που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
    - i) διαχείριση του δικτύου·
    - ii) συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στη στήριξη του σχεδιασμού του προγράμματος·
    - iii) στήριξη για την παρακολούθηση, ιδίως μέσω της συγκέντρωσης και της κοινής χρήσης της σχετικής ανάδρασης, συστάσεων και αναλύσεων, ιδίως από τις επιτροπές παρακολούθησης που αναφέρονται στο άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012]. Οι ομάδες τοπικής δράσης πρέπει επίσης να στηρίζονται από το εθνικό αγροτικό δίκτυο για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης·
    - iv) παροχή δραστηριοτήτων κατάρτισης στους φορείς υλοποίησης του προγράμματος και στις ομάδες τοπικής δράσης στο πλαίσιο της διαδικασίας εκπαίδευσης·
    - v) συγκέντρωση παραδειγμάτων έργων που καλύπτουν όλες τις προτεραιότητες των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης·
    - vi)· εν εξελίξει μελέτες και αναλύσεις·
    - vii) δραστηριότητες δικτύωσης για τις ομάδες τοπικής δράσης, και ιδίως τεχνική βοήθεια για τη διατοπική και διακρατική συνεργασία, τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των ομάδων τοπικής δράσης και την αναζήτηση εταίρων για το μέτρο που αναφέρεται στο άρθρο 36·
    - viii) διευκόλυνση της ανταλλαγής πρακτικών και εμπειριών μεταξύ συμβούλων ή/και συμβουλευτικών υπηρεσιών·
    - ix) δραστηριότητες δικτύωσης για την καινοτομία·
    - x) ένα επικοινωνιακό σχέδιο, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης σε

συμφωνία με τις διαχειριστικές αρχές και δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας που στοχεύουν ένα ευρύτερο κοινό·

- xι) διάταξη για συμμετοχή και συμβολή στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης·
  - γ) για τη σύσταση επιτροπής προεπιλογής ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και τη διαδικασία προεπιλογής των αιτήσεων για το βραβείο καινοτόμου τοπικής συνεργασίας που προβλέπεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2.
4. Η Επιτροπή θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις, κανόνες για τη σύσταση και λειτουργία των εθνικών αγροτικών δικτύων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 91.

Κεφάλαιο IV

Βραβείο καινοτόμου τοπικής συνεργασίας στις αγροτικές περιοχές

Άρθρο 56

Βραβείο καινοτόμου τοπικής συνεργασίας στις αγροτικές περιοχές

Τα κονδύλια που αναφέρονται στο άρθρο 51 παράγραφος 2 χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση της απονομής βραβείου σε έργα συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν τουλάχιστον δύο φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε διαφορετικά κράτη μέλη και υλοποιούν μια καινοτόμο ιδέα σε τοπικό επίπεδο.

Άρθρο 57

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

1. Με έναρξη το αργότερο το 2015 και μετέπειτα κάθε έτος, η Επιτροπή προκηρύσσει πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την απονομή του βραβείου που αναφέρεται στο άρθρο 56. Η τελευταία πρόσκληση υποβολής προτάσεων θα προκηρυχθεί το αργότερο το 2019.
2. Η πρόσκληση υποβολής προτάσεων αναγράφει το θεματικό περιεχόμενο των προτάσεων που θα αφορά μία από τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Το θεματικό περιεχόμενο θα είναι επίσης κατάλληλο για υλοποίηση μέσω συνεργασίας σε διακρατικό επίπεδο.
3. Η πρόσκληση υποβολής προτάσεων είναι ανοικτή τόσο στις ομάδες τοπικής δράσης όσο και σε μεμονωμένους φορείς που συνεργάζονται για τους σκοπούς του συγκεκριμένου έργου.

Άρθρο 58

Διαδικασία επιλογής

1. Οι αιτήσεις για το βραβείο υποβάλλονται από τους υποψηφίους σε όλα τα κράτη μέλη στο αντίστοιχο εθνικό αγροτικό δίκτυο, το οποίο είναι αρμόδιο για την προεπιλογή των υποψηφιοτήτων.
2. Τα εθνικά αγροτικά δίκτυα συγκροτούν, επιλέγοντας μεταξύ των μελών τους, μια επιτροπή προεπιλογής ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων με σκοπό την προεπιλογή των υποψηφιοτήτων. Η προεπιλογή των υποψηφιοτήτων γίνεται με βάση τα κριτήρια αποκλεισμού, επιλογής και απονομής που καθορίζονται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Κάθε εθνικό αγροτικό δίκτυο προεπιλέγει 10 υποψηφιότητες κατ' ανώτατο όριο και τις διαβιβάζει στην Επιτροπή.
3. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επιλογή πενήντα προς βράβευση έργων μεταξύ των υποψηφιοτήτων που έχουν προεπιλεγεί σε όλα τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή συστήνει μια ειδική διευθύνουσα ομάδα που απαρτίζεται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Η εν λόγω διευθύνουσα ομάδα επιλέγει τις προς βράβευση υποψηφιότητες βάσει των κριτηρίων αποκλεισμού, επιλογής και απονομής που καθορίζονται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.
4. Η Επιτροπή καταρτίζει, με εκτελεστική πράξη, τον κατάλογο των έργων στα οποία απονέμεται το βραβείο.

Άρθρο 59

Χρηματικό βραβείο - όροι και καταβολή

1. Προκειμένου τα έργα να είναι επιλέξιμα για το βραβείο, ο χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωσή τους δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δύο έτη από την ημερομηνία έκδοσης της εκτελεστικής πράξης απονομής του βραβείου. Το χρονοδιάγραμμα της υλοποίησης του έργου ορίζεται στην αίτηση υποψηφιότητας.
2. Το βραβείο χορηγείται υπό μορφή κατ' αποκοπήν ποσού. Το ποσό της πληρωμής καθορίζεται από την Επιτροπή, με εκτελεστική πράξη, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων και λαμβάνοντας υπόψη το εκτιμώμενο κόστος υλοποίησης του έργου που αναφέρεται στην αίτηση. Το ανώτατο βραβείο ανά έργο δεν υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ.
3. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν το βραβείο στους επιτυχόντες υποψηφίους αφού εξακριβώσουν ότι το έργο έχει ολοκληρωθεί. Οι σχετικές δαπάνες επιστρέφονται από την Ένωση στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις της ενότητας 4 του κεφαλαίου II του τίτλου IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να καταβάλουν εξ ολοκλήρου ή εν μέρει το ποσό του βραβείου στους επιτυχόντες υποψηφίους πριν από τον έλεγχο της ολοκλήρωσης του έργου, αλλά, σε αυτή την περίπτωση, φέρουν την ευθύνη για τις δαπάνες έως ότου ελεγχθεί η ολοκλήρωση του έργου.

Άρθρο 60

Κανόνες για τη διαδικασία, τα χρονοδιαγράμματα και τη σύσταση διευθύνουσας επιτροπής

Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, καθορίζει λεπτομερείς διατάξεις για τη διαδικασία και τα χρονοδιαγράμματα επιλογής των έργων και κανόνες σχετικά με τη σύσταση της διευθύνουσας επιτροπής ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που προβλέπεται στο άρθρο 58 παράγραφος 3. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 91.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας

Άρθρο 61

Στόχοι

1. Οι ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας:
  - α) προωθούν την αποδοτική χρήση των πόρων, την παραγωγικότητα, τις χαμηλές εκπομπές, τη φιλικότητα προς το κλίμα και την ανθεκτικότητα στον τομέα της γεωργίας, σε αρμονία με τους βασικούς φυσικούς πόρους από τους οποίους εξαρτάται η γεωργία·
  - β) συμβάλλουν στη διασφάλιση σταθερού εφοδιασμού τροφίμων, ζωοτροφών και βιοϋλικών, τόσο υφιστάμενων όσο και νέων·
  - γ) βελτιώνουν τις διαδικασίες προστασίας του περιβάλλοντος, προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος και μετριασμού της·
  - δ) γεφυρώνουν το χάσμα μεταξύ της έρευνας, των γνώσεων και της τεχνολογίας αιχμής και των γεωργών, των επιχειρήσεων και των συμβουλευτικών υπηρεσιών.
2. Οι ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας επιδιώκουν να επιτύχουν τους στόχους του μέσω:
  - α) της δημιουργίας προστιθέμενης αξίας με καλύτερη διασύνδεση της έρευνας και των γεωργικών πρακτικών, και ενθάρρυνση της ευρύτερης χρήσης των διαθέσιμων μέτρων καινοτομίας·
  - β) της προώθησης της ταχύτερης και ευρύτερης μεταφοράς καινοτόμων λύσεων στην πράξη· και
  - γ) της ενημέρωσης της επιστημονικής κοινότητας σχετικά με τις ερευνητικές ανάγκες της γεωργικής πρακτικής.
3. Το ΕΓΤΑΑ συμβάλλει στην επίτευξη των σκοπών των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας μέσω της στήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 36, των επιχειρησιακών ομάδων των ΕΣΚ που αναφέρονται στο άρθρο 62 και του δικτύου των ΕΣΚ που αναφέρεται στο άρθρο 53.

Άρθρο 62

Επιχειρησιακές ομάδες

1. Οι επιχειρησιακές ομάδες των ΕΣΚ αποτελούν μέρος των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας. Συστήνονται από ενδιαφερόμενους φορείς, όπως γεωργούς, ερευνητές, συμβούλους και επιχειρήσεις που εμπλέκονται στους τομείς της γεωργίας και των τροφίμων.
2. Οι επιχειρησιακές ομάδες των ΕΣΚ θεσπίζουν εσωτερικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν τη διαφάνεια της λειτουργίας τους και αποφεύγουν καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων.

Άρθρο 63

Καθήκοντα επιχειρησιακών ομάδων

1. Οι επιχειρησιακές ομάδες των ΕΣΚ καταρτίζουν σχέδιο που περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
  - α) περιγραφή του καινοτόμου έργου που πρόκειται να αναπτυχθεί, τεθεί υπό δοκιμή, προσαρμοστεί ή υλοποιηθεί·
  - β) περιγραφή των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και της συμβολής στο στόχο των ΕΣΚ για ενίσχυση της παραγωγικότητας και της βιώσιμης διαχείρισης των πόρων.
2. Κατά την υλοποίηση των καινοτόμων έργων τους, οι επιχειρησιακές ομάδες:
  - α) λαμβάνουν αποφάσεις για την εκπόνηση και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων· και
  - β) υλοποιούν καινοτόμες δράσεις, μέσω μέτρων που χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.
3. Οι επιχειρησιακές ομάδες διαδίδουν τα αποτελέσματα του έργου τους, ιδίως μέσω του δικτύου των ΕΣΚ.

ΤΙΤΛΟΣ VI

Δημοσιονομικές διατάξεις

Άρθρο 64

Πόροι και κατανομή τους

1. Το συνολικό ποσό της στήριξης της Ένωσης στην αγροτική ανάπτυξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού για την περίοδο από 1^{ης} Ιανουαρίου 2014 έως 31 Δεκεμβρίου 2020, η ετήσια κατανομή του καθώς και το ελάχιστο ποσό που πρέπει να διατίθεται στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες καθορίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για τα έτη 2014 έως 2020 και τη διοργανική συμφωνία για τη συνεργασία σε θέματα προϋπολογισμού και για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση³⁴ για την ίδια περίοδο.
2. Το 0,25 % των πόρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διατίθεται για τεχνική βοήθεια στην Επιτροπή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 51 παράγραφος 1.
3. Για λόγους προγραμματισμού και επακόλουθης εγγραφής τους στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπόκεινται σε τιμαριθμική αναπροσαρμογή 2 % ετησίως.
4. Η Επιτροπή προβαίνει, με εκτελεστική πράξη, στην ετήσια κατανομή ανά κράτος μέλος των ποσών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ύστερα από αφαίρεση του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 2, λαμβάνοντας υπόψη τη μεταφορά κονδυλίων που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012. Κατά την ετήσια κατανομή η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:
  - α) αντικειμενικά κριτήρια συνδεδεμένα με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 4· και
  - β) τις προηγούμενες επιδόσεις.
5. Επιπλέον των ποσών που αναφέρονται στην παράγραφο 4, η εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην ίδια παράγραφο περιλαμβάνει επίσης τα κονδύλια που μεταφέρθηκαν στο ΕΓΤΑΑ, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 2 και του άρθρου 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012.
6. Για τους σκοπούς της κατανομής του αποθεματικού επιδόσεων που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012], τα έσοδα για ειδικό προορισμό που συγκεντρώνονται σύμφωνα με το άρθρο 45 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012 για το ΕΓΤΑΑ, προστίθεται στα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012]. Χορηγούνται στα κράτη μέλη ανάλογα με το μερίδιό τους στο συνολικό ποσό ενίσχυσης από το ΕΓΤΑΑ.

34

Άρθρο 65

Συνεισφορά του Ταμείου

1. Η απόφαση έγκρισης προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης καθορίζει την ανώτατη συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ στο πρόγραμμα. Η απόφαση προσδιορίζει σαφώς, εάν χρειάζεται, τις πιστώσεις που διατίθενται στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες.
2. Η συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ υπολογίζεται με βάση το ποσό της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης.
3. Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης καθορίζουν ένα ενιαίο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ που ισχύει για όλα τα μέτρα. Όπου κρίνεται σκόπιμο, καθορίζεται ξεχωριστό ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τις άκρως απόκεντρες περιοχές και τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93. Το ανώτατο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ είναι:
  - α) το 85 % των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, στις άκρως απόκεντρες περιοχές και στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93·
  - β) το 50 % των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών στις άλλες περιφέρειες.Το ελάχιστο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ είναι 20 %.
4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, η ανώτατη συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ είναι:
  - α) 80 % για τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 15, 28 και 36, για την τοπική ανάπτυξη LEADER που αναφέρεται στο άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] και για τις δράσεις δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 1 στοιχείο α) περίπτωση ι). Μπορεί να αυξηθεί σε 90 % για τα προγράμματα στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τις άκρως απόκεντρες περιοχές και τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93·
  - β) 100 % για τις δράσεις που λαμβάνουν χρηματοδότηση βάσει του άρθρου 66.
5. Τουλάχιστον το 5 % της συνολικής συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης προορίζεται για το Leader.
6. Οι δαπάνες που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ δεν συγχρηματοδοτούνται με συνεισφορά των διαρθρωτικών ταμείων, του Ταμείου Συνοχής ή οποιουδήποτε άλλου ενωσιακού χρηματοδοτικού μέσου.
7. Οι δημόσιες δαπάνες για ενισχύσεις σε επιχειρήσεις τηρούν τα όρια ενισχύσεων που προβλέπονται σε σχέση με τις κρατικές ενισχύσεις, εκτός αντίθετων διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 66

Χρηματοδότηση δράσεων με σημαντική συνεισφορά στην καινοτομία

Τα κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. DP/2012 προορίζονται για δράσεις που συμβάλλουν σημαντικά στην καινοτομία σχετικά με την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας, συμπεριλαμβανομένου του μετριασμού της αλλαγής του κλίματος και της προσαρμογής.

Άρθρο 67

Επιλεξιμότητα δαπανών

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 55 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. [ΚΣΠ/2012], σε περιπτώσεις μέτρων έκτακτης ανάγκης λόγω φυσικών καταστροφών, τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης μπορούν να προβλέπουν ότι η επιλεξιμότητα των δαπανών που σχετίζονται με τροποποιήσεις του προγράμματος μπορεί να αρχίσει από την ημερομηνία εκδήλωσης της φυσικής καταστροφής.
2. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ μόνον εάν πραγματοποιούνται για δράσεις που έχουν αποφασισθεί από τη διαχειριστική αρχή του σχετικού προγράμματος ή υπ' ευθύνη της, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο άρθρο 49.

Εξαιρουμένων των γενικών εξόδων, όπως ορίζεται στο άρθρο 46 παράγραφος 2 στοιχείο γ), όσον αφορά τις επενδυτικές δράσεις στο πλαίσιο μέτρων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 της συνθήκης, θεωρούνται επιλέξιμες μόνο οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή αίτησης στην αρμόδια αρχή.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν στα προγράμματά τους ότι είναι επιλέξιμες μόνο οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μετά την έγκριση της αίτησης ενίσχυσης από την αρμόδια αρχή.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στο άρθρο 51 παράγραφοι 1 και 2.
4. Οι ενισχύσεις σε δικαιούχους συνοδεύονται από τιμολόγια και έγγραφα που αποδεικνύουν την πληρωμή. Εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, οι ενισχύσεις συνοδεύονται από δικαιολογητικά ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εκτός για τις μορφές ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 57 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) του κανονισμού (ΕΕ) [ΚΣΠ/2012].

Άρθρο 68

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Όταν οι λειτουργικές δαπάνες καλύπτονται από ενίσχυση δυνάμει του παρόντος κανονισμού, είναι επιλέξιμα τα ακόλουθα είδη δαπανών:
  - α) δαπάνες λειτουργίας·
  - β) δαπάνες προσωπικού·
  - γ) δαπάνες κατάρτισης·
  - δ) δαπάνες δημοσίων σχέσεων·
  - ε) χρηματοοικονομικές δαπάνες·
  - στ) δαπάνες συγκρότησης δικτύων.
4. Οι μελέτες θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες μόνο εάν συνδέονται με ειδική δράση στο πλαίσιο του προγράμματος ή με τους ειδικούς σκοπούς και στόχους του προγράμματος.
5. Οι συνεισφορές σε είδος υπό μορφή παροχής εργασιών, αγαθών, υπηρεσιών, γης και ακινήτων για τα οποία δεν καταβλήθηκαν ποσά τοις μετρητοίς που να δικαιολογούνται από τιμολόγια ή έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, μπορούν να είναι επιλέξιμες για στήριξη εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 59 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012].
4. Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 15, 16, 19, 21, 25 και 36.

Άρθρο 69

Επαληθευσιμότητα και ελεγχιμότητα των μέτρων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που πρόκειται να υλοποιηθούν είναι επαληθεύσιμα και ελέγξιμα. Για το σκοπό αυτό, η διαχειριστική αρχή και ο οργανισμός πληρωμών κάθε προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης παρέχει μια εκ των προτέρων εκτίμηση της επαληθευσιμότητας και της ελεγχιμότητας των μέτρων που πρέπει να συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης. Η διαχειριστική αρχή και ο οργανισμός πληρωμών αναλαμβάνουν επίσης την εκτίμηση της επαληθευσιμότητας και της ελεγχιμότητας των μέτρων κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης. Κατά την εκ των προτέρων εκτίμηση και την εκτίμηση κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων κατά την προηγούμενη και τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού. Όταν από την εκτίμηση συνάγεται ότι δεν πληρούνται οι απαιτήσεις επαληθευσιμότητας και ελεγχιμότητας, τα σχετικά μέτρα προσαρμόζονται αναλόγως.

2. Όταν η ενίσχυση χορηγείται με βάση τις συνήθεις δαπάνες ή τις πρόσθετες δαπάνες και το απολεσθέν εισόδημα, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι σχετικοί υπολογισμοί είναι επαρκείς και ακριβείς, και πραγματοποιούνται εκ των προτέρων βάσει σωστού, δίκαιου και επαληθεύσιμου υπολογισμού. Για το σκοπό αυτό, ένας φορέας ανεξάρτητος από τις αρχές που είναι αρμόδιες για τους υπολογισμούς και διαθέτει την κατάλληλη τεχνογνωσία παρέχει πιστοποιητικό που επιβεβαιώνει την ορθότητα και την ακρίβεια των υπολογισμών. Το εν λόγω πιστοποιητικό συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.

Άρθρο 70

Προκαταβολές

1. Η πληρωμή προκαταβολών υπόκειται στη σύσταση τραπεζικής εγγύησης ή ισοδύναμης εγγύησης που αντιστοιχεί στο 100 % του ποσού της προκαταβολής. Όσον αφορά τους δικαιούχους του δημοσίου, η προκαταβολή καταβάλλεται στους δήμους, στις περιφερειακές αρχές και στις ενώσεις τους, καθώς και στους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Η διευκόλυνση που παρέχεται ως εγγύηση από δημόσια αρχή θεωρείται ισοδύναμη με την εγγύηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, υπό τον όρο ότι η αρχή αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει το καλυπτόμενο από την εγγύηση ποσό σε περίπτωση που δεν θεμελιώνεται δικαίωμα στην καταβληθείσα προκαταβολή.

2. Η εγγύηση μπορεί να αποδεσμευτεί όταν ο αρμόδιος οργανισμός πληρωμών εξακριβώσει ότι το ποσό της πραγματικής δαπάνης που αντιστοιχεί στη δημόσια συνεισφορά που σχετίζεται με τη δράση υπερβαίνει το ποσό της προκαταβολής.

ΤΙΤΛΟΣ VI

Διαχείριση, έλεγχος και δημοσιότητα

Άρθρο 71

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

Για να διασφαλίσει, στο πλαίσιο της κοινής διαχείρισης, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση σύμφωνα με το άρθρο 317 της συνθήκης, η Επιτροπή εκτελεί τα μέτρα και τους ελέγχους που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. HR/2012.

Άρθρο 72

Αρμοδιότητες των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν όλες τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012 προκειμένου να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
2. Τα κράτη μέλη ορίζουν, για κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, τις ακόλουθες αρχές:
  - α) τη διαχειριστική αρχή που μπορεί να είναι είτε φορέας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που δραστηριοποιείται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, ή το ίδιο το κράτος μέλος σε περίπτωση που εκτελεί το εν λόγω καθήκον, η οποία είναι επιφορτισμένη με τη διαχείριση του σχετικού προγράμματος·
  - β) τον διαπιστευμένο οργανισμό πληρωμών κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012·
  - γ) τον φορέα πιστοποίησης κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. HR/2012.
3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν για κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης ότι το οικείο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου έχει συσταθεί με τρόπο που να εξασφαλίζει σαφή κατανομή και διαχωρισμό καθηκόντων μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και άλλων φορέων. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.
4. Τα κράτη μέλη καθορίζουν με σαφήνεια τα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής, του οργανισμού πληρωμών και των ομάδων τοπικής δράσης στο πλαίσιο του LEADER, σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής και τη διαδικασία επιλογής έργων.

Άρθρο 73

Διαχειριστική αρχή

1. Η διαχειριστική αρχή είναι αρμόδια για τη διαχείριση και εφαρμογή του προγράμματος με αποδοτικό, αποτελεσματικό και ορθό τρόπο, και ιδίως για τα ακόλουθα:
  - α) να διασφαλίζει ότι υπάρχει ένα κατάλληλο και ασφαλές ηλεκτρονικό σύστημα για την καταγραφή, τήρηση, διαχείριση και υποβολή στατιστικών στοιχείων για το πρόγραμμα και την εφαρμογή του, τα οποία απαιτούνται για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της αξιολόγησης και, ιδίως, στοιχείων που απαιτούνται για την παρακολούθηση της προόδου προς τους καθορισμένους στόχους και προτεραιότητες·
  - β) να διαβιβάζει στην Επιτροπή, σε τριμηνιαία βάση, τα σχετικά δεδομένα δείκτες για τις δράσεις που επελέγησαν για χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των κύριων χαρακτηριστικών του δικαιούχου, καθώς και του έργου·
  - γ) να διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι και οι λοιποί φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση των δράσεων:
    - (i) ενημερώνονται για τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τη χορηγούμενη ενίσχυση και τηρούν χωριστό λογιστικό σύστημα ή κατάλληλο λογιστικό κωδικό για όλες τις συναλλαγές που σχετίζονται με τη δράση·
    - (ii) είναι ενήμεροι για τις απαιτήσεις που αφορούν την παροχή στοιχείων στη διαχειριστική αρχή και την καταγραφή εκροών και αποτελεσμάτων·
  - δ) να διασφαλίζει ότι η εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 48 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] είναι σύμφωνη με το σύστημα αξιολόγησης και παρακολούθησης, την αποδέχεται και την υποβάλλει στην Επιτροπή·
  - ε) να διασφαλίζει ότι το σχέδιο αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] έχει εκπονηθεί, ότι η εκ των υστέρων αξιολόγηση προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 50 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] πραγματοποιείται εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, να διασφαλίζει ότι οι εν λόγω αξιολογήσεις συμμορφώνονται προς το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης, και να τις υποβάλλει στην επιτροπή παρακολούθησης και στην Επιτροπή·
  - στ) να παρέχει στην επιτροπή παρακολούθησης τα αναγκαία στοιχεία και έγγραφα για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος με γνώμονα τους ειδικούς στόχους και προτεραιότητές του·

- ζ) να συντάσσει την ετήσια έκθεση προόδου συμπεριλαμβάνοντας συγκεντρωτικούς πίνακες παρακολούθησης και, μετά την έγκριση από την επιτροπή παρακολούθησης, να την υποβάλλει στην Επιτροπή·
  - η) να διασφαλίζει ότι ο οργανισμός πληρωμών λαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία, ιδίως σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται και τους ελέγχους που διενεργούνται σε σχέση με τις δράσεις που έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση, πριν από την έγκριση των πληρωμών·
  - θ) να εξασφαλίζει δημοσιότητα στο πρόγραμμα, μεταξύ άλλων και μέσω του εθνικού αγροτικού δικτύου, ενημερώνοντας τους δυνητικούς δικαιούχους, τις επαγγελματικές οργανώσεις, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, τους φορείς που ασχολούνται με την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, και τις εμπλεκόμενες μη κυβερνητικές οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών οργανώσεων, για τις δυνατότητες που παρέχει το πρόγραμμα και τους κανόνες πρόσβασης στη χρηματοδότηση του προγράμματος, καθώς και ενημερώνοντας τους δικαιούχους για τη συνεισφορά της Ένωσης και το ευρύ κοινό για το ρόλο που διαδραματίζει η Ένωση στο πρόγραμμα.
2. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή μπορούν να ορίζουν έναν ή περισσότερους ενδιαμέσους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, των περιφερειακών αναπτυξιακών φορέων ή των μη κυβερνητικών οργανώσεων, για να πραγματοποιήσουν τη διαχείριση και την υλοποίηση των δράσεων αγροτικής ανάπτυξης.

Όταν μέρος των καθηκόντων της ανατίθεται σε άλλο φορέα, η διαχειριστική αρχή διατηρεί την πλήρη ευθύνη για την αποδοτικότητα και την ορθότητα της διαχείρισης και εκτέλεσης των εν λόγω καθηκόντων. Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι έχουν θεσπιστεί οι σχετικές διατάξεις που επιτρέπουν στον άλλο φορέα να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία και πληροφορίες για την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων.

3. Όταν στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνεται ένα θεματικό υποπρόγραμμα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8, η διαχειριστική αρχή μπορεί να ορίσει έναν ή περισσότερους ενδιαμέσους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, των ομάδων τοπικής δράσης ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, για την εκτέλεση της διαχείρισης και της υλοποίησης της εν λόγω στρατηγικής. Εν προκειμένω εφαρμόζεται η παράγραφος 2.

Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι οι δράσεις και οι εκροές του εν λόγω θεματικού υποπρογράμματος προσδιορίζονται χωριστά για τους σκοπούς του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 74.

Τίτλος VII Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Κεφάλαιο I Γενικές διατάξεις

ΕΝΟΤΗΤΑ 1 ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Άρθρο 74

Σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης

Σύμφωνα με τον παρόντα Τίτλο, εκπονείται κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης σε συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και εγκρίνεται από την Επιτροπή με εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 91.

Άρθρο 75

Στόχοι

Το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης έχει ως στόχο:

- α) να αποδείξει την πρόοδο και τα επιτεύγματα της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης και να αξιολογήσει τον αντίκτυπο, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνάφεια των παρεμβάσεων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης·
- β) να συμβάλλει στην καλύτερη στοχευμένη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης·
- γ) να στηρίξει μια κοινή διαδικασία μάθησης που σχετίζεται με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 76

Κοινοί δείκτες

1. Ένας κατάλογος κοινών δεικτών που σχετίζονται με την αρχική κατάσταση καθώς και τη δημοσιονομική εκτέλεση, τις εκροές, τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο του προγράμματος, ο οποίος εφαρμόζεται σε κάθε πρόγραμμα, καθορίζεται στο σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 74 ώστε να καθίσταται δυνατή η συγκέντρωση δεδομένων σε επίπεδο Ένωσης.
2. Οι κοινοί δείκτες συνδέονται με τη δομή και τους στόχους της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης και επιτρέπουν την αξιολόγηση της προόδου, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής της πολιτικής με γνώμονα τους σκοπούς και τους στόχους σε ενωσιακό, εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο προγράμματος.

Άρθρο 77

Ηλεκτρονικό σύστημα πληροφοριών

1. Τα κύρια στοιχεία σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος, για κάθε δράση που επιλέγεται για χρηματοδότηση, καθώς και για δράσεις που έχουν ολοκληρωθεί, τα οποία απαιτούνται για την παρακολούθηση και αξιολόγηση, καθώς και τα βασικά χαρακτηριστικά του δικαιούχου και του έργου, καταγράφονται και τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή.
2. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι διατίθεται ένα κατάλληλο και ασφαλές ηλεκτρονικό σύστημα για την καταγραφή, τήρηση και διαχείριση των κυριότερων πληροφοριών και υποβολής εκθέσεων για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.

Άρθρο 78

Παροχή πληροφοριών

Οι δικαιούχοι της στήριξης στο πλαίσιο των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης και οι ομάδες τοπικής δράσης αναλαμβάνουν την υποχρέωση να παράσχουν στη διαχειριστική αρχή ή/και στους διορισμένους αξιολογητές ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.

Κεφάλαιο II Παρακολούθηση

Άρθρο 79

Διαδικασίες παρακολούθησης

1. Η διαχειριστική αρχή και η επιτροπή παρακολούθησης που αναφέρονται στο άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] παρακολουθούν την ποιότητα υλοποίησης του προγράμματος.
2. Η διαχειριστική αρχή και η επιτροπή παρακολούθησης παρακολουθούν κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης μέσω οικονομικών δεικτών, δεικτών εκροών και δεικτών που αφορούν τους στόχους.

Άρθρο 80

Επιτροπή παρακολούθησης

Τα κράτη μέλη με περιφερειακά προγράμματα μπορούν να συστήσουν εθνική επιτροπή παρακολούθησης για τον συντονισμό της υλοποίησης των εν λόγω προγραμμάτων σε σχέση με το εθνικό πλαίσιο και τη χρήση των δημοσιονομικών πόρων.

Άρθρο 81

Αρμοδιότητες της επιτροπής παρακολούθησης

1. Η επιτροπή παρακολούθησης βεβαιώνεται για τις επιδόσεις του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης και την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του. Προς τούτο, εκτός από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012], η επιτροπή παρακολούθησης:
  - α) γνωμοδοτεί και εκδίδει γνώμη εντός τεσσάρων μηνών από την απόφαση έγκρισης του προγράμματος, όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής για τις χρηματοδοτούμενες δράσεις. Τα κριτήρια επιλογής αναθεωρούνται ανάλογα με τις ανάγκες του προγραμματισμού·
  - β) εξετάζει τις δραστηριότητες και τις εκροές που σχετίζονται με το σχέδιο αξιολόγησης του προγράμματος·
  - γ) εξετάζει τις δράσεις του προγράμματος σχετικά με την τήρηση των εκ των προτέρων καθορισμένων όρων·

- δ) συμμετέχει στο Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος·
- ε) εξετάζει και εγκρίνει τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης πριν αποσταλούν στην Επιτροπή.

Άρθρο 82

Ετήσια έκθεση υλοποίησης

1. Έως την 31^η Μαΐου 2016 και έως την 31^η Μαΐου κάθε επόμενου έτους μέχρι και το 2023, το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση υλοποίησης σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Η έκθεση που θα υποβληθεί το 2016 θα καλύπτει τα ημερολογιακά έτη 2014 και 2015.
2. Εκτός από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012], οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης περιλαμβάνουν πληροφορίες, μεταξύ άλλων, για τις οικονομικές δεσμεύσεις και δαπάνες ανά μέτρο, καθώς και περίληψη των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται σε σχέση με το σχέδιο αξιολόγησης.
3. Εκτός από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012], η ετήσια έκθεση υλοποίησης που θα υποβληθεί το 2017 θα περιλαμβάνει επίσης περιγραφή της υλοποίησης των επιμέρους υποπρογραμμάτων που εντάσσονται στο πρόγραμμα, αξιολόγηση της σημειωθείσας προόδου, με σκοπό τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη χρήση του ΕΓΤΑΑ και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ για τη στήριξη της εδαφικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, μεταξύ άλλων μέσω στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, καθώς και τα πορίσματα όσον αφορά την επίτευξη των στόχων για κάθε προτεραιότητα που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.
4. Εκτός από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012], η ετήσια έκθεση υλοποίησης που θα υποβληθεί το 2019 θα περιλαμβάνει επίσης περιγραφή της υλοποίησης των επιμέρους υποπρογραμμάτων που εντάσσονται στο πρόγραμμα και αξιολόγηση της σημειωθείσας προόδου, με σκοπό τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη χρήση του ΕΓΤΑΑ και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ για τη στήριξη της εδαφικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, μεταξύ άλλων μέσω στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης.
5. Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, θεσπίζει κανόνες για την παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 91.

Κεφαλαίο ΙΙΙ Αξιολόγηση

Άρθρο 83

Γενικές διατάξεις

1. Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, προβλέπει τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στις εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολογήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 48 και 50 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012] και καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για το σχέδιο αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [ΚΣΠ/2012]. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 91.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αξιολογήσεις συνάδουν με την κοινή προσέγγιση της αξιολόγησης η οποία έχει συμφωνηθεί βάσει του άρθρου 74, οργανώνουν την παραγωγή και τη συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων και διαβιβάζουν τις διάφορες πληροφορίες που παρέχει το σύστημα παρακολούθησης στους αξιολογητές.
3. Οι εκθέσεις αξιολόγησης διατίθενται από τα κράτη μέλη στο Διαδίκτυο και από την Επιτροπή στον ιστότοπο της Ένωσης.

Άρθρο 84

Εκ των προτέρων αξιολόγηση

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο εκ των προτέρων αξιολογητής εμπλέκεται ήδη από ένα πρώιμο στάδιο στη διαδικασία εκπόνησης του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης, όπου συμπεριλαμβάνονται η εκπόνηση της ανάλυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β), ο σχεδιασμός της λογικής παρέμβασης του προγράμματος και ο καθορισμός των στόχων του προγράμματος.

Άρθρο 85

Εκ των υστέρων αξιολόγηση

Το 2023, τα κράτη μέλη καταρτίζουν έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης για καθένα από τα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης. Η έκθεση υποβάλλεται στην Επιτροπή το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Άρθρο 86

Σύνθεση αξιολογήσεων

Η σύνθεση σε επίπεδο Ένωσης των εκ των προτέρων και εκ των υστέρων εκθέσεων αξιολόγησης πραγματοποιείται υπό την ευθύνη της Επιτροπής.

Η σύνθεση των εκθέσεων αξιολόγησης ολοκληρώνεται το αργότερο έως την 31^η Δεκεμβρίου του έτους που έπεται της υποβολής των σχετικών αξιολογήσεων.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

Διατάξεις περί ανταγωνισμού

Άρθρο 87

Κανόνες εφαρμοστέοι στις επιχειρήσεις

Όταν η στήριξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού χορηγείται σε μορφές συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, μπορεί να χορηγείται μόνο για τις μορφές συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων που συμμορφώνονται με τους κανόνες ανταγωνισμού, όπως αυτοί εφαρμόζονται δυνάμει των άρθρων 143 έως 145 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. sCMO/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 88

Κρατικές ενισχύσεις

1. Εκτός αντίθετων διατάξεων του παρόντος Τίτλου, τα άρθρα 107, 108 και 109 της συνθήκης εφαρμόζονται όσον αφορά τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από τα κράτη μέλη.
2. Τα άρθρα 107, 108 και 109 της συνθήκης δεν εφαρμόζονται στις πληρωμές που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη δυνάμει του παρόντος κανονισμού και σύμφωνα με αυτόν, ή σε πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 89 εντός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 42 της συνθήκης.

Άρθρο 89

Πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση

Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη σε σχέση με δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 της συνθήκης και αποσκοπούν στην παροχή πρόσθετης χρηματοδότησης για την αγροτική ανάπτυξη στην οποία παρέχεται στήριξη από την Ένωση κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη και εγκρίνονται από την Επιτροπή σύμφωνα με το παρόντα κανονισμό ως μέρος του προγραμματισμού που αναφέρεται στο άρθρο 7. Κατά την αξιολόγηση των εν λόγω πληρωμών η Επιτροπή εφαρμόζει, κατ' αναλογία, τα κριτήρια που θεσπίστηκαν για την εφαρμογή του άρθρου 107 της συνθήκης. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν πραγματοποιεί την προτεινόμενη πρόσθετη χρηματοδότηση της αγροτικής ανάπτυξης πριν αυτή εγκριθεί.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΧ

Εξουσίες της Επιτροπής, κοινές διατάξεις, μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Κεφάλαιο Ι

Εξουσίες της Επιτροπής

Άρθρο 90

Εξουσιοδότηση

1. Η εξουσία έκδοσης πράξεων κατ' εξουσιοδότηση εκχωρείται στην Επιτροπή υπό τους όρους που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.
2. Η εξουσία έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα αρχής γενομένης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.
3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στον παρόντα κανονισμό μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης συνεπάγεται λήξη της εξουσιοδότησης που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που καθορίζεται στην απόφαση. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ήδη ισχύουν.
4. Μετά την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δεν προβάλλουν ένσταση εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από την εκπνοή της εν λόγω προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν προτίθενται να προβάλουν ένσταση. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 91

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή συνεπικουρείται από επιτροπή αποκαλούμενη «επιτροπή αγροτικής ανάπτυξης». Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Κεφάλαιο II

Κοινές διατάξεις

Άρθρο 92

Ανταλλαγή πληροφοριών και εγγράφων

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θεσπίζει σύστημα πληροφοριών που επιτρέπει την ασφαλή ανταλλαγή δεδομένων κοινού ενδιαφέροντος μεταξύ της Επιτροπής και κάθε κράτους μέλους. Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, θεσπίζει κανόνες για τη λειτουργία του εν λόγω συστήματος. Οι εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 91.

Άρθρο 93

Γενικές διατάξεις της ΚΓΠ

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. HR/2012 και οι διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει αυτού ισχύουν σε σχέση με τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

Κεφάλαιο III

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 94

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 καταργείται.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις δράσεις που υλοποιούνται σύμφωνα με τα προγράμματα που εγκρίνονται από την Επιτροπή δυνάμει του εν λόγω κανονισμού πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2014.

Άρθρο 95

Μεταβατικές διατάξεις

Προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση από το σύστημα που θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 στο σύστημα που θεσπίζεται από τον παρόντα κανονισμό, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 90 σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους η στήριξη που εγκρίνεται από την Επιτροπή δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 μπορεί να ενσωματωθεί στη στήριξη που προβλέπεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, όπου συμπεριλαμβάνονται η τεχνική βοήθεια και οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις.

Άρθρο 96

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Έγινε στ ,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ποσά και ποσοστά στήριξης

Άρθρο	Αντικείμενο	Ανώτατο ποσό σε ευρώ ή ποσοστό	
16 παράγραφος 8	Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση	1.500 200.000	Ανά συμβουλή Ανά τριετία για την κατάρτιση συμβούλων
17 παράγραφος 3	Καθεστώτα ποιότητας ή γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα	3.000	Ανά γεωργική εκμετάλλευση ετησίως
18 παράγραφος 3	Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία ενεργητικού	50 % 75 % 65 % 40 %	<p style="text-align: center;"><u>Γεωργικός τομέας</u></p> <p>του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άκρως απόκεντρες περιοχές</p> <p>του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους</p> <p>του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιφέρειες</p> <p>Τα ανωτέρω ποσοστά μπορούν να προσαυξηθούν κατά 20% υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το 90% για:</p> <ul style="list-style-type: none"> - εγκατάσταση νέων γεωργών - συλλογικές επενδύσεις και ολοκληρωμένα έργα - περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά μειονεκτήματα όπως αναφέρεται στο άρθρο 33

		50 % 75 % 65 % 40 %	<p>- δράσεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των ΕΣΚ</p> <p><u>Μεταποίηση και εμπορία των προϊόντων του παραρτήματος Ι</u></p> <p>του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες</p> <p>του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άκρως απόκεντρες περιοχές</p> <p>του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους</p> <p>του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιφέρειες</p> <p>Τα ανωτέρω ποσοστά μπορούν να προσαυξηθούν κατά 20% υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το 90% για δράσεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των ΕΣΚ</p>
19 παράγραφος 5	Αποκατάσταση του δυναμικού γεωργικής παραγωγής που επλήγη από φυσικές καταστροφές και λήψη ενδεδειγμένων δράσεων πρόληψης	80 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για δράσεις πρόληψης που αναλαμβάνουν μεμονωμένοι γεωργοί.
20 παράγραφος 6	Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων	70.000 70.000 15.000	<p>Ανά νέο γεωργό δυνάμει του άρθρου 33 παράγραφος 1 στοιχείο α) περίπτωση i)</p> <p>Ανά επιχείρηση δυνάμει του άρθρου 33 παράγραφος 1 στοιχείο α) περίπτωση ii)</p> <p>Ανά μικρή γεωργική εκμετάλλευση δυνάμει του άρθρου 33 παράγραφος 1 στοιχείο α) περίπτωση iii)</p>
24 παράγραφος 3	Καθιέρωση γεωργοδασοκομικών συστημάτων	80 %	<u>του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων για την καθιέρωση γεωργοδασοκομικών συστημάτων</u>
27 παράγραφος	Επενδύσεις σε νέες δασοκομικές τεχνολογίες	50 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες

5	και στη μεταποίηση και εμπορία δασοκομικών προϊόντων	75 % 65 % 40 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άκρως απόκεντρες περιοχές του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιφέρειες
28 παράγραφος 4	Σύσταση ομάδων παραγωγών	10 %, 10 %, 8 %, 6 %, 4 % 5 % 5 % 4 % 3 % 2 % 100.000	<u>Για παραγωγή που έχει διατεθεί στο εμπόριο μέχρι 1.000.000 ευρώ</u> Ως ποσοστό της παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά τα πέντα πρώτα έτη μετά την αναγνώριση, για το 1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο και 5 ^ο έτος αντίστοιχα. <u>Για παραγωγή που έχει διατεθεί στο εμπόριο και υπερβαίνει τα 1.000.000 ευρώ. Ως ποσοστό της παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά τα πέντα πρώτα έτη μετά την αναγνώριση, για το 1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο και 5^ο έτος αντίστοιχα.</u> Ανώτατο ποσό ανά έτος σε όλες τις περιπτώσεις.
29 παράγραφος 8	Γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα	600(*) 900(*) 450(*) 200(*)	Ανά εκτάριο ετησίως για ετήσιες καλλιέργειες Ανά εκτάριο ετησίως για τις ειδικές πολυετείς καλλιέργειες Ανά εκτάριο ετησίως για άλλες χρήσεις γης Ανά μονάδα ζωικού κεφαλαίου («ΜΖΚ») ανά έτος για τις τοπικές φυλές ζώων που απειλούνται από εξαφάνιση για τους γεωργούς

30 παράγραφος 5	Βιολογική γεωργία	600(*) 900(*) 450(*)	Ανά εκτάριο ετησίως για τις ετήσιες καλλιέργειες Ανά εκτάριο ετησίως για τις ειδικές πολυετείς καλλιέργειες Ανά εκτάριο ετησίως για τις άλλες χρήσεις γης
31 παράγραφος 7	Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα	500(*) 200(*) 50	Ανά εκτάριο ετησίως και κατ' ανώτατο όριο κατά την αρχική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη Ανά εκτάριο ετησίως κατ' ανώτατο όριο Ανά εκτάριο ετησίως τουλάχιστον για τις ενισχύσεις βάσει της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα
32 παράγραφος 3	Ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα	25 250(*) 300(*)	Ελάχιστο ποσό ανά εκτάριο ετησίως Μέγιστο ποσό ανά εκτάριο ετησίως Μέγιστο ποσό ανά εκτάριο ετησίως στις ορεινές περιοχές που ορίζονται στο άρθρο 46 παράγραφος 2
34 παράγραφος 3	Καλή διαβίωση των ζώων	500	Ανά ΜΖΚ
35 παράγραφος 3	Δασοπεριβαλλοντικές υπηρεσίες και διατήρηση των δασών	200(*)	Ανά εκτάριο ετησίως
38 παράγραφος 5	Ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών	65 %	του οφειλόμενου ασφαλιστρου
39 παράγραφος 5	Ταμεία αλληλοβοήθειας για ζωικές και φυτικές ασθένειες και περιβαλλοντικά συμβάντα	65 %	των επιλέξιμων δαπανών
40 παράγραφος 5	Εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος	65 %	των επιλέξιμων δαπανών

* Τα ποσά αυτά μπορούν να προσαυξηθούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις, λαμβάνοντας υπόψη ειδικές συνθήκες οι οποίες πρέπει να αιτιολογούνται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Βιοφυσικά κριτήρια για την οριοθέτηση περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά μειονεκτήματα

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΟΡΙΣΜΟΣ	ΟΡΙΟ
ΚΛΙΜΑ		
Χαμηλή θερμοκρασία	Διάρκεια καλλιεργητικής περιόδου (αριθμός ημερών) που ορίζεται βάσει του αριθμού των ημερών με μέση ημερήσια θερμοκρασία > 5° C (LGP ₁₅) Ή	≤ 180 ημέρες
	Άθροισμα θερμικού χρόνου (βαθμοημέρες) για καλλιεργητική περίοδο που ορίζεται βάσει της συσσωρευμένης ημερήσιας μέσης θερμοκρασίας > 5 ° C	≤ 1500 βαθμοημέρες
Ξηρασία	Λόγος των ετήσιων βροχοπτώσεων (P) προς την ετήσια δυνητική εξατμισοδιαπνοή (PET)	P/PET ≤ 0,5
ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΛΑΦΟΣ		
Υπερβολική υγρασία του εδάφους	Αριθμός ημερών στο επίπεδο ή άνω του επιπέδου αγροϋδροχωρητικότητας	≥ 230 ημέρες
ΕΛΑΦΟΣ		
Περιορισμένη αποστράγγιση εδαφών	Περιοχές που είναι σε κατάσταση υδατοκορεσμού για μεγάλη διάρκεια του έτους	Υγρασία σε 80 cm από την επιφάνεια για διάστημα 6 μηνών, ή υγρασία σε 40 cm για διάστημα άνω των 11 μηνών Ή Ανεπαρκώς ή πολύ κακώς αποστραγγιζόμενο έδαφος Ή Χρωματικό μοτίβο gleyic σε 40 cm από την επιφάνεια
Δυσμενής υφή και πετρώδες	Σχετική αφθονία σε πηλό, ιλύ, άμμο, οργανική ύλη (βάρος %) και κλάσματα χονδροειδών υλικών (ογκομετρικά %)	≥ 15 % του όγκου του καλλιεργήσιμου στρώματος είναι χονδροειδή υλικά, συμπεριλαμβανομένου του βραχώδους επιφανειακού στρώματος, των κροκαλών Ή
		Κατηγορία υφής του καλλιεργήσιμου στρώματος με άμμο, αργιλώδη άμμο που ορίζεται ως: Ιλύς %+ (2x άργιλο %) ≤ 30 %) Ή

		Η κατηγορία υφής του καλλιεργήσιμου στρώματος είναι βαρύς άργιλος ($\geq 60\%$ άργιλος) Ή
		Οργανικό έδαφος (οργανική ύλη $\geq 30\%$) Ή
		Η κατηγορία υφής του καλλιεργήσιμου στρώματος είναι με πηλό, ή, αμμώδης πηλός και ιδιότητες vertic σε 100 cm από την επιφάνεια του εδάφους
Ριζοφυΐα μικρού βάθους	Βάθος (cm) από την επιφάνεια του εδάφους με συνεκτικό σκληρό βράχο ή σκληρό αδιαπέραστο στρώμα.	≤ 30 cm
Έδαφος φτωχό σε χημικές ιδιότητες	Παρουσία στο καλλιεργήσιμο στρώμα αλάτων, ανταλλάξιμου νατρίου, υπερβολικής οξύτητας	Αλατότητα: ≥ 4 deci-Siemens ανά μέτρο (dS/m) Ή
		Νατρίωση: ≥ 6 ποσοστό ανταλλάξιμου νατρίου (ESP) Ή
		Οξύτητα εδάφους: pH ≤ 5 (στο νερό)
ΕΛΛΗΦΟΣ		
Απότομη πλαγιά	Υψομετρική διαφορά ως προς την επιπεδομετρική απόσταση (%).	$\geq 15\%$

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Ενδεικτικός κατάλογος μέτρων και δράσεων με ιδιαίτερη σημασία για τα θεματικά υποπρογράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 8

Νέοι γεωργοί:

Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης για πρώτη εγκατάσταση νέων γεωργών σε γεωργική εκμετάλλευση

Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

Συνεργασία

Επενδύσεις σε μη γεωργικές δραστηριότητες

Μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις:

Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης για ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων

Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

Συνεργασία

Επενδύσεις σε μη γεωργικές δραστηριότητες

Σύσταση ομάδων παραγωγών

Leader

Ορεινές περιοχές:

- Ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα

- Γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις

- Συνεργασία

- Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού
- Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων στις αγροτικές περιοχές
- Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
- Καθιέρωση γεωργοοδασοκομικών συστημάτων

Βασικές υπηρεσίες και ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές

Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

Σύσταση ομάδων παραγωγών

Leader

Βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού:

Συνεργασία

Σύσταση ομάδων παραγωγών

Leader

Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

Βασικές υπηρεσίες και ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές

Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Εκ των προτέρων καθορισμένοι όροι για την αγροτική ανάπτυξη

1. ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Προτεραιότητα ΕΕ για την αγροτική ανάπτυξη / Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ) Θεματικός στόχος (ΘΣ)	<u>Εκ των προτέρων</u> καθορισμένος όρος	Κριτήρια που πρέπει να πληρούνται
<p>Προτεραιότητα αγροτικής ανάπτυξης 1: προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας στη γεωργία, στη δασοκομία και στις αγροτικές περιοχές</p> <p>ΘΣ 1: ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας</p>	<p>1.1. Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή/και περιφερειακής στρατηγικής καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε&Κ, η οποία είναι σύμφωνη με τα χαρακτηριστικά των εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας με καλές επιδόσεις³⁵.</p> <p>1.2.: Συμβουλευτική ικανότητα: επαρκής συμβουλευτική ικανότητα για την εξασφάλιση συμβουλών σχετικά με τις κανονιστικές απαιτήσεις και όλες τις πτυχές που συνδέονται με τη βιώσιμη διαχείριση και τη δράση για το κλίμα στη γεωργία και τη δασοκομία</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Εφαρμόζεται μια εθνική ή/και περιφερειακή στρατηγική καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση η οποία: - βασίζεται στην ανάλυση ΠΑΕΑ για να συγκεντρώσει πόρους για μια περιορισμένη δέσμη προτεραιοτήτων Ε&Κ· - παρουσιάζει μέτρα για την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε&ΤΑ· - περιλαμβάνει ένα σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου. - Το κράτος μέλος έχει θεσπίσει ένα πλαίσιο που περιγράφει διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους για την Ε&Α· - Το κράτος μέλος έχει εγκρίνει ένα πολυετές πρόγραμμα για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και την ιεράρχηση των επενδύσεων που συνδέονται με τις προτεραιότητες της ΕΕ (Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών - ESFRI). - Στο πρόγραμμα περιλαμβάνεται περιγραφή της δομής της επέκτασης/συμβουλευτικών συστημάτων στο κατάλληλο γεωγραφικό επίπεδο (εθνικό/περιφερειακό) - συμπεριλαμβανομένου του επιδιωκόμενου ρόλου τους στο πλαίσιο της προτεραιότητας

³⁵

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» Ένωση καινοτομίας (COM(2010) 546 τελικό της 6.10.2010). Συμπεράσματα του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας: Συμπεράσματα για μια Ένωση Καινοτομίας για την Ευρώπη (έγγρ. 17165/10 της 26.11.2010).

		αγροτικής ανάπτυξης – η οποία αποδεικνύει την εκπλήρωση του εκ των προτέρων καθορισμένου όρου 1.2.
<p>Προτεραιότητα αγροτικής ανάπτυξης 2: ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων γεωργίας και της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων</p> <p>ΘΣ 3: ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων</p>	<p>2-3.1. Σύσταση επιχείρησης: έχουν υλοποιηθεί ειδικές δράσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή του Νόμου για τις μικρές επιχειρήσεις (Small Business Act - SBA) και της αναθεώρησής του της 23^{ης} Φεβρουαρίου 2011³⁶, συμπεριλαμβανομένης της αρχής «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις».</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν: – μέτρα για τη μείωση του χρόνου σύστασης επιχειρήσεων σε 3 εργάσιμες ημέρες και με κόστος 100 ευρώ· – μέτρα για τη μείωση σε 3 μήνες του χρόνου που απαιτείται για την έκδοση πάσης φύσεως αδειών για την έναρξη και εκτέλεση συγκεκριμένης δραστηριότητας μιας επιχείρησης· – μηχανισμό για τη συστηματική αξιολόγηση του αντίκτυπου της νομοθεσίας στις ΜΜΕ χρησιμοποιώντας μια «δοκιμασία για τις ΜΜΕ», λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις διαφορές ως προς το μέγεθος των επιχειρήσεων, όπου κρίνεται σκόπιμο

³⁶

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις, «Small Business Act» για την Ευρώπη (COM(2008) 394 της 23.6.2008)· Συμπεράσματα του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας: Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις – Ένας «Νόμος για τις μικρές επιχειρήσεις» για την Ευρώπη (έγγρ. 16788/08, 1.12.2008)· Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ανασκόπηση του «Νόμου για τις μικρές επιχειρήσεις» για την Ευρώπη (COM(2008) 78 τελικό, 23.2.2011)· Συμπεράσματα του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας: Συμπεράσματα από την ανασκόπηση του «Νόμου για τις μικρές επιχειρήσεις» για την Ευρώπη (έγγρ. 10975/11 της 30.5.2011).

<p>Προτεραιότητα αγροτικής ανάπτυξης 3: προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία</p> <p>ΘΣ 3: ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων</p>		
---	--	--

<p>Προτεραιότητα αγροτικής ανάπτυξης 4: αποκατάσταση, διατήρηση και ανάδειξη των οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από τη γεωργία και τη δασοκομία</p> <p>ΘΣ 5: προώθηση της προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων</p> <p>ΘΣ 6: προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων</p>	<p>4.1 Καλές Γεωργικές και Περιβαλλοντικές Συνθήκες (ΚΓΠΣ): τα πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων που αναφέρονται στο κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) HR/xxxx θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο</p> <p>4.2 Ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα: οι ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 29 κεφάλαιο I του τίτλου III του παρόντος κανονισμού καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο</p> <p>4.3 άλλα σχετικά εθνικά πρότυπα: τα σχετικά υποχρεωτικά εθνικά πρότυπα ορίζονται για τους σκοπούς του άρθρου 29 κεφάλαιο I του τίτλου III του παρόντος κανονισμού</p> <p>4.4. Πρόληψη κινδύνων: η ύπαρξη των εθνικών εκτιμήσεων κινδύνου για τη διαχείριση καταστροφών, λαμβάνοντας υπόψη την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος³⁷</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Τα πρότυπα ΚΓΠΣ καθορίζονται στην εθνική νομοθεσία και προσδιορίζονται στα προγράμματα· - Οι ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που αναφέρονται στο κεφάλαιο I του τίτλου III του παρόντος κανονισμού καθορίζονται στα προγράμματα· - Τα σχετικά υποχρεωτικά εθνικά πρότυπα καθορίζονται στα προγράμματα· - Καθιερώνεται εθνική εκτίμηση κινδύνου που περιλαμβάνει: - Περιγραφή της διαδικασίας, της μεθοδολογίας, των μεθόδων και των μη ευαίσθητων δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την εθνική εκτίμηση κινδύνου· - Θέσπιση ποιοτικών και ποσοτικών μεθόδων για την εκτίμηση κινδύνου· - Όπου κρίνεται σκόπιμο, λαμβάνονται υπόψη οι εθνικές στρατηγικές προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος,
---	--	---

³⁷

Συμπεράσματα του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Συμβουλίου· Συμπέρασμα σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη της εκτίμησης κινδύνου για τη διαχείριση καταστροφών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 11-12 Απριλίου 2011.

<p>Προτεραιότητα αγροτικής ανάπτυξης 5: προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων και στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στις αλλαγές του κλίματος στους τομείς της γεωργίας και των τροφίμων και στον δασικό τομέα</p> <p>ΘΣ 4: στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>ΘΣ 5: προώθηση της προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων</p>	<p>5.1 Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου: συμμόρφωση με το άρθρο 6 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 406/2009/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23^{ης} Απριλίου 2009, περί των προσπαθειών των κρατών μελών να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ώστε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κοινότητας για μείωση των εκπομπών αυτών μέχρι το 2020</p> <p>5.2 Ενεργειακή απόδοση: ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2006/32/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5^{ης} Απριλίου 2006, για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες³⁸</p> <p>5.3 Τιμολόγηση νερού: η ύπαρξη πολιτικής τιμολόγησης του νερού η οποία εξασφαλίζει την κατάλληλη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος, σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας 2000/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων³⁹.</p> <p>5.4 Προγράμματα διαχείρισης αποβλήτων: μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2008/98/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19^{ης} Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών⁴⁰, ιδίως την ανάπτυξη προγραμμάτων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Το κράτος μέλος έχει υποβάλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τις εθνικές πολιτικές και μέτρα που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 3 της απόφασης αριθ. 406/2009/EK την περίοδο 2013-2020· - Το κράτος μέλος έχει υποβάλει στην Επιτροπή ένα σχέδιο δράσης για την ενεργειακή απόδοση το οποίο μετατρέπει τους στόχους εξοικονόμησης ενέργειας σε συγκεκριμένα και συνεκτικά μέτρα, σύμφωνα με το άρθρο 14 της οδηγίας 2006/32/EK· - Το κράτος μέλος έχει λάβει υπόψη την αρχή της ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος, συμπεριλαμβανομένων του περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους των πόρων σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 2000/60/EK· - Το κράτος μέλος έχει πραγματοποιήσει οικονομική ανάλυση, σύμφωνα με το άρθρο 5 και το παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας 2000/60/EK σχετικά με τον όγκο, την τιμή και το κόστος των υπηρεσιών ύδατος, καθώς και εκτίμηση των σχετικών επενδύσεων· - Το κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος ανά τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 της οδηγίας 2000/60/EK - Το κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει ότι οι αρμόδιες αρχές του έχουν θεσπίσει, σύμφωνα με τα άρθρα 1, 4, 13 και 16 της οδηγίας 2008/98/EK, ένα ή περισσότερα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων, όπως απαιτείται από το άρθρο 28 της οδηγίας·
--	--	--

³⁸ EE L 48 της 23.2.2011, σ. 1
³⁹ EE L 327 της 22.12.2000, σ. 1.
⁴⁰ EE L 312 της 22.11.2008, σ. 3.
⁴¹ EE L 140 της 5.6.2009, σ. 16.

	<p>με την οδηγία.</p> <p>5.5 Ανανεώσιμη ενέργεια: Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2009/28/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23^{ης} Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/EK και 2003/30/EK⁴¹</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Το κράτος μέλος έχει θεσπίσει ένα εθνικό σχέδιο δράσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας 2009/28/EK.
<p>Προτεραιότητα αγροτικής ανάπτυξης 6: προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές</p> <p>ΘΣ 8: προώθηση της απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</p> <p>ΘΣ 9: προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας</p>	<p>6.1: Πρόσβαση στο ΕΓΤΑΑ: Παροχή υποστήριξης στους ενδιαφερόμενους όσον αφορά την πρόσβαση στο ΕΓΤΑΑ</p> <p>6.2 Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: ύπαρξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής χωρίς αποκλεισμούς για τη στήριξη της εκκίνησης χωρίς αποκλεισμούς, σύμφωνα με το Νόμο για τις μικρές επιχειρήσεις⁴² και σε συνοχή με την κατευθυντήρια γραμμή για την απασχόληση 7, όσον αφορά τη διασφάλιση των απαραίτητων συνθηκών για τη δημιουργία θέσεων εργασίας</p> <p>6.3 Υποδομή ΔΠΙΝΓ (δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς): ύπαρξη εθνικών σχεδίων ΔΠΙΝΓ που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων⁴³ της ΕΕ για πρόσβαση υψηλής ταχύτητας στο Διαδίκτυο, με έμφαση σε τομείς στους οποίους η αγορά αδυνατεί να παράσχει μια ανοικτή</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Στα ενδιαφερόμενα μέρη παρέχεται στήριξη για την υποβολή αιτήσεων έργων και την εφαρμογή και διαχείριση των επιλεγέντων έργων - Τα κράτη μέλη έχουν καθιερώσει μια συνολική στρατηγική χωρίς αποκλεισμούς που περιλαμβάνει: - μέτρα για τη σημαντική μείωση του χρόνου και του κόστους δημιουργίας επιχειρήσεων, σύμφωνα με το Νόμο για τις μικρές επιχειρήσεις: - μέτρα για τη μείωση του χρόνου που απαιτείται για την έκδοση πάσης φύσεως αδειών για την ανάληψη και εκτέλεση συγκεκριμένης δραστηριότητας μιας επιχείρησης, σύμφωνα με το νόμο για τις μικρές επιχειρήσεις: - δράσεις που συνδέουν κατάλληλες υπηρεσίες επιχειρηματικής ανάπτυξης με χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (πρόσβαση σε κεφάλαια), συμπεριλαμβανομένης της προσέγγισης σε μειονεκτικές ομάδες και περιοχές - - Καθιερώνεται εθνικό σχέδιο ΔΠΙΝΓ το οποίο περιλαμβάνει:

⁴²

Να συμπεριληφθεί η παραπομπή

⁴³

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη (COM(2010) 245 τελικό/2 της 26.8.2010). Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Πίνακας αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου (SEC(2011) 708 της 31.5.2011). Πίνακας αποτελεσμάτων: http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/scoreboard/index_en.htm

	υποδομή επαρκούς ποιότητας σε προσιτό κόστος	<ul style="list-style-type: none"> - σχέδιο επενδύσεων σε υποδομές μέσω ομαδοποίησης της ζήτησης και χαρτογράφηση των υποδομών και των υπηρεσιών, με τακτική ενημέρωση - βιώσιμα μοντέλα επενδύσεων που ενισχύουν τον ανταγωνισμό και παρέχουν πρόσβαση σε ανοικτές, προσιτές, ποιοτικές και ανθεκτικές στο χρόνο υποδομές και υπηρεσίες· - μέτρα τόνωσης των ιδιωτικών επενδύσεων·
--	--	--

2. ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΙ ΟΡΟΙ ΠΟΥ ΙΣΧΥΟΥΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

	<p>ΘΣ 1 Διοικητική αποτελεσματικότητα των κρατών μελών: ύπαρξη μιας στρατηγικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας της χώρας, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης⁴⁴</p> <p>ΘΣ 2 Κατανομή ανθρώπινων πόρων: οι αρμόδιοι φορείς που είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση και υλοποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης διαθέτουν επαρκή ικανότητα για την κατανομή ανθρώπινων πόρων, τη διαχείριση της κατάρτισης και τα συστήματα πληροφορικής</p> <p>ΘΣ 3 Κριτήρια επιλογής: καθορίζεται κατάλληλη προσέγγιση που θεσπίζει τις αρχές όσον αφορά τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής των έργων και την τοπική ανάπτυξη</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Καθιερώνεται και τίθεται σε εφαρμογή μια στρατηγική για την ενίσχυση της διοικητικής απόδοσης του κράτους μέλους⁴⁵. η στρατηγική περιλαμβάνει: - την ανάλυση και τον στρατηγικό σχεδιασμό των νομικών, οργανωτικών ή/και διαδικαστικών μεταρρυθμιστικών δράσεων· - την ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας· - ολοκληρωμένες δράσεις για την απλούστευση και τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών· - την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα· - την ανάπτυξη διαδικασιών και εργαλείων παρακολούθησης και αξιολόγησης· <ul style="list-style-type: none"> - Στο πρόγραμμα περιλαμβάνεται περιγραφή της κατανομής των ανθρώπινων πόρων, της διαχείρισης της κατάρτισης και των συστημάτων πληροφορικής στους κόλπους των διαχειριστικών αρχών του προγράμματος, γεγονός που αποδεικνύει την εκπλήρωση του εκ των προτέρων καθορισμένου όρου ΘΣ 2 <ul style="list-style-type: none"> - Στο πρόγραμμα περιλαμβάνεται περιγραφή της επιλεγείσας προσέγγισης για τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής έργων και την τοπική ανάπτυξη, γεγονός που αποδεικνύει την εκπλήρωση του εκ των προτέρων καθορισμένου όρου ΘΣ 3
--	---	--

⁴⁴ Εάν θεσπιστεί ειδική ανά χώρα σύσταση του Συμβουλίου, συνδεδεμένη άμεσα με τη συγκεκριμένη διάταξη για τους όρους, τότε κατά την εκτίμηση της τήρησής της λαμβάνεται υπόψη η εκτίμηση της προόδου που έχει σημειωθεί σχετικά με την τήρηση της ειδικής ανά χώρα σύστασης του Συμβουλίου.

⁴⁵ Οι προθεσμίες παράδοσης όλων των στοιχείων που περιλαμβάνονται εδώ, όσον αφορά την υλοποίηση της στρατηγικής, μπορούν να τεθούν κατά την περίοδο υλοποίησης του προγράμματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Ενδεικτικός κατάλογος μέτρων με σημασία για μία ή περισσότερες προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη

Μέτρα ιδιαίτερης σημασίας για ορισμένες προτεραιότητες της Ένωσης

Άρθρο 16 Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

Άρθρο 18 Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

Άρθρο 20 Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων

Άρθρο 36 Συνεργασία

Άρθρο 42 – 45 LEADER

Μέτρα ιδιαίτερης σημασίας για την προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας στη γεωργία, στη δασοκομία και στις αγροτικές περιοχές

Άρθρο 15 Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

Άρθρο 27 Επενδύσεις σε νέες δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση και εμπορία δασοκομικών προϊόντων

Μέτρα ιδιαίτερης σημασίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων γεωργίας και την ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων

Άρθρο 17 Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

Άρθρα 32 -33 Ενισχύσεις περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα

Μέτρα ιδιαίτερης σημασίας για την προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων και τη διαχείριση κινδύνου στη γεωργία

Άρθρο 19 Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα, και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων

Άρθρο 25 Πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων

Άρθρο 28 Σύσταση ομάδων παραγωγών

Άρθρο 34 Καλή διαβίωση των ζώων

Άρθρο 37 Διαχείριση κινδύνου

Άρθρο 38 Ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών

Άρθρο 39 Ταμεία αλληλοβοήθειας για τις ζωικές και φυτικές ασθένειες και τα περιβαλλοντικά συμβάντα

Άρθρο 40 Εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος

Μέτρο ιδιαίτερης σημασίας για την αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από τη γεωργία και τη δασοκομία

και

την προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και τη στήριξη της στροφής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτικής στην αλλαγή του κλίματος στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας

Άρθρο 22 Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών

Άρθρο 23 Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων

Άρθρο 24 Καθιέρωση γεωργοδασοκομικών συστημάτων

Άρθρο 26 Επενδύσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της περιβαλλοντικής αξίας των δασικών οικοσυστημάτων

Άρθρο 29 Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα

Άρθρο 30 Βιολογική γεωργία

Άρθρο 31 Natura 2000 και ενισχύσεις βάσει της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα

Άρθρο 35 Δασοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υπηρεσίες και διατήρηση των δασών

Μέτρο ιδιαίτερης σημασίας για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών

Άρθρο 21 Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές

Άρθρα 42 – 45 LEADER

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Ονομασία της πρότασης/πρωτοβουλίας

- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής·
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων (κανονισμός ενιαίας ΚΟΑ)·
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)·
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής·
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων στους γεωργούς για το έτος 2013·
- Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με τον καθορισμό ορισμένων ενισχύσεων και επιστροφών που συνδέονται με την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων·
- Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης και τη στήριξη στους αμπελοκαλλιεργητές.

1.2. Σχετικός(οί) τομέας(εις) πολιτικής που αφορά(ούν) τη δομή ΔΒΔ/ΠΒΔ⁴⁶

Τομέας Πολιτικής 05 που υπάγεται στον Τομέα 2

1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας (νομοθετικό πλαίσιο για την ΚΓΠ μετά το 2013)

Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **νέα δράση**

Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο/προπαρασκευαστική δράση**⁴⁷

Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **την παράταση υφιστάμενης δράσης**

⁴⁶

ΔΒΔ: διαχείριση βάσει δραστηριοτήτων – ΠΒΔ: προϋπολογισμός βάσει δραστηριοτήτων.

⁴⁷

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 49 παράγραφος 6 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

x Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **δράση προσανατολισμένη προς νέα δράση**

1.4. Στόχοι

1.4.1. *Ο(οι) πολυετής(είς) στρατηγικός(οί) στόχος(οι) της Επιτροπής που αφορά η πρόταση/πρωτοβουλία*

Για την προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων με σκοπό την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», η ΚΓΠ επιδιώκει τους ακόλουθους στόχους:

- Βιώσιμη παραγωγή τροφίμων·
- Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και δράση για την κλιματική αλλαγή·
- Ισορροπημένη εδαφική ανάπτυξη.

1.4.2. *Ειδικός(οί) στόχος(οι) και δραστηριότητα(ες) ΔΒΔ/ΠΒΔ*

Ειδικοί στόχοι για τον τομέα πολιτικής 05:

Ειδικός στόχος αριθ. 1:

Παροχή περιβαλλοντικών δημόσιων αγαθών

Ειδικός στόχος αριθ. 2:

Παροχή αποζημίωσης όσον αφορά δυσκολίες στην παραγωγή σε περιοχές με συγκεκριμένους φυσικούς περιορισμούς

Ειδικός στόχος αριθ. 3:

Συνέχιση των δράσεων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής

Ειδικός στόχος αριθ. 4:

Διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ (ΚΓΠ) σύμφωνα με υψηλά επίπεδα δημοσιονομικής διαχείρισης

Ειδικός στόχος για το ABB 05 02 – Παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές:

Ειδικός στόχος αριθ. 5:

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα και αύξηση του μεριδίου προστιθέμενης αξίας του στην τροφική αλυσίδα

Ειδικός στόχος για το ABB 05 03 – Άμεσες ενισχύσεις:

Ειδικός στόχος αριθ. 6:

Συμβολή στα γεωργικά εισοδήματα και περιορισμός της μεταβλητότητάς τους

Ειδικοί στόχοι για το ABB 05 04 – Αγροτική ανάπτυξη:

Ειδικός στόχος αριθ. 7

Ενίσχυση της πράσινης ανάπτυξης μέσω της καινοτομίας

Ειδικός στόχος αριθ. 8:

Στήριξη της αγροτικής απασχόλησης και διατήρηση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές

Ειδικός στόχος αριθ. 9

Βελτίωση της αγροτικής οικονομίας και προώθηση της διαφοροποίησης

Ειδικός στόχος αριθ. 10

Ενθάρρυνση της διαρθρωτικής ποικιλομορφίας στα συστήματα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων

1.4.3. Αναμενόμενο(-α) αποτέλεσμα(τα) και αντίκτυπος

Δεν είναι δυνατόν να καθοριστούν ποσοτικοί στόχοι για τους δείκτες αντικτύπου στο παρόν στάδιο. Τα γενικά οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά αποτελέσματα που μετρώνται από τους εν λόγω δείκτες, παρότι μπορούν να επηρεαστούν από την πολιτική, θα εξαρτηθούν σε τελική ανάλυση επίσης από τις επιπτώσεις μιας σειράς εξωτερικών παραγόντων, οι οποίοι, σύμφωνα με πρόσφατες εμπειρίες, έχουν καταστεί σημαντικοί και απρόβλεπτοι. Διεξάγεται περαιτέρω ανάλυση, η οποία θα ολοκληρωθεί για την περίοδο μετά το 2013.

Όσον αφορά τις άμεσες ενισχύσεις, τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να αποφασίζουν, σε περιορισμένο βαθμό, σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων συνιστωσών των καθεστώτων άμεσων ενισχύσεων.

Για την αγροτική ανάπτυξη, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και ο αναμενόμενος αντίκτυπος θα εξαρτηθούν από τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης τα οποία θα υποβάλουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή. Τα κράτη μέλη θα κληθούν να καθορίσουν στόχους στα προγράμματά τους.

1.4.4. Δείκτες αποτελεσμάτων και αντικτύπου

Οι προτάσεις προβλέπουν τη θέσπιση ενός κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης με σκοπό τη μέτρηση των επιδόσεων της κοινής γεωργικής πολιτικής. Στο εν λόγω πλαίσιο περιλαμβάνονται όλα τα μέσα που συνδέονται με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των μέτρων της ΚΓΠ και ιδίως των άμεσων ενισχύσεων, των μέτρων παρέμβασης

στην αγορά και των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, καθώς και της εφαρμογής της πολλαπλής συμμόρφωσης.

Ο αντίκτυπος αυτών των μέτρων της ΚΓΠ μετριέται σε σχέση με τους ακόλουθους στόχους:

- α) βιώσιμη παραγωγή τροφίμων, με έμφαση στο γεωργικό εισόδημα, στην γεωργική παραγωγικότητα και στη σταθερότητα των τιμών.
- β) αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων και δράση για την κλιματική αλλαγή, με έμφαση στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, στη βιοποικιλότητα, στο έδαφος και τα ύδατα.
- γ) ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη, με έμφαση στην αγροτική απασχόληση, στην οικονομική ανάπτυξη και στη φτώχεια στις αγροτικές περιοχές.

Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, καθορίζει μια δέσμη δεικτών, ειδικών για τους εν λόγω στόχους και περιοχές.

Επιπλέον, όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, προτείνεται ένα ενισχυμένο κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης. Σκοπός του συστήματος αυτού είναι α) να καταδεικνύει την πρόοδο και τα επιτεύγματα της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης και να εκτιμά τον αντίκτυπο, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνάφεια των παρεμβάσεων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, β) να συμβάλλει στην καλύτερα στοχευμένη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και γ) να υποστηρίζει μια κοινή διαδικασία εκμάθησης σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση. Η Επιτροπή θα καταρτίσει, με εκτελεστικές πράξεις, κατάλογο κοινών δεικτών συνδεδεμένων με τις προτεραιότητες πολιτικής.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών

Προκειμένου να επιτευχθούν οι πολυετείς στρατηγικοί στόχοι της ΚΓΠ που αποτελούν άμεση μεταφορά της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για τις ευρωπαϊκές αγροτικές περιοχές και να εκπληρωθούν οι σχετικές απαιτήσεις της Συνθήκης, οι προτάσεις αποβλέπουν στη θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου για την κοινή γεωργική πολιτική για την περίοδο μετά το 2013.

1.5.2. Προστιθέμενη αξία παρέμβασης της ΕΕ

Η μελλοντική ΚΓΠ δεν θα είναι μια πολιτική που εξυπηρετεί μόνο ένα μικρό αλλά σημαντικό τμήμα της οικονομίας της ΕΕ, αλλά επίσης μια πολιτική στρατηγικής σημασίας για την επισιτιστική ασφάλεια, το περιβάλλον και την εδαφική ισορροπία. Συνεπώς, η ΚΓΠ, ως πραγματικά κοινή πολιτική, προβαίνει στην πλέον αποδοτική χρήση των περιορισμένων δημοσιονομικών πόρων, διατηρώντας μια βιώσιμη γεωργία σε ολόκληρη την ΕΕ, αντιμετωπίζοντας σημαντικά διασυνοριακά προβλήματα, όπως η αλλαγή του κλίματος, και ενισχύοντας την αλληλεγγύη μεταξύ κρατών μελών.

Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής «Προϋπολογισμός για την Ευρώπη 2020»⁴⁸, η ΚΓΠ είναι μια αυθεντικά ευρωπαϊκή πολιτική. Αντί να εφαρμόζονται 27 χωριστές γεωργικές πολιτικές και προϋπολογισμοί, τα κράτη μέλη συγκεντρώνουν τους πόρους για την εφαρμογή ενιαίας ευρωπαϊκής πολιτικής με έναν ενιαίο ευρωπαϊκό προϋπολογισμό. Αυτό σημαίνει φυσικά ότι η ΚΓΠ αντιπροσωπεύει σημαντικό ποσοστό του προϋπολογισμού της ΕΕ. Εντούτοις, αυτή η προσέγγιση είναι και πιο αποτελεσματική και πιο οικονομική σε σχέση με μια ασυντόνιστη εθνική προσέγγιση.

1.5.3. Διδάγματα που αποκομίστηκαν από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Με βάση την αξιολόγηση του σημερινού πλαισίου άσκησης πολιτικής, εκτενείς διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη καθώς και ανάλυση των μελλοντικών προκλήσεων και αναγκών, πραγματοποιήθηκε διεξοδική εκτίμηση επιπτώσεων. Περισσότερες λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στην εκτίμηση επιπτώσεων και στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύουν τις νομικές προτάσεις.

1.5.4. Συνέπεια και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα συναφή μέσα

Οι νομοθετικές προτάσεις τις οποίες αφορά το παρόν δημοσιονομικό δελτίο εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο της πρότασης κανονισμού ενιαίου πλαισίου, που καθορίζει κοινούς κανόνες για τα ταμεία του κοινού στρατηγικού πλαισίου (ΕΓΤΑΑ, ΕΤΠΕ, ΕΚΤ, Ταμείο Σύγκλισης και ΕΤΘΑ). Ο εν λόγω κανονισμός-πλαίσιο θα συμβάλει σημαντικά στη μείωση του διοικητικού φόρτου, στην αποτελεσματική χρησιμοποίηση των πόρων της ΕΕ και στην εφαρμογή της απλούστευσης στην πράξη. Αποτελεί επίσης τη βάση για τις νέες έννοιες του κοινού στρατηγικού πλαισίου για όλα τα εν λόγω ταμεία, καθώς και για τις επικείμενες συμβάσεις σύμπραξης που θα καλύπτουν επίσης τα ταμεία αυτά.

Το κοινό στρατηγικό πλαίσιο που θα θεσπιστεί θα μετατρέψει τους στόχους και τις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε προτεραιότητες του ΕΓΤΑΑ σε συνδυασμό με το ΕΚΤ, το Ταμείο Σύγκλισης και το ΕΤΘΑ, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την ολοκληρωμένη χρήση των κονδυλίων για την επίτευξη κοινών στόχων.

Το κοινό στρατηγικό πλαίσιο θα δημιουργήσει επίσης μηχανισμούς συντονισμού με άλλες συναφείς πολιτικές και μέσα της Ένωσης.

Επιπλέον, όσον αφορά την ΚΓΠ, θα προκύψουν σημαντικές συνέργειες και αποτελέσματα απλούστευσης από την εναρμόνιση και την ευθυγράμμιση των κανόνων διαχείρισης και ελέγχου για τον πρώτο (ΕΓΤΕ) και τον δεύτερο πυλώνα (ΕΓΤΑΑ) της ΚΓΠ. Θα πρέπει να διατηρηθεί ο ισχυρός δεσμός μεταξύ του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ και να εξακολουθήσουν να υφίστανται οι δομές που έχουν ήδη δρομολογηθεί στα κράτη μέλη.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικός αντίκτυπος της δράσης

x Πρόταση/πρωτοβουλία περιορισμένης διάρκειας (όσον αφορά τα σχέδια κανονισμών για τις άμεσες ενισχύσεις, την αγροτική ανάπτυξη και τους μεταβατικούς κανονισμούς)

⁴⁸ COM(2011)500 τελικό της 29ης Ιουνίου 2011.

- x Ισχύουσα πρόταση/πρωτοβουλία από την 01/01/2014 μέχρι την 31/12/2020
  - x Δημοσιονομικός αντίκτυπος για την περίοδο του προσεχούς πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, αντίκτυπος στις ενισχύσεις έως το 2023.
- x Πρόταση/πρωτοβουλία **απεριόριστης διάρκειας (όσον αφορά το σχέδιο κανονισμού για την ενιαία ΚΟΑ και τον οριζόντιο κανονισμό)**
- Εφαρμογή από το 2014

1.7. Προβλεπόμενος(οι) τρόπος(οι) διαχείρισης⁴⁹

X **Κεντρική άμεση διαχείριση** από την Επιτροπή

Κεντρική έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης σε:

- εκτελεστικούς οργανισμούς
- οργανισμούς που έχουν συσταθεί από τις Κοινότητες⁵⁰
- εθνικούς δημόσιους οργανισμούς / οργανισμούς με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας
- πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων δυνάμει του τίτλου V της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 49 του δημοσιονομικού κανονισμού

x **Επιμερισμένη διαχείριση** με τα κράτη μέλη

Αποκεντρωμένη διαχείριση με τρίτες χώρες

Από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς *(να προσδιοριστεί)*

Παρατηρήσεις

Καμία τροποποίηση επί της ουσίας σε σύγκριση με τη σημερινή κατάσταση, δηλαδή η διαχείριση του μεγαλύτερου μέρους των δαπανών τις οποίες αφορούν οι νομοθετικές πράξεις για τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ θα πραγματοποιείται με επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη. Ωστόσο, ένα πολύ μικρό μέρος θα εξακολουθήσει να αποτελεί αντικείμενο άμεσης κεντρικής διαχείρισης από την Επιτροπή.

⁴⁹ Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

⁵⁰ Όπως προβλέπεται στο άρθρο 185 του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Διατάξεις στον τομέα της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων

Όσον αφορά την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της ΚΓΠ, η Επιτροπή θα υποβάλλει κάθε 4 έτη έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο· η πρώτη έκθεση θα υποβληθεί το αργότερο στα τέλη του 2017.

Η διάταξη αυτή συμπληρώνεται με ειδικές διατάξεις σε όλους τους τομείς της ΚΓΠ και οι διάφορες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και κοινοποίησης θα διευκρινίζονται αναλυτικά στους κανόνες εφαρμογής.

Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, προβλέπονται επίσης κανόνες για την παρακολούθηση σε επίπεδο προγράμματος, οι οποίοι θα ευθυγραμμιστούν με τα άλλα ταμεία και θα συνδεθούν με τις εκ των προτέρων, τις ενδιάμεσες και τις εκ των υστέρων αξιολογήσεις.

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Κίνδυνος(οι) που έχει(ουν) επισημανθεί

Υπάρχουν περισσότεροι από επτά εκατομμύρια δικαιούχοι της ΚΓΠ, οι οποίοι λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο ενός ευρέος φάσματος διαφόρων καθεστώτων ενίσχυσης, το καθένα από τα οποία έχει λεπτομερή και ενίοτε σύνθετα κριτήρια επιλεξιμότητας.

Η μείωση του ποσοστού σφάλματος στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής μπορεί ήδη να εκληφθεί ως τάση. Έτσι, πιο πρόσφατα, ένα ποσοστό σφάλματος που προσεγγίζει το 2% επιβεβαιώνει τη συνολικά θετική αξιολόγηση των προηγούμενων ετών. Προβλέπεται να συνεχιστούν οι προσπάθειες προκειμένου να επιτευχθεί ποσοστό σφάλματος κάτω του 2%.

2.2.2. Προβλεπόμενη(ες) μέθοδος(οι) ελέγχου

Η νομοθετική δέσμη, και ιδίως η πρόταση κανονισμού για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, προβλέπει να διατηρήσει και να ενισχύσει το σημερινό σύστημα που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1290/2005. Προβλέπεται μια υποχρεωτική διοικητική δομή σε επίπεδο κράτους μέλους, με κεντρικό άξονα τους διαπιστευμένους οργανισμούς πληρωμών, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τη διενέργεια των ελέγχων σε επίπεδο τελικού δικαιούχου σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο σημείο 2.3. Κάθε έτος, ο επικεφαλής κάθε οργανισμού πληρωμών οφείλει να υποβάλει δήλωση αξιοπιστίας η οποία καλύπτει την πληρότητα, την ακρίβεια και την αξιοπιστία των λογαριασμών, την ορθή λειτουργία των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών πράξεων. Ένας ανεξάρτητος ελεγκτικός φορέας καλείται να εκφέρει γνώμη σχετικά με το σύνολο των τριών αυτών στοιχείων.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ελέγχει τις γεωργικές δαπάνες, ακολουθώντας προσέγγιση βασιζόμενη στην ανάλυση του κινδύνου ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι έλεγχοι επικεντρώνονται στους τομείς υψίστου κινδύνου. Όποτε οι έλεγχοι αυτοί αποκαλύπτουν ότι πραγματοποιήθηκαν δαπάνες κατά παράβαση των ενωσιακών κανόνων, τα σχετικά ποσά θα

αποκλείονται από την ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του συστήματος εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Όσον αφορά το κόστος των ελέγχων, παρέχεται λεπτομερής ανάλυση στο παράρτημα 8 της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει τις νομοθετικές προτάσεις.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Η νομοθετική δέσμη, και ιδίως η πρόταση κανονισμού για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, προβλέπει να διατηρήσει και να ενισχύσει τα σημερινά λεπτομερή συστήματα ελέγχου και επιβολής κυρώσεων προς εφαρμογή από τους οργανισμούς πληρωμών, με κοινά βασικά στοιχεία και ειδικούς κανόνες προσαρμοσμένους στις ιδιαιτερότητες κάθε καθεστώτος ενισχύσεων. Τα συστήματα προβλέπουν συνήθως εκτεταμένους διοικητικούς ελέγχους του 100% των αιτήσεων ενίσχυσης, διασταυρούμενους ελέγχους με άλλες βάσεις δεδομένων όποτε κρίνεται σκόπιμο, καθώς και επιτόπιους ελέγχους πριν από την πληρωμή ελάχιστου αριθμού συναλλαγών, ανάλογα με τον κίνδυνο που συνδέεται με το συγκεκριμένο καθεστώς. Σε περίπτωση που αυτοί οι επιτόπιοι έλεγχοι αποκαλύψουν μεγάλο αριθμό παρατυπιών, πρέπει να διενεργηθούν συμπληρωματικοί έλεγχοι. Στο πλαίσιο αυτό, το κατεξοχήν σημαντικότερο σύστημα είναι το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ), το οποίο κατά το οικονομικό έτος 2010 κάλυψε περίπου το 80% των συνολικών δαπανών στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ. Η Επιτροπή θα εξουσιοδοτηθεί να επιτρέψει τη μείωση του αριθμού των επιτόπιων ελέγχων όσον αφορά τα κράτη μέλη στα οποία υπάρχουν συστήματα ελέγχου που λειτουργούν ορθά και χαμηλά ποσοστά σφάλματος.

Η δέσμη προβλέπει επιπλέον ότι τα κράτη μέλη προλαμβάνουν, εντοπίζουν και διορθώνουν τις παρατυπίες και την απάτη, επιβάλλουν αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές κυρώσεις, όπως ορίζεται στην ενωσιακή νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο, και ανακτούν τις τυχόν παράτυπες πληρωμές συν τους τόκους. Περιλαμβάνει έναν αυτόματο μηχανισμό εκκαθάρισης για τις υποθέσεις παρατυπιών, ο οποίος προβλέπει ότι στις περιπτώσεις που η ανάκτηση δεν έχει πραγματοποιηθεί εντός προθεσμίας τεσσάρων ετών από την ημερομηνία της αίτησης είσπραξης ή οκτώ ετών σε περίπτωση δικαστικής δίωξης, τα μη ανακτηθέντα ποσά βαρύνουν το οικείο κράτος μέλος. Ο μηχανισμός αυτός θα αποτελέσει ισχυρό κίνητρο για την ταχύτερη δυνατή ανάκτηση των παράτυπων πληρωμών από τα κράτη μέλη.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

Τα ποσά που αναφέρονται στο παρόν δημοσιονομικό δελτίο εκφράζονται σε τρέχουσες τιμές και σε αναλήψεις υποχρεώσεων.

Επιπλέον των τροποποιήσεων που προκύπτουν από τις νομοθετικές προτάσεις που απαριθμούνται κατωτέρω στους συνοδευτικούς πίνακες, οι νομοθετικές προτάσεις συνεπάγονται περαιτέρω τροποποιήσεις οι οποίες δεν έχουν δημοσιονομικό αντίκτυπο.

Στο παρόν στάδιο, η εφαρμογή δημοσιονομικής πειθαρχίας δεν μπορεί να αποκλειστεί για οποιοδήποτε από τα έτη της περιόδου 2014-2020. Ωστόσο, το ενδεχόμενο αυτό δεν θα εξαρτηθεί από τις ίδιες τις προτάσεις μεταρρύθμισης, αλλά από άλλους παράγοντες, όπως η εκτέλεση των άμεσων ενισχύσεων ή μελλοντικές εξελίξεις στις γεωργικές αγορές.

Όσον αφορά τις άμεσες ενισχύσεις, τα επεκταθέντα καθαρά ανώτατα όρια για το 2014 (ημερολογιακό έτος 2013) που περιέχονται στην πρόταση σχετικά με τη μετάβαση είναι υψηλότερα από τα ποσά που διατίθενται για τις άμεσες ενισχύσεις που αναφέρονται στους συνοδευτικούς πίνακες. Σκοπός της επέκτασης αυτής είναι να διασφαλιστεί η συνέχιση της ισχύουσας νομοθεσίας σε ένα σενάριο στο οποίο όλα τα άλλα στοιχεία παραμένουν αμετάβλητα, με την επιφύλαξη της ενδεχόμενης ανάγκης εφαρμογής του μηχανισμού δημοσιονομικής πειθαρχίας.

Οι προτάσεις μεταρρύθμισης περιέχουν διατάξεις οι οποίες παρέχουν στα κράτη μέλη ορισμένη ευελιξία στο πλαίσιο της χορήγησης άμεσων ενισχύσεων ή ενισχύσεων για την αγροτική ανάπτυξη. Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη αποφασίσουν να κάνουν χρήση της εν λόγω ευελιξίας, αυτό θα έχει δημοσιονομικό αντίκτυπο στα συγκεκριμένα χρηματικά ποσά, που δεν μπορεί να ποσοτικοποιηθεί στο παρόν στάδιο.

Το παρόν δημοσιονομικό δελτίο δεν λαμβάνει υπόψη την πιθανή χρήση του αποθεματικού για την αντιμετώπιση κρίσεων. Πρέπει να επισημανθεί ότι τα ποσά τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τις δαπάνες που συνδέονται με την αγορά δεν βασίζονται σε αγορές από δημόσια παρέμβαση ούτε σε άλλα μέτρα σχετικά με κατάσταση κρίσης σε οποιονδήποτε τομέα.

3.1. Τομέας(είς) του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμή(ές) δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

Πίνακας 1: Ποσά για την ΚΓΠ συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών ποσών που προβλέπονται στις προτάσεις ΠΔΠ και στις προτάσεις μεταρρύθμισης της ΚΓΠ

Σε εκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές)

Οικονομικό έτος	2013	2013 προσαρμογή (1)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ΣΥΝΟΛΟ 2014-2020
Εντός του ΠΔΠ										
Τομέας 2										
Άμεσες ενισχύσεις και δαπάνες που συνδέονται με την αγορά (2) (3) (4)	44 939	45 304	44 830	45 054	45 299	45 519	45 508	45 497	45 485	317 193
Εκτιμώμενα έσοδα ειδικού προορισμού	672	672	672	672	672	672	672	672	672	4 704
P1 Άμεσες ενισχύσεις και δαπάνες που συνδέονται με την αγορά	45 611	45 976	45 502	45 726	45 971	46 191	46 180	46 169	46 157	321 897
P2 Αγροτική ανάπτυξη (4)	14 817	14 451	14 451	14 451	14 451	14 451	14 451	14 451	14 451	101 157
Σύνολο	60 428	60 428	59 953	60 177	60 423	60 642	60 631	60 620	60 608	423 054
Τομέας 1										
ΚΠΣ Γεωργική έρευνα και καινοτομία	ά.α.	ά.α.	682	696	710	724	738	753	768	5 072
Άποροι	ά.α.	ά.α.	379	387	394	402	410	418	427	2 818
Σύνολο	ά.α.	ά.α.	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 195	7 889
Τομέας 3										
Ασφάλεια τροφίμων	ά.α.	ά.α.	350	350	350	350	350	350	350	2 450
Εκτός ΠΔΠ										

Αποθεματικό για γεωργικές κρίσεις	ά.α.	ά.α.	531	541	552	563	574	586	598	3 945
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)										
Από το οποίο μέγιστο ποσό διαθέσιμο για τη γεωργία: (5)	ά.α.	ά.α.	379	387	394	402	410	418	427	2 818

ΣΥΝΟΛΟ										
ΣΥΝΟΛΟ Προτάσεις της Επιτροπής (ΠΑΠ + εκτός ΠΑΠ) + έσοδα ειδικού προορισμού	60 428	60 428	62 274	62 537	62 823	63 084	63 114	63 146	63 177	440 156
ΣΥΝΟΛΟ Προτάσεις ΠΑΠ (δηλ. εκτός αποθεματικού και ΕΤΠ) + έσοδα ειδικού προορισμού	60 428	60 428	61 364	61 609	61 877	62 119	62 130	62 141	62 153	433 393

Σημειώσεις:

- (1) Λαμβανομένων υπόψη των νομοθετικών τροποποιήσεων που έχουν ήδη συμφωνηθεί, δηλ. η προαιρετική διαφοροποίηση για το Ηνωμένο Βασίλειο και τα «μη δαπανηθέντα ποσά» του άρθρου 136 θα παύσουν να εφαρμόζονται έως τα τέλη του 2013.
- (2) Τα ποσά αφορούν το προτεινόμενο ετήσιο ανώτατο όριο για τον πρώτο πυλώνα. Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι προτείνεται να μετακινηθούν οι αρνητικές δαπάνες από τη λογιστική εκκαθάριση (επί του παρόντος στη θέση του προϋπολογισμού 05 07 01 06) στα έσοδα ειδικού προορισμού (στη θέση 67 03). Για λεπτομέρειες, βλ. τον πίνακα για τις προβλέψεις εσόδων στην παρακάτω σελίδα.
- (3) Στα αριθμητικά στοιχεία του 2013 περιλαμβάνονται τα ποσά σχετικά με τα κτηνιατρικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα καθώς και τα μέτρα στήριξης της αγοράς στον αλιευτικό τομέα.
- (4) Τα ποσά στον παραπάνω πίνακα είναι σύμφωνα με τα ποσά στην ανακοίνωση της Επιτροπής «Προϋπολογισμός για την Ευρώπη 2020» (COM(2011)500 τελικό της 29ης Ιουνίου 2011). Ωστόσο, απομένει να αποφασιστεί αν το ΠΔΠ θα αντικατοπτρίζει τη μεταφορά που προτείνεται για το κονδύλιο ενός κράτους μέλους όσον αφορά το εθνικό πρόγραμμα αναδιάρθρωσης του τομέα του βαμβακιού στην αγροτική ανάπτυξη από το 2014, γεγονός το οποίο προϋποθέτει προσαρμογή (4 εκατ. ευρώ ετησίως) των ποσών του επιμέρους ανώτατου ορίου του ΕΓΤΕ και του πυλώνα 2 αντίστοιχα. Στους πίνακες των τμημάτων κατωτέρω, τα ποσά έχουν μεταφερθεί, ανεξάρτητα από το εάν αντικατοπτρίζονται στο ΠΔΠ.
- (5) Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Προϋπολογισμός για την Ευρώπη 2020» (COM(2011)500 τελικό), θα διατεθεί συνολικό ποσό έως 2,5 δισεκατ. ευρώ σε τιμές του 2011 στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για την παροχή πρόσθετης στήριξης στους γεωργούς που πλήττονται από τις αρνητικές συνέπειες της παγκοσμιοποίησης. Στον παραπάνω πίνακα, η κατανομή ανά έτος σε τρέχουσες τιμές έχει απλώς **ενδεικτικό** χαρακτήρα. Το σχέδιο διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση (COM(2011)403 τελικό της 29ης Ιουνίου 2011) καθορίζει, για το ΕΤΠ, συνολικό μέγιστο ετήσιο ποσό 429 εκατ. ευρώ σε τιμές του 2011.

3.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση του εκτιμώμενου αντικτύπου στις δαπάνες

Πίνακας 2: Προβλέψεις εσόδων και δαπανών για τον Τομέα Πολιτικής 05 που υπάγεται στον Τομέα 2

Σε εκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές)

Οικονομικό έτος	2013	2013 προσαρμ ογή	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ΣΥΝΟΛΟ 2014-2020
ΕΣΟΔΑ										
123 – Τέλος παραγωγής ζάχαρης (ίδιοι πόροι)	123	123	123	123						246
67 03 – Έσοδα ειδικού προορισμού	672	672	741	741	741	741	741	741	741	5 187
εκ των οποίων: ex 05 07 01 06 – Λογιστική εκκαθάριση	0	0	69	69	69	69	69	69	69	483
Σύνολο	795	795	864	864	741	741	741	741	741	5 433
ΔΑΠΑΝΕΣ										
05 02 – Αγορές (1)	3 311	3 311	2 622	2 641	2 670	2 699	2 722	2 710	2 699	18 764
05 03 – Άμεσες ενισχύσεις (πριν από τον καθορισμό ανωτάτων ορίων) (2)	42 170	42 535	42 876	43 081	43 297	43 488	43 454	43 454	43 454	303 105
05 03 – Άμεσες ενισχύσεις (μετά τον καθορισμό ανωτάτων ορίων) (2)	42 170	42 535	42 876	42 917	43 125	43 303	43 269	43 269	43 269	302 027

05 04 – Αγροτική ανάπτυξη (πριν από τον καθορισμό ανωτάτων ορίων)	14 817	14 451	14 455	14 455	14 455	14 455	14 455	14 455	14 455	101 185
05 04 – Αγροτική ανάπτυξη (μετά τον καθορισμό ανωτάτων ορίων)	14 817	14 451	14 455	14 619	14 627	14 640	14 641	14 641	14 641	102 263
05 07 01 06 – Λογιστική εκκαθάριση	-69	-69	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	60 229	60 229	59 953	60 177	60 423	60 642	60 631	60 620	60 608	423 054
ΚΑΘΑΡΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ μετά τα έσοδα ειδικού προορισμού			59 212	59 436	59 682	59 901	59 890	59 879	59 867	417 867

Σημειώσεις:

- (1) Για το 2013, προκαταρκτική εκτίμηση με βάση το σχέδιο προϋπολογισμού 2012, λαμβανομένων υπόψη των νομικών προσαρμογών που έχουν ήδη συμφωνηθεί για το 2013 (π.χ. ανώτατο όριο για τον οίνο, κατάργηση της πριμοδότησης αμύλου γεωμύλων, αποξηραμένες χορτονομές), καθώς και ορισμένων προβλεπόμενων εξελίξεων. Για όλα τα έτη, οι εκτιμήσεις προϋποθέτουν ότι δεν θα υπάρξουν πρόσθετες ανάγκες χρηματοδότησης για μέτρα στήριξης λόγω διαταραχών ή κρίσεων της αγοράς.
- (2) Στα ποσά του 2013 περιλαμβάνεται εκτίμηση σχετικά με την εκρίζωση των αμπελώνων το 2012.

Πίνακας 3: Υπολογισμός του δημοσιονομικού ανικτύπου, ανά κεφάλαιο του προϋπολογισμού, των προτάσεων μεταρρύθμισης της ΚΓΠ όσον αφορά τα έσοδα και τις δαπάνες της ΚΓΠ

Σε εκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές)

Οικονομικό έτος	2013	2013 προσαρμογή								ΣΥΝΟΛΟ 2014-2020
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
ΕΣΟΔΑ										
123 – Τέλος παραγωγής ζάχαρης (ίδιοι πόροι)	123	123	0	0	0	0	0	0	0	0
67 03 – Έσοδα ειδικού προορισμού	672	672	69	69	69	69	69	69	69	483
εκ των οποίων: ex 05 07 01 06 – Λογιστική εκκαθάριση	0	0	69	69	69	69	69	69	69	483
Σύνολο	795	795	69	69	69	69	69	69	69	483
ΔΑΠΑΝΕΣ										
05 02 – Αγορές (1)	3 311	3 311	-689	-670	-641	-612	-589	-601	-612	-4 413
05 03 – Άμεσες ενισχύσεις (πριν από τον καθορισμό ανωτάτων ορίων) (2)	42 170	42 535	-460	-492	-534	-577	-617	-617	-617	-3 913
05 03 – Άμεσες ενισχύσεις – Εκτιμώμενο προϊόν του καθορισμού ανωτάτων ορίων προς μεταφορά στην αγροτική ανάπτυξη			0	-164	-172	-185	-186	-186	-186	-1 078
05 04 – Αγροτική ανάπτυξη (πριν από τον καθορισμό ανωτάτων ορίων)	14 817	14 451	4	4	4	4	4	4	4	28

05 04 – Αγροτική ανάπτυξη – Εκτιμώμενο προϊόν του καθορισμού ανωτάτων ορίων προς μεταφορά στην αγροτική ανάπτυξη			0	164	172	185	186	186	186	1 078
05 07 01 06 – Λογιστική εκκαθάριση	-69	-69	69	69	69	69	69	69	69	483
Σύνολο	60 229	60 229	-1 076	-1 089	-1 102	-1 115	-1 133	-1 144	-1 156	-7 815
ΚΑΘΑΡΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ μετά τα έσοδα ειδικού προορισμού			-1 145	-1 158	-1 171	-1 184	-1 202	-1 213	-1 225	-8 298

Σημειώσεις:

- (1) Για το 2013, προκαταρκτική εκτίμηση με βάση το σχέδιο προϋπολογισμού 2012, λαμβανομένων υπόψη των νομικών προσαρμογών που έχουν ήδη συμφωνηθεί για το 2013 (π.χ. ανώτατο όριο για τον οίνο, κατάργηση της πριμοδότησης αμύλου γεωμύλων, αποξηραμένες χορτονομές), καθώς και ορισμένων προβλεπόμενων εξελίξεων. Για όλα τα έτη, οι εκτιμήσεις προϋποθέτουν ότι δεν θα υπάρξουν πρόσθετες ανάγκες χρηματοδότησης για μέτρα στήριξης λόγω διαταραχών ή κρίσεων της αγοράς.
- (2) Στα ποσά του 2013 περιλαμβάνεται εκτίμηση σχετικά με την εκρίζωση των αμπελώνων το 2012.

Πίνακας 4: Υπολογισμός του δημοσιονομικού αντικτύπου των προτάσεων μεταρρύθμισης της ΚΓΠ όσον αφορά τις δαπάνες που συνδέονται με την αγορά

Σε εκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ		Νομική βάση	Εκτιμώμενες ανάγκες	Τροποποιήσεις σε σχέση με το 2013							ΣΥΝΟΛΟ 2014-2020
			2013 (1)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Έκτακτα μέτρα: εξορθολογισμός και επέκταση του πεδίου της νομικής βάσης		Άρθρα 154, 155, 156	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
Κατάργηση της παρέμβασης για τον σκληρό σίτο και το σόργο		Πρώην άρθρο 10	π.υ.	-	-	-	-	-	-	-	-
Επισιτιστικά προγράμματα για τους απόρους	(2)	Πρώην άρθρο 27 του κανονισμού 1234/2007	500,0	-500,0	-500,0	-500,0	-500,0	-500,0	-500,0	-500,0	-3 500,0
Ιδιωτική αποθεματοποίηση (Ινες λίνου)		Άρθρο 16	ά.α.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
Ενίσχυση για το βαμβάκι – Αναδιάρθρωση	(3)	Πρώην άρθρο 5 του κανονισμού 637/2008	10,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-28,0
Ενίσχυση σύστασης ομάδων παραγωγών οπωροκηπευτικών		Πρώην άρθρο 117	30,0	0,0	0,0	0,0	-15,0	-15,0	-30,0	-30,0	-90,0
Σχέδιο προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία		Άρθρο 21	90,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	420,0
Κατάργηση των ομάδων παραγωγών λυκίσκου		Πρώην άρθρο 111	2,3	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3	-15,9
Προαιρετική ιδιωτική αποθεματοποίηση αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη		Άρθρο 16	ά.α.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
Κατάργηση της ενίσχυσης για τη χρήση αποκορυφωμένου γάλακτος/αποκορυφωμένου		Πρώην άρθρα 101, 102	π.υ.	-	-	-	-	-	-	-	-

γάλακτος σε σκόνη ως ζωοτροφή/για την καζεΐνη και τη χρήση καζεΐνης												
Προαιρετική ιδιωτική αποθεματοποίηση βουτύρου	(4)	Άρθρο 16	14,0	[-1,0]	[-14,0]	[-14,0]	[-14,0]	[-14,0]	[-14,0]	[-14,0]	[-14,0]	[-85,0]
Κατάργηση της εισφοράς προώθησης στον τομέα του γάλακτος		Πρώην άρθρο 309	π.υ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ 05 02												
Καθαρό αποτέλεσμα των προτάσεων μεταρρύθμισης (5)				-446,3	-446,3	-446,3	-461,3	-461,3	-476,3	-476,3	-476,3	-3 213,9

Σημειώσεις:

- (1) Οι ανάγκες για το 2013 εκτιμώνται με βάση το σχέδιο προϋπολογισμού 2012 της Επιτροπής, με εξαίρεση α) τους τομείς των οπωροκηπευτικών για τους οποίους οι ανάγκες βασίζονται στο δημοσιονομικό δελτίο των αντίστοιχων μεταρρυθμίσεων και β) τις ενδεχόμενες νομικές τροποποιήσεις που έχουν ήδη συμφωνηθεί.
- (2) Το ποσό για το 2013 αντιστοιχεί στην πρόταση της Επιτροπής COM(2010)486. Από το 2014, το μέτρο θα χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Τομέα 1.
- (3) Το κονδύλιο για το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης του τομέα του βαμβακιού στην Ελλάδα (4 εκατ. ευρώ/έτος) θα μεταφερθεί στην αγροτική ανάπτυξη από το 2014. Το κονδύλιο για την Ισπανία (6,1 εκατ. ευρώ/έτος) θα μεταφερθεί στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης από το 2018 (έχει ήδη αποφασιστεί).
- (4) Εκτιμώμενο αποτέλεσμα σε περίπτωση μη εφαρμογής του μέτρου.
- (5) Εκτός από τις δαπάνες των κεφαλαίων 05 02 και 05 03, προβλέπεται ότι οι άμεσες δαπάνες στο πλαίσιο των κεφαλαίων 05 01, 05 07 και 05 08 θα χρηματοδοτηθούν από έσοδα τα οποία θα διατεθούν στο ΕΓΤΕ.

Πίνακας 5: Υπολογισμός του δημοσιονομικού αντικτύπου των προτάσεων μεταρρύθμισης της ΚΓΠ όσον αφορά τις άμεσες ενισχύσεις

Σε εκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ	Νομική βάση	Εκτιμώμενες ανάγκες		Τροποποιήσεις σε σχέση με το 2013							ΣΥΝΟΛΟ 2014-2020
		2013 (1)	2013 προσαρμογή (2)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Άμεσες ενισχύσεις		42 169,9	42 535,4	341,0	381,1	589,6	768,0	733,2	733,2	733,2	4 279,3
- Τροποποιήσεις που έχουν ήδη αποφασιστεί											
Σταδιακή εισαγωγή στην ΕΕ 12				875,0	1 133,9	1 392,8	1 651,6	1 651,6	1 651,6	1 651,6	10 008,1
Αναδιάρθρωση στον τομέα του βαμβακιού				0,0	0,0	0,0	0,0	6,1	6,1	6,1	18,4
Διαγνωστικός έλεγχος				-64,3	-64,3	-64,3	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0	-552,8
Προηγούμενες μεταρρυθμίσεις				-9,9	-32,4	-32,4	-32,4	-32,4	-32,4	-32,4	-204,2
- Τροποποιήσεις που οφείλονται στις νέες προτάσεις μεταρρύθμισης της ΚΓΠ				-459,8	-656,1	-706,5	-761,3	-802,2	-802,2	-802,2	-4 990,3
Εκ των οποίων: καθορισμός ανωτάτων ορίων				0,0	-164,1	-172,1	-184,7	-185,6	-185,6	-185,6	-1 077,7
ΣΥΝΟΛΟ 05 03											

Καθαρό αποτέλεσμα των προτάσεων μεταρρύθμισης				-459,8	-656,1	-706,5	-761,3	-802,2	-802,2	-802,2	-4 990,3
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ		42 169,9	42 535,4	42 876,4	42 916,5	43 125,0	43 303,4	43 268,7	43 268,7	43 268,7	302 027,3

Σημειώσεις:

- (1) Στα ποσά του 2013 περιλαμβάνεται εκτίμηση σχετικά με την εκρίζωση των αμπελώνων το 2012.
- (2) Λαμβανομένων υπόψη των νομοθετικών τροποποιήσεων που έχουν ήδη συμφωνηθεί, δηλ. η προαιρετική διαφοροποίηση για το Ηνωμένο Βασίλειο και τα «μη δαπανηθέντα ποσά» του άρθρου 136 θα παύσουν να εφαρμόζονται έως τα τέλη του 2013.

Πίνακας 6: Συνιστώσες των άμεσων ενισχύσεων

Σε εκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ΣΥΝΟΛΟ 2014-2020
Παράρτημα II	42 407,2	42 623,4	42 814,2	42 780,3	42 780,3	42 780,3	256 185,7
Ενίσχυση για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον (30%)	12 866,5	12 855,3	12 844,3	12 834,1	12 834,1	12 834,1	77 068,4
Μέγιστο ποσό που μπορεί να διατεθεί για την ενίσχυση για νέους γεωργούς (2%)	857,8	857,0	856,3	855,6	855,6	855,6	5 137,9
Καθεστώς βασικής ενίσχυσης, Ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, Προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη	28 682,9	28 911,1	29 113,6	29 090,6	29 090,6	29 090,6	173 979,4
Μέγιστο ποσό που μπορεί να μεταφερθεί από τις ανωτέρω γραμμές για τη χρηματοδότηση του καθεστώτος των κατόχων μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων (10%)	4 288,8	4 285,1	4 281,4	4 278,0	4 278,0	4 278,0	25 689,3
Μεταφορές πιστώσεων του τομέα του οίνου που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II ⁵¹	159,9	159,9	159,9	159,9	159,9	159,9	959,1
Καθορισμός ανωτάτων ορίων	-164,1	-172,1	-184,7	-185,6	-185,6	-185,6	-1 077,7
Βαμβάκι	256,0	256,3	256,5	256,6	256,6	256,6	1 538,6
POSEI/Μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους	417,4	417,4	417,4	417,4	417,4	417,4	2 504,4

⁵¹ Στις άμεσες ενισχύσεις για την περίοδο 2014-2020 περιλαμβάνεται εκτίμηση των μεταφορών πιστώσεων του τομέα του οίνου στο ΚΕΣ με βάση τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για το 2013.

Πίνακας 7: Υπολογισμός του δημοσιονομικού ανικτύπου των προτάσεων μεταρρύθμισης της ΚΓΠ όσον αφορά τα μεταβατικά μέτρα για τη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων το 2014

Σε εκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ	Νομική βάση	Εκτιμώμενες ανάγκες		Τροποποιήσεις σε σχέση με το 2013
		2013 (1)	2013 προσαρμογή	2014 (2)
Παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου		40 165,0	40 530,5	541,9
Σταδιακή εισαγωγή στην ΕΕ 10				616,1
Διαγνωστικός έλεγχος				-64,3
Προηγούμενες μεταρρυθμίσεις				-9,9

ΣΥΝΟΛΟ 05 03				
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ		40 165,0	40 530,5	41 072,4

Σημειώσεις:

- (1) Στα ποσά του 2013 περιλαμβάνεται εκτίμηση σχετικά με την εκρίζωση των αμπελώνων το 2012.
- (2) Στα επεκταθέντα καθαρά ανώτατα όρια περιλαμβάνεται εκτίμηση των μεταφορών πιστώσεων του τομέα του οίνου στο ΚΕΣ με βάση τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για το 2013.

Πίνακας 8: Υπολογισμός του δημοσιονομικού αντικτύπου των προτάσεων μεταρρύθμισης της ΚΓΠ όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη

Σε εκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ		Νομική βάση	Κονδύλια για την αγροτική ανάπτυξη		Τροποποιήσεις σε σχέση με το 2013							ΣΥΝΟΛΟ 2014-2020	
			2013	2013 προσαρμογή (1)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης			14 788,9	14 423,4									
Ενίσχυση για το βαμβάκι – Αναδιάρθρωση	(2)				4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	28,0
Προϊόν του καθορισμού ανώτατου ορίου των άμεσων ενισχύσεων						164,1	172,1	184,7	185,6	185,6	185,6	185,6	1 077,7
Κονδύλιο ΕΑ εξαιρουμένης της τεχνικής βοήθειας	(3)				-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-59,4
Τεχνική βοήθεια	(3)		27,6	27,6	8,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	29,4
Βραβείο για τοπικά καινοτόμα σχέδια συνεργασίας	(4)		ά.α.	ά.α.	0,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	30,0

ΣΥΝΟΛΟ 05 04													
Καθαρό αποτέλεσμα των προτάσεων μεταρρύθμισης					4,0	168,1	176,1	188,7	189,6	189,6	189,6	189,6	1 105,7
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (πριν από τον καθορισμό ανωτάτων ορίων)			14 816,6	14 451,1	14 455,1	14 455,1	14 455,1	14 455,1	14 455,1	14 455,1	14 455,1	14 455,1	101 185,5

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (μετά τον καθορισμό ανωτάτων ορίων)		14 816,6	14 451,1	14 455,1	14 619,2	14 627,2	14 639,8	14 640,7	14 640,7	14 640,7	102 263,2
--	--	-----------------	-----------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	-----------

Σημειώσεις:

- (1) Οι προσαρμογές σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που εφαρμόζεται μόνον έως το τέλος του οικονομικού έτους 2013.
- (2) Τα ποσά του πίνακα 1 (σημείο 3.1) είναι σύμφωνα με τα ποσά στην ανακοίνωση της Επιτροπής «Προϋπολογισμός για την Ευρώπη 2020» (COM(2011)500 τελικό). Ωστόσο, απομένει να αποφασιστεί αν το ΠΔΠ θα αντικατοπτρίζει τη μεταφορά που προτείνεται για το κονδύλιο ενός κράτους μέλους όσον αφορά το εθνικό πρόγραμμα αναδιάρθρωσης του τομέα του βαμβακιού στην αγροτική ανάπτυξη από το 2014, γεγονός το οποίο προϋποθέτει προσαρμογή (4 εκατ. ευρώ ετησίως) των ποσών του επιμέρους ανώτατου ορίου του ΕΓΤΕ και του πυλώνα 2 αντίστοιχα. Στον πίνακα 8 ανωτέρω, τα ποσά έχουν μεταφερθεί, ανεξάρτητα από το εάν αντικατοπτρίζονται στο ΠΔΠ.
- (3) Το ποσό για τεχνική βοήθεια για το 2013 καθορίστηκε με βάση το αρχικό κονδύλιο αγροτικής ανάπτυξης (εξαιρουμένων των μεταφορών από τον πυλώνα 1).
Η τεχνική βοήθεια για την περίοδο 2014-2020 καθορίζεται στο 0,25% του συνολικού κονδυλίου αγροτικής ανάπτυξης.
- (4) Καλύπτεται από το διαθέσιμο για τεχνική βοήθεια ποσό.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου:	5	«Διοικητικές δαπάνες»
--	----------	-----------------------

Εκατ. ευρώ (3 δεκαδικά ψηφία)

Σημ.: Εκτιμάται ότι οι νομοθετικές προτάσεις δεν θα έχουν αντίκτυπο στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα, δηλαδή προβλέπεται ότι το νομοθετικό πλαίσιο μπορεί να εφαρμοστεί με το παρόν επίπεδο ανθρώπινων πόρων και διοικητικών δαπανών.

		Έτος 2014	Έτος 2015	Έτος 2016	Έτος 2017	Έτος 2018	Έτος 2019	Έτος 2020	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΔ: AGRI									
• Ανθρώπινοι πόροι		136,998	136,998	136,998	136,998	136,998	136,998	136,998	958,986
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		9,704	9,704	9,704	9,704	9,704	9,704	9,704	67,928
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ AGRI	Πιστώσεις	146,702	146,702	146,702	146,702	146,702	146,702	146,702	1 026,914

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	146,702	146,702	146,702	146,702	146,702	146,702	146,702	1 026,914
---	--	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------------------

Εκατ. ευρώ (3 δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ⁵²	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	... να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να αντικατοπτρίζεται η διάρκεια του αντικτύπου (βλ. σημείο 1.6)	ΣΥΝΟΛΟ

⁵² Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας.

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων								
	Πληρωμές								

3.2.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- x Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα ↓			Έτος 2014	Έτος 2015	Έτος 2016	Έτος 2017	Έτος 2018	Έτος 2019	Έτος 2020	ΣΥΝΟΛΟ					
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (OUTPUTS)														
	Είδος αποτελέσματος	Μέσο κόστος του αποτελέσματος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Συνολικός αριθμός αποτελεσμάτων
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 5: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα και αύξηση του μεριδίου προστιθέμενης αξίας του στην τροφική αλυσίδα															
Οπωροκηπευτικά: Εμπορία μέσω των οργανώσεων παραγωγών (ΟΠ) ⁵³	Ποσοστό της αξίας της παραγωγής που διατέθη		830,0	830,0	830,0	830,0	830,0	830,0	830,0	830,0	830,0	830,0	830,0		5 810,0

⁵³ Βάσει προηγούμενης εκτέλεσης και εκτιμήσεων στο σχέδιο προϋπολογισμού 2012. Για τις οργανώσεις παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών, τα ποσά είναι σύμφωνα με τη μεταρρύθμιση του εν λόγω τομέα και, όπως αναφέρεται ήδη στις δηλώσεις δραστηριοτήτων του σχεδίου προϋπολογισμού 2012, τα αποτελέσματα θα είναι γνωστά μόνο προς το τέλος του 2011.

	κε στο εμπόριο μέσω των ΟΠ σε αξία της συνολικής παραγωγής																	
- Οίνος: Εθνικό κονδύλιο – Αναδιάρθρωση ²⁰	Αριθμός εκταρίων		54 326	475,1	54 326	475,1	54 326	475,1	54 326	475,1	54 326	475,1	54 326	475,1	54 326	475,1		3 326,0
- Οίνος: Εθνικό κονδύλιο – Επενδύσεις ²⁰			1 147	178,9	1 147	178,9	1 147	178,9	1 147	178,9	1 147	178,9	1 147	178,9	1 147	178,9		1 252,6
- Οίνος: Εθνικό κονδύλιο – Απόσταξη υποπροϊόντων ²⁰	Εκατόλιτρα		700 000	98,1	700 000	98,1	700 000	98,1	700 000	98,1	700 000	98,1	700 000	98,1	700 000	98,1		686,4
- Οίνος: Εθνικό κονδύλιο – Εδώδιμη αλκοόλη ²⁰	Αριθμός εκταρίων		32 754	14,2	32 754	14,2	32 754	14,2	32 754	14,2	32 754	14,2	32 754	14,2	32 754	14,2		14,2
- Οίνος: Εθνικό κονδύλιο – Χρησιμοποίηση συμπυκνωμένου γλεύκους ²⁰	Εκατόλιτρα		9	37,4	9	37,4	9	37,4	9	37,4	9	37,4	9	37,4	9	37,4		261,8
- Οίνος: Εθνικό κονδύλιο – Προώθηση ²⁰				267,9		267,9		267,9		267,9		267,9		267,9		267,9		1 875,3
- Άλλα				720,2		739,6		768,7		797,7		820,3		808,8		797,1		5 452,3
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο				2 621,8		2 641,2		2 670,3		2 699,3		2 721,9		2 710,4		2 698,7		18 763,5

αριθ. 5																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 6: Συμβολή στα γεωργικά εισοδήματα και περιορισμός της μεταβλητότητάς τους																		
- Άμεση στήριξη του εισοδήματος ⁵⁴	Αριθμός πληρωθ έντων εκταρίω ν (σε εκατ.)	161,014	42 876,4	161,014	43 080,6	161,014	43 297,1	161,014	43 488,1	161,014	43 454,3	161,014	43 454,3	161,014	43 454,3	161,014	303 105,0	
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 6			42 876,4		43 080,6		43 297,1		43 488,1		43 454,3		43 454,3		43 454,3		303 105,0	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ																		

Σημ.: Για τους ειδικούς στόχους 1 έως 4 και 7 έως 10, τα αποτελέσματα πρέπει ακόμη να προσδιοριστούν (βλ. σημείο 1.4.2 ανωτέρω).

⁵⁴ Βάσει των δυνητικά επιλέξιμων περιοχών για το 2009.

3.2.3. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

3.2.3.1. Συνοπτική παρουσίαση

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- x Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2014	Έτος 2015	Έτος 2016	Έτος 2017	Έτος 2018	Έτος 2019	Έτος 2020	ΣΥΝΟΛΟ Ο
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------------------

ΤΟΜΕΑΣ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι ⁵⁵	136,998	136,998	136,998	136,998	136,998	136,998	136,998	958,986
Άλλες διοικητικές δαπάνες	9,704	9,704	9,704	9,704	9,704	9,704	9,704	67,928
Υποσύνολο ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								

Εκτός του ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι								
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα								
Υποσύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								

ΣΥΝΟΛΟ	146,702	146,702	146,702	146,702	146,702	146,702	146,702	1 026,914
---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

⁵⁵ Βάσει μέσου κόστους 127 000 ευρώ για τις θέσεις απασχόλησης στον πίνακα προσωπικού μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων.

3.2.3.2. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- x Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Σημ.: Εκτιμάται ότι οι νομοθετικές προτάσεις δεν θα έχουν αντίκτυπο στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα, δηλαδή προβλέπεται ότι το νομοθετικό πλαίσιο μπορεί να εφαρμοστεί με το παρόν επίπεδο ανθρώπινων πόρων και διοικητικών δαπανών. Τα αριθμητικά στοιχεία για την περίοδο 2014-2020 βασίζονται στην κατάσταση για το 2011.

Εκτίμηση η οποία πρέπει να διατυπωθεί σε ακέραιο αριθμό (ή το πολύ με ένα δεκαδικό ψηφίο)

	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΘΕΣΕΙΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ)							
ΕΙΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ)								
ΟΣΩΠΕΙΑ)								
ΠΡΕΥΝΑ)								
ΥΝΑ)								
	ΑΙΣΟΔΥΝΑΜΟΥ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ: ΠΠΑ) ⁵⁶							
ΝΕ ΑΠΟ ΤΟ «ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙΟ»)								
ΕΔ, LA ΚΑΙ SNE ΣΤΙΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ)								
ΕΕ - ΈΜΜΕΣΗ ΕΡΕΥΝΑ)								
Ε - ΆΜΕΣΗ ΕΡΕΥΝΑ)								
ΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΝΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΟΥΝ)								

⁵⁶ CA = Συμβασιούχος υπάλληλος, INT = Προσωρινό προσωπικό («Intérimaire»), JED = «Jeune Expert en Délégation» (Νεαρός εμπειρογνώμονας σε αντιπροσωπεία), LA = Τοπικός υπάλληλος, SNE = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας.

⁵⁷ Δεν περιλαμβάνεται το επιμέρους ανώτατο όριο για τη γραμμή του προϋπολογισμού 05.010404.

--	--	--	--	--	--	--	--

XX είναι ο τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί στη διαχείριση της δράσης ή/και που έχει ανακατανεμηθεί στο πλαίσιο της ίδιας ΓΔ και θα συμπληρωθούν, ενδεχομένως, από όλα τα συμπληρωματικά κονδύλια που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση της δράσης ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας χορήγησης και με βάση τους δημοσιονομικούς περιορισμούς.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	
Εξωτερικό προσωπικό	

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

- x Η πρόταση/πρωτοβουλία είναι συμβατή με τις **ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020.**
- Η πρόταση απαιτεί αναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί εφαρμογή του μέσου ευελιξίας ή της αναθεώρησης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων μερών στη χρηματοδότηση

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτα μέρη
- X Η πρόταση σχετικά με την αγροτική ανάπτυξη (ΕΓΤΑΑ) προβλέπει τη συγχρηματοδότηση που εκτιμάται παρακάτω:

Πιστώσεις σε εκατ. ευρώ (3 δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2014	Έτος 2015	Έτος 2016	Έτος 2017	Έτος 2018	Έτος 2019	Έτος 2020	Σύνολο
Να προσδιοριστεί ο οργανισμός συγχρηματοδότησης	ΚΜ	ΚΜ	ΚΜ	ΚΜ	ΚΜ	ΚΜ	ΚΜ	ΚΜ
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων ⁵⁸	Θα προσδιοριστεί	Θα προσδιοριστεί	Θα προσδιοριστεί	Θα προσδιοριστεί	Θα προσδιοριστεί	Θα προσδιοριστεί	Θα προσδιοριστεί	Θα προσδιοριστεί

⁵⁸ Το ποσό αυτό καθορίζεται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που πρόκειται να υποβάλουν τα κράτη μέλη.

3.3. Εκτιμώμενος δημοσιονομικός αντίκτυπος στα έσοδα

- x Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει κανένα δημοσιονομικό αντίκτυπο στα έσοδα.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τον δημοσιονομικό αντίκτυπο που περιγράφεται κατωτέρω:
  - x στους ιδίους πόρους
  - x στα διάφορα έσοδα

Σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επίπτωση της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁵⁹							
		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	...να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να αντικατοπτρίζεται η διάρκεια του αντίκτυπου (βλ. σημείο 1.6)			

Για τα διάφορα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστεί(ούν) η(οι) γραμμή(ές) δαπανών του προϋπολογισμού που έχει(ουν) επηρεαστεί.

Βλ. πίνακες 2 και 3 στο σημείο 3.2.1.

⁵⁹ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 25% για έξοδα είσπραξης.